UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Vijeće Fakulteta
Broj: 02-01/52
Sarajevo, 8. 2. 2021. godine.

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja sekretara Fakulteta, broj: 03-02/85 od 28. 1. 2021. godine, Vijeće Fakulteta na 39. elektronskoj sjednici održanoj 8. 2. 2021. godine, *donijelo je*

O D L U K U

I

Usvajaju se, jednoglasno i bez primjedbi, **SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2020/2021. GODINE** FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU.

II

SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2020/2021. GODINE iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Silabusi za ljetni semestar studijske 2020/2021. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2020/2021. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 33/17.).

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:
1. Uz silabuse
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta x3
4. Sekretaru Fakulteta
5. Uz zapisnik
6. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJE
FAKULTET U SARAJEVU

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 141	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160 E-mail: dzeneta.camovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail: Telefon: 033/253-139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 1 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij problematizira ključna pitanja opće pedagogije i potiče na promišljanje o njenim teorijskim i praktičnim aspektima. Pruža uvid u osnovne karakteristike teorija odgoja i obrazovanja te analizu temeljnih pedagogijskih pojmova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnih sadržaja poticati kritičko mišljenje, razumijevanje i samostalno promišljanje o teoretskim i praktičnim aspektima opće pedagogije.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Definirati temeljne pojmove i razumjeti različita shvaćanja pedagogije kao znanosti; - Analizirati antropologijske i strukturne odrednice odgoja; - Kritički promišljati i raspravljati o osnovnim pedagoškim koncepcijama; - Razumjeti značenje pedagoških teorija za djelovanje u pedagoškoj praksi; - Analizirati i uporediti pojmovnu osnovu različitih teorija odgojne znanosti				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.-05.3.2021.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 08.-12.3.2021.	Terminološko i predmetno diferenciranje znanosti o odgoju
3. 15.-19.3.2021.	Eksplikacija pedagogijskih pojmova
4. 22.-26.3.2021.	Fenomen odgoja
5. 29.3.-2.4.2021.	Opća teorija odgoja Wolfganga Sunkela
6. 5.-9.4.2021.	Pedagoški odnos
7. 12.-16.4.2021.	Priprema za polusemestralni ispit
8. 19.-23.4.2021.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.-30.4.2021.	Kontekstualno razumijevanje odgoja
10. 3.-7.05.2021.	Znanost o odgoju kao normativna disciplina
11. 10.-14.05.2021.	Znanost o odgoju kao empirijska znanost o ponašanju
12. 17.-21.05.2021.	Znanost o odgoju kao hermeneutička disciplina
13. 24.-28.05.2021.	Znanost o odgoju na osnovu teorije sistema
14. 31.05.- 04.6.2021.	Znanstveno-teorijska rasprava o »pravoj znanosti«
15. 07.-11.6.2021.	Evaluacija i potpisi
 21.6.-2.7.2021. 	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Metode izvođenja nastave:</td><td>U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda kooperativnog učenja, itd. Oblici: frontalni, grupni, rad u paru, individualni rad i individualizirani.</td></tr>
<tr><td>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene[1]:</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td><td></td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Pedagoški pojmovnik</td><td></td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Referat/izlaganje</td><td></td><td>10%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td></td><td>30%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno:</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: redovnim dolaskom i aktivnim učešćem u nastavi, izvršavanjem predviđenih aktivnosti (pedagoški pojmovnik, referat/izlaganje) u planiranim vremenskim okvirima te pristupanjem redovnim ispitnim terminima.</td></tr>
<tr><td>Literatura[2]:</td><td>Obavezna:
1. Bašić, S. (2015). Svrha i osnovna obilježja pedagoškog odnosa U: Opić, S.; Bilić, V.; Jurčić, M. (ur). Odgoj u školi. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Gudjons, H. (1994). Pedagogija: temeljna znanja. Zagreb: Educa.
3. Konig, E. & Zedler, P. (2001). Teorije znanosti o odgoju. Zagreb: Educa.
4. Palekčić, M. (2015). Pedagogijska teorijska perspektiva. Zagreb: Erudita.
Dopunska:
1. Bašić, S. (1994). Cilj odgoja u strukturi pedagoškog polja // Napredak : časopis za pedagogijsku teoriju i praksu, 135 (1994), 3; 334-341
2. Bašić, S. (1995). Pokušaj konceptualizacije pojma "cilj odgoja" // Theleme : časopis za istraživanje edukacije i kulture, 41 (1995), 1-4; 1-14
3. Bratanić, M. (1993). Mikropedagogija-interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja. Zagreb: Školska knjiga.
4. Hentig, H. (2008). Što je obrazovanje?. Zagreb: Educa
5. Juka, S., Musić, I. Buntić, M. (2007) Prema filozofiji odgoja, Mostar: Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru
6. Lenzen, Dieter (2002). Vodič za studij znanosti o odgoju. Zagreb: Tipotisak.
7. Pastuović, N. (1999). Edukologija. Zagreb: Znamen.
8. Vujčić, V. (2013). Opća pedagogija:novi pristup znanosti o odgoju. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor</td></tr>
</table>

[1] Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

[2] Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Menadžment u obrazovanju**				
Šifra/kod	FIL PED 404	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Obrazovne politike i upravljanje obrazovnim sistemima				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail:dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Meliha Suljagić, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar /; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija proučavaju se ključni elementi obrazovnog menadžmenta: upravljanje, rukovođenje, vođenje i odgojno-obrazovna ustanova kao organizacija. Polazeći od značaja interpersonalnih vještina u savremenom menadžmentu, posebna pažnja se posvećuje vještinama komuniciranja, stilovima vođenja te sukobima i njihovom rješavanju. Analiziraju se aspekti pedagogije odnosa ili relacijske pedagogije, kojom se nastoje objasniti različiti međuljudski odnosi u školi/vrtiću a koji doprinose kvaliteti odgoja i obrazovanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa obrazovnim menadžmentom u širem i užem smislu - od procesa upravljanja i rukovođenja u cjelokupnoj obrazovnoj djelatnosti, rukovođenja, vođenja i interpersonalnih odnosa u odgojno-obrazovnoj ustanovi do mogućnosti i kompetencija voditelja odgojno-obrazovnih ustanova.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Definirati ključne pojmove - Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima - Kritički promišljati o teorijskim spoznajama važnim za pedagogiju odnosa - Raspravljati o optimalnim modelima upravljanja pojedincem i grupom				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.-05.3.2021.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 08.-12.3.2021.	Uvod u menadžment u obrazovanju – upravljanje, rukovođenje, vođenje
3. 15.-19.3.2021.	Vođenje ljudskog potencijala u odgojno-obrazovnoj ustanovi
4. 22.-26.3.2021.	Stilovi vođenja u školi
5. 29.3.-2.4.2021.	Timski rad i vođenje
6. 5.-9.4.2021.	Interpersonalna komunikacija
7. 12.-16.4.2021.	Sukobi i njihovo rješavanje
8. 19.-23.4.2021.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.-30.4.2021.	Kultura odgojno-obrazovne ustanove
10. 3.-7.05.2021.	Polazišta za gradnju pozitivnih odnosa u školi
11. 10.-14.05.2021.	Odnosi među nastavnicima i prema nastavnicima/ Odnosi između pedagoga, direktora i nastavnika
12. 17.-21.05.2021.	Kompetencijski standardi za direktore odgojno-obrazovnih ustanova
13. 24.-28.05.2021.	Teme po izboru studenata
14. 31.05.-04.6.2021.	Tema po izboru studenata
15. 07.-11.6.2021.	Evaluacija i potpisi
 21.6.-2.7.2021. 	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo, aktivnost i inicijativa</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Esej</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Integralni ispit</td><td></td><td>80</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno:</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju.
• Pisanje eseja na slobodno odabranu temu, u skladu sa zahtjevima i kriterijima razumljivog izražavanja.
• Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatati sadržaje realizirane u toku semestra.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Bilić,V. i Bašić, S. (2016). Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
2. Brajša, P. (1993). Menadžerska komunikologija. Razgovor, problemi i konflikti u poduzeću. Varaždin: Društvo za razvoj informacijske pismenosti.
3. Staničić, S. (2006). Menadžment u obrazovanju. Rijeka: Vlastita naklada.
4. Materijal sa nastave

Dodatna
1. Rijavec, M. (1995). Uspješan menedžer-svakodnevne metode upravljanja. Zagreb: MEP Consult.
2. Vujić, D. (2003). Menadžment ljudskih resursa i kvalitet. Beograd: Centar za primjenjenu psihologiju.</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td></td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za pedagogiju</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Pedagogija 2 (Odsjek za historiju)</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL PED 204</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni</td><td>ECTS</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I</td><td>Semestar</td><td>IV</td><td>Ak. godina</td><td>2020/21</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija</td><td colspan="5">Pedagogija 1</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">Bosanski/Hrvatski/Srpski</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Doc.dr. Dženeta Camović</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 160/III
E-mail:dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com
Telefon: 033/253/167</td><td>Termin konsultacija</td><td>Prema rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet:
E-mail:
Telefon:</td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">Predavanja 1; seminar /; vježbe 1;</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Studenti će se upoznati sa tematskim cjelinama iz mikropedagogije i relacijske pedagogije, kroz analizu i kritičko promišljanje međuljudskog odnosa, kao temeljne jedinice u kojoj se odvija odgojni proces. Studenti će imati priliku da se prisjete vlastitih odgojnih iskustava, kritički promišljaju i osvijeste osobnu komunikaciju sa drugima, ali i različite pedagoške relacije i svakodnevne situacije u obitelji, vršnjačkim grupama i odgojno-obrazovnim institucijama. Pojedini sadržaji su usmjereni na senzibilizaciju i razvoj svijesti o značaju kvalitetne komunikacije, poštovanja dječijeg integriteta i odgovorne primjene moći u odgoju djece.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Proučavanje sadržaja koji se vežu za interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i pedagogiju odnosa u različitim grupama kojima pojedinci pripadaju (porodica, vršnjaci, škola, školski kolektiv).</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja</td><td colspan="5">Nakon odslušanog kolegija student će moći:
Definirati ključne pojmove
Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima
Analizirati i kritički promišljati mikropedagoške situacije i odnose
Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na nepoželjan odnos prema djeci.</td></tr>
</table>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
	Nastavna jedinica
1. 01.-05.3.2021.	Neradni dan
2. 08.-12.3.2021.	Uvod u kolegij
3. 15.-19.3.2021.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa
4. 22.-26.3.2021.	Interakcija i komunikacija u odgoju
5. 29.3.-2.4.2021.	Interakcija i komunikacija u razredu
6. 5.-9.4.2021.	Interakcija i komunikacija u porodici
7. 12.-16.4.2021.	(Ne)nasilni odgoj djece
8. 19.-23.4.2021.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.-30.4.2021.	Roditeljstvo i odgoj djece
10. 3.-7.05.2021.	Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja
11. 10.-14.05.2021.	Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima
12. 17.-21.05.2021.	Prezentacija video materijala: vršnjački odnosi
13. 24.-28.05.2021.	Diskusija i refleksija na video materijal
14. 31.05.-04.6.2021.	Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju
15. 07.-11.6.2021.	Evaluacija i potpisi
21.6.-2.7.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td></td><td>45</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>45</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Integralni ispit</td><td></td><td>90</td></tr>
<tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>6.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno:</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju.
• Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatati sadržaje realizirane u toku semestra.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Bratanić, M. (1993). Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja. Zagreb: Školska knjiga.
2. Daly, M. (2008). Roditeljstvo u suvremenoj Europi. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece.
3. Pećnik, N. (2006). Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece. Jastrebarsko: Naklada Slap. Odabrana poglavlja.
4. Bilić,V. i Bašić, S. (2016). Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Poglavlje: Odnosi među nastavnicima i prema nastavnicima.

Dodatna
1. Bilić, V. i Zloković, J. (2004). Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi. Zagreb: Naklada Ljevak.
2. Camović, Dž. i Isanović Hadžiomerović, A. (2017). Nove paradigme porodičnog odgoja i roditeljstva. U: M.Prljača, ur. Zbornik radova sa</td></tr>
</table>

	konferencije „Muslimanska porodica - prava i dužnosti". Sarajevo: El-Kalem, str. 19-34. 3. Durrant J. (2010). *Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju.* Online izdanje knjige dostupno na: https://nwb.savethechildren.net/sites/nwb.savethechildren.net/files/library/potitivna-disciplina-nastavnici-web.pdf 4. Juul, J. (2011). *Vaše kompetentno dijete: prema novim temeljnim vrijednostima obitelji.* Zagreb:Pelago. 5. Pašalić-Kreso, A. (2012). *Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom razumijevanju obitelji i obiteljskog odgoja.* Sarajevo: Filozofski fakultet. 6. Ljubetić M. (2011) Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu –(moguća) stvarnost ili iliuzija?, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 7. Maleš D. (2011), Obiteljska svakodnevnica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju;
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Medijska pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 412	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	U skladu sa rasporedom konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1; seminar: / vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Medijska pedagogija* podrazumijeva medijski odgoj i obrazovanje koje pruža osnove za razumijevanje i osjetljivost na medijske probleme i medijske trendove. Nastavni sadržaji ovog predmeta pružaju prilike za sticanje znanja, razumijevanje i kritičku analizu ključnih pojmova, s naglaskom na formiranje sistema vrijednosti i ponašanja u medijskom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste osvještavanje i razumijevanje temeljnih odrednica medijskog odgoja usmjerenih na promicanje pozitivnog stava ka medijima, razumijevanje konceptualnog okvira uloge medija i medijske kulture, kao i važnosti odgojno-obrazovne uloge medija.				
Ishodi učenja	• Prepoznati i definirati ključne pojmove. • Zapamtiti, objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija. • Prikazati vještine pretraživanja i procjene medijskih sadržaja. • Usporediti i analizirati uzročno-posljedične veze između medijskih i odgojno-obrazovnih fenomena. • Razumijeti i argumentirati uloge nastavnika i pedagoga u kreiranju i spovođenju medijske kulture i medijskog odgoja i obrazovanja. • Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih medijskih problema.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2. 08.03.-12.03.'21.	Medijska pismenost i zaštita djece i mladih
3. 15.03.-19.03.'21.	Medijska pismenost djece i uloga porodice i drugih koji se brinu o djeci
4. 22.03.-26.03.'21.	Najbolji interes djeteta u medijima
5. 29.03.-02.04.'21.	Medijska odgovornost i izvještavanje o različitostima – interkulturalni dijalog
6. 05.04.-09.04.'21.	Od zaštite od neprimjerenog sadržaja do osnaživanja djece i mladih
7. 12.04.-16.04.'21.	Spoznaje o uticaju medijskih sadržaja na razvoj djece i mladih (nasilni sadržaji, sadržaji koji pokazuju rizična ponašanja, okultni i paranormalni sadržaji) (online sedmica)
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Spoznaje o uticaju medijskih sadržaja na razvoj djece i mladih (seksualizirani sadržaji, stereotipizacija i diskriminacija, reality emisije, oglašavanje i marketing)
10. 03.05.-07.05.'21.	Dezinformacije i lažne vijesti
11. 10.05.-14.05.'21.	Pristupačnost medijskih sadržaja za osobe s invaliditetom
12. 17.05.-21.05.'21.	Što je pozitivno u medijskim sadržajima?
13. 24.05.-28.05.'21.	Istraživački rad (studentska aktivnost)
14. 31.05.-04.06.21.	Istraživački rad (studentska aktivnost)
15. 07.06.-11.06.'21.	Evaluacija rada i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.06.-02.07.'21. **18.** 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad;
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Pojmovnik</td><td>15</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Medijski dnevnik i prezentacija</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Istraživački rad i prezentacija</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Aktivnost na nastavi: studenti pripremanjem i aktivnim učešćem u nastavnim jedinicama ostvaruju bodove za ovaj element praćenja;
Vanredni studenti ovaj element praćenja zadovoljavaju redovnim susretima u vrijeme radnih subota i terminima konsultacija;
• Pojmovnik: studenti u paru prikupljaju i opisuju ključne pojmove medijske pedagogije (od 10 do 20 pojmova) koristeći se relevantnom literaturom. Zadatak postavljaju na BISER u 7. sedmici nastave.
• Medijski dnevnik: studenti u paru trebaju prikupiti i bilježiti određene kategorije kojima opisuju konzumiranje medijskih sadržaja dnevno i sedmično. Upute za vođenje dnevnika bit će date na prvom susretu. Predstavljanje podataka iz dnevnika planirano je u 11. sedmici nastave.
• Istraživački rad: studenti (u timu) pripremaju i realiziraju istraživački projekat u vidu kampanje na određenu temu. Detaljne upute studenti će dobiti na prvom susretu nastave. Rok za predaju i izlaganje je 13. i 14. sedmica nastave.
• Dodatna aktivnost: studenti (individualna aktivnost, po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme medijske pedagogije, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova. Dodatna aktivnost se treba realizirati do kraja nastave u ljetnom semestru (15. sedmica nastave). Zadatak može biti: osvrt na jednu od ponuđenih knjiga, argumentacijski esej, te seminarski rad.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna literatura* 1. Čengić, L. (2019). *Medijsko opismenjavanje u porodici i preporuke za implementaciju projekta unapređenja medijske pismenosti u okviru porodice u BiH.* Sarajevo: Mediacentar. 2. Hasanagić, S, Popović, M, Kovačević, S. (2020). *Medijske navike djece i stavovi roditelja – finalni izvještaj.* Sarajevo: UNICEF i RAK. Dostupno: https://www.unicef.org/bih/izvje%C5%A1taji/medijske-navike-djece-i-stavovi-roditelja 3. Matijević, M, Bilić, V, Opić, S. (2016). *Pedagogija za učitelje i nastavnike.* Zagreb: Školska knjiga. 4. Mujagić, N, Kačmarčik-Maduna, N. (ur). (2017). *Mediji u najboljem interesu djeteta: pregled znanja i iskustava za kreatore medijskih sadržaja.* Sarajevo: Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. 5. *Pristupačnost medijskih sadržaja za osobe sa invaliditetom.* (2019). Sarajevo: Inicijativa i civilna akcija. 6. Stančić, H, Šimunović, D, Demoli, N, Hajduk, D, Šop, S. (2011). *Digitalno doba: masovni mediji i digitalna kultura.* Zagreb: Naklada medijska istraživanja. 7. Tihak-Ibrahimbegović, V. (ur). (2015). *Medijska pismenost u digitalnom dobu.* Sarajevo: Internews u BiH. 8. Turčilo, L. (2018). *(P)ogledi o medijima i društvu: članci, eseji, istraživanja.* Sarajevo: Vlastita naklada. 9. Vajzović, E. (ur). (2020). *Medijska i informacijska pismenost: istraživanje i razvoj.* Sarajevo: Fakultet političkih nauka. Dostupno: https://fpn.unsa.ba/b/wp-content/uploads/2020/12/MEDIJSKA-I-INFORMACIJSKA-PISMENOST-ISTRAZIVANJE-I-RAZVOJ_e-izdanje-1.pdf?fbclid=IwAR0RcTtM3tANSbHZPO6ndJM6O3E74h51MZvqjDNNPG6Zqbg4K7kaccXZHVg
	Dodatna literatura 1. Bake, D. (2013). *Medijska pedagogija.* Makart. 2. Bartulović, M, Kušević, B. (2016). *Što je interkulturalno obrazovanje? Priručnik za nastavnike i druge znatiželjnike.* Zagreb: Centar za mirovne studije. 3. Car, V, Matović, M, Turčilo, L. (2016). *Mediji i javni interes. Zbornik radova 6. regionalne znanstvene konferencije Vjerodostojnost medija „Mediji i novinarstvo-socijalni kapital u službi javnosti".* Zagreb: Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. 4. Grizl, A, Karme Tolas Kalvo, M. (ur). (2015). *Informacijska i medijska pismenost: Smjernice za politiku i strategiju.* UNESCO i Nacionalna biblioteka Crne Gore. 5. Grupa autora (2005). *T – Kit: Interkulturalno učenje.* Beograd. preuzeto: http://www.mladiuakciji.rs/pdf/4_ceo_tkit_interkulturalno_ucenje.pdf. 6. Kukić, D. (2013). *Medijska kultura.* Zenica: Muzej grada Zenice. 7. Lesinger, G. (2018). *Odnosi s medijima i medijske agende: komunikacija odnosa sa javnošću: uticaj odnosa sa medijima na postavljanje dnevnih medijskih agendi.* Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera. 8. *Priručnik za interkulturalno učenje kroz dramu* (2012). Beograd: Ideal. preuzeto: http://bazaart.org.rs/wp-content/uploads/2012/04/Prirucnik_za_interkulturalno_ucenje_kroz_dramu.pdf. 9. Osmančević, L. (2016). Mediji u odgoju i obrazovanju. U: *Zbornik radova 2. konferencije prevencije i ovisnosti: alkoholizam, ovisnost o drogama i novije ovisnosti 1. ljetne škole modernih tehnologija.* Zagreb. Str. 76-84. 10. Shaw, R, Wood, S. (2009). *Epidemija popustljivog odgoja.* Zagreb: VBZ.

	11. Tajić, L. (2013). *Medijska pismenost u BiH*. Sarajevo: Internews u Bosni i Hercegovini. 12. Tolić, M. (2009). Temeljni pojmovi medijske pedagogije. U: *Život i škola*. Br. 22. str: 97-103.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Pedagogija</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Komparativna istraživanja u pedagogiji</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>PED FIL 322</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni</td><td>ECTS</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I</td><td>Semestar</td><td>VI</td><td>Ak. godina</td><td>2020/2021.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Osnove komparativne pedagogije</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">Bosanski, hrvatski, srpski jezik</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Doc.dr. Emina Dedić Bukvić</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 107/II
E-mail:
emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba
dedic.emina@gmail.com
Telefon: 033/253-109</td><td>Termin konsultacija</td><td>U skladu sa rasporedom konsultacija</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Belma Alić Ramić, MA</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 104/II
E-mail:
belma.alic.ramic@ff.unsa.ba
Telefon: 033/253-142</td><td>Termin konsultacija</td><td>U skladu sa rasporedom konsultacija</td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">Predavanja: 2; seminar: / vježbe: 1</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Nastavni predmet Komparativna istraživanja u pedagogiji izučava tendencije i probleme odgoja, obrazovanja i školstva u svijetu, pripremajući studente da uoče kvalitete i slabosti obrazovnog sistema BiH, kao i drugih evropskih i svjetskih sistema. Uz to, pripremaju se za sudjelovanje u savremenim odgojno-obrazovnim ciljevima koji se razvijaju u demokratskim društvenima (odgoj za mir, zaštita okoliša, poštivanje prava i sl).</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Cilj nastavnog predmeta jeste upoznati studente sa složenošću teorijsko-metodoloških pitanja komparativne pedagogije, kao i pripremiti studente da komparativno pristupe pitanjima odgoja i obrazovanja.</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja</td><td colspan="5">• Istražiti značenje komparacijom vezano uz proučavanje pedagogije te promišljanje o faktorima koje treba uzeti u obzir prilikom provođenja komparativnih istraživanja.
• Ispitati i raspraviti o određenom problemu u obliku istraživačkog projekta.
• Prezentirati rezultate rada na projektu.
• Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih istraživačkih problema iz ove oblasti.</td></tr>
</table>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24.02.-28.02.'20.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2. 02.03.-06.03.'20.	Komparacija školskih sistema: pojmovno - terminološke dileme
3. 09.03.-13.03.'20.	Struktura, organizacija i način funkcionisanja školskih sistema
4. 16.03.-20.03.'20.	Predškolski odgoj i obrazovanje
5. 23.03.-27.03.'20.	Osnovno i obavezno (temeljno) obrazovanje
6. 30.03.-03.04.'20.	Karakteristike savremenih trendova srednjeg odgoja i obrazovanja
7. 06.04.-10.04.'20.	Visoko obrazovanje i reformski procesi
8. 13.04.-17.04.'20.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 20.04.-24.04.'20.	Komparativni prikaz odabranih evropskih i svjetskih školskih sistema
10. 27.04.-01.05.'20.	Politika obrazovanja nastavnika: teorijski koncepti i istraživanja
11. 04.05.-08.05.'20.	Ključne kompetencije nastavnika za savremene odgojno – obrazovne sredine
12. 11.05.-15.05.'20.	Šta čini školske sisteme učinkovitim – pogledi na međunarodna istraživanja
13. 18.05.-22.05.'20.	Prezentacija projekata
14. 25.05.-29.05.'20.	Prezentacija projekata
15. 01.06.-05.06.'20.	Evaluacija rada i potpisi
16. 08.06.-12.06.'20.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15.06.-19.06.'20. **18.** 22.06.-26.06.'20.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad;
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prezentacija nivoa školskog sistema</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Projekat</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Izlaganje projekta</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Prezentacija nivoa školskog sistema: studenti će na satima vježbi predstavljati određeni nivo školskog sistema pojedinih evropskih i svjetskih država.
• Projekat: studenti (u grupi do tri člana) istražujući literaturu pripremaju teorijski koncept problema koji će propitivati u odgojno-obrazovnoj praksi. Spremanje projekta na BISER i izlaganje rezultata istraživanja planirano je za 13. i 14. sedmicu nastave.
• Završni ispit: studenti pristupaju završnom ispitu i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra.
• Dodatna aktivnost: studenti (individualna kativnost, po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme iz ovog kolegija, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova; termin za predaju i/ili realizaciju ovog zadatka jeste do kraja nastave u ljetnom semestru. Zadatak može biti: osvrt na jednu od ponuđenih knjiga (sa spiska dodatne literature), prevod relevantnog sadržaja /poglavlje knjige/članak/ sa osvrtom, komparativni prikaz odabranih evropskih i svjetskih školskih sistema, argumentacijski esej, te seminarski rad.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna

1. Antić, S. (ur.) (1995). Europska orijentacija hrvatskog školstva. Zagreb.
2. Braš Roth, M. (ur). (2004). Što čini školske sustave učinkovitima? – pogled na školske sustave kroz prizmu PISA istraživanja. OECD. Dostupno: https://pisa.ncvvo.hr/wp-content/uploads/2018/05/%C5%A0to-%C4%8Dini-%C5%A1kolske-sustave-u%C4%8Dinkovitima-final-version.pdf
3. Kulić, R. (2011). Komparativna pedagogija – teorija, sistemi, reforme, Beograd: Svet knjige, Banja Luka: Filozofski fakultet. Str: 125-235.</td></tr>
</table>

	4. Pastuović, N. (1999). *Edukologija: integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja.* Zagreb: Znamen. Str: 486-505. 5. Pastuović, N. (2012). *Obrazovanje i razvoj: Kako obrazovanje razvija ljude i mijenja društvo, a kako društvo djeluje na obrazovanje.* Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Str: 165-175, 192-218, 223-261, 265-276, 302-317. 6. Pašalić-Kreso, A. (1999). *Predškolski odgoj u Evropi.* U: Predškolstvo u procesu demokratizacije u BiH: zbornik radova. Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by Step. Str: 9-16. 7. Spasenović, V. (2013). *Školski sistemi iz komparativne perspektive.* Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Str: 84-162. **Napomena**: odabrane stranice iz navedene obavezne literature objedinjene su u jedan dokument i bit će dostupne putem platforme BISER.
	Dodatna 1. Antić, S. (ur.) (1993). *Školstvo u svijetu,* Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb; 2. Bartulović, M, Kušević, B. (2016). *Što je interkulturalno obrazovanje? Priručnik za nastavnike i druge znatiželjnike.* Zagreb: Centar za mirovne studije. 3. Bignold, W, Gayton, L. (2009). *Global Issues and Comparative Education.* British Library. 4. Delors, J. (1998). *Učenje – blago u nama*, Zagreb, Educa. 5. Domović, V, Gehrmann, S, Kruger-Potratz, M, Petravić, A. (2012). *Europsko obrazovanje: Koncepti i perspektive iz pet zemalja.* Zagreb: Školska knjiga. 6. Džumhur, Ž. (2019). PISA 2018. Izvješće za Bosnu i Hercegovinu. OECD. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Dostupno: https://aposo.gov.ba/sadrzaj/uploads/PISA-2019-izvje%C5%A1%C4%87e-za-BiH.pdf 7. Frost, D. (2014). *Liderstvo nastavnika: put ka transformisanju obrazovanja.* Beograd: Centar za obrazovne politike. preuzeto: http://www.cep.edu.rs/public/Liderstvo_nastavnika_-_sa_koricama1.pdf. 8. Grupa autora (1987). *Osnovni problemi visokoškolske pedagogije.* Zagreb: Školska knjiga. 9. Matijević, M. (1994). *Alternativne škole*. Zagreb: Institut za pedagogijska istraživanja. 10. Mrnjaus, K. (2018), *Kultura, vrijednosti i odgoj u Japanu*, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet. preuzeto: http://izdavastvo.ffri.hr/wp-content/uploads/2018/10/Kultura-vrijednosti-i-odgoj-u-Japanu.pdf. 11. OECD. (2004). *What makes school system perform? Seeing school system through the prism of Pisa.* OECD. 12. OECD. (2012). *Education Today 2013: The OECD percpective.* OECD Publishing. 13. Sahlberg, P. (2012). *Lekcije iz Finske: Šta svijet može naučiti iz obrazovne promjene u Finskoj*; Zagreb: Školska knjiga. 14. Vizek Vidović, V. (ur.) (2005). *Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive,* Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu. preuzeto: http://www.idi.hr/images/stories/publikacije/Cjelozivotno_obrazovanje.pdf. 15. Walford, G. (1992). *Privatne škole: iskustva u deset zemalja.* Zagreb: Educa.
Napomene	• Studenti koji studiraju dvopredmetni studij (Pedagogija i druga studijska grupa) pohađaju jedan (1) sat predavanja, te ostvaruju 1 ECTS bod. • Studenti su dužni prisustvovati nastavi i polagati ispit. • Učešće u projektu nije obavezno, ali je poželjno.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Interkulturalni odgoj				
Šifra/kod	FIL PED 412	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Pedagoška antropologija				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Anida Manko, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba sadikovic.anida@gmail.com Telefon: 033/253-142	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar: / vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Interkulturalni odgoj* podrazumijeva odgoj i obrazovanje koje daje pravo na različitost, pravo na jednake mogućnosti i priprema buduće pedagoge za interkulturalnu osjetljivost na drugo i drugačije. Nastavni sadržaji ovog predmeta pružaju prilike za sticanje znanja, razumijevanje i kritičku analizu ključnih pojmova, s naglaskom na međusobno razumijevanje, toleranciju, dijalog, kao i prožimanje drugih i vlastitih kulturnih obilježja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste osvještavanje i razumijevanje temeljnih odrednica interkulturalnog odgoja usmjerenih na promicanje različitosti kao bogatstva, omogućavanje kvalitetnog obrazovanja za sve, te razumijevanje procesa transformacije društva prema stanju pravdnosti.				
Ishodi učenja	• Prepoznati i definirati ključne pojmove. • Zapamtiti, objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija. • Ispitati i raspraviti o interkulturalnim problemima u obliku istraživačkog rada: referata. • Pripremiti i realizirati radionicu. • Razumijeti i argumentirati uloge nastavnika i pedagoga u kreiranju i spovođenju interkulturalnog odgoja i obrazovanja. • Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih interkulturalnih problema.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2. 08.03.-12.03.'21.	Teorijska polazišta o intekulturalnom odgoju i obrazovanju
3. 15.03.-19.03.'21.	Različitost kao bogatstvo – srž interkulturalnog odgoja i obrazovanja
4. 22.03.-26.03.'21.	Migracije i obrazovanje
5. 29.03.-02.04.'21.	Stereotipi i predrasude/tolerancija i nenasilno rješavanje konflikta/
6. 05.04.-09.04.'21.	Interkulturalna osjetljivost kao dio pedagoške kompetencije za rad u heterogenim grupama
7. 12.04.-16.04.'21.	Interkulturalne kompetencije nastavnika/stručnih saradnika
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Nastavne metode i oblici rada u interkulturalnom odgoju
10. 03.05.-07.05.'21.	Predstavljanje interkuluralnog sandučeta
11. 10.05.-14.05.'21.	Interkulturalne dimenzije kurikuluma
12. 17.05.-21.05.'21.	Interkulturalno učenje kroz dramu
13. 24.05.-28.05.'21.	Savremena istraživanja u području interkulturalnog odgoja i obrazovanja
14. 31.05.-04.06.21.	Medijska odgovornost i izvještavanje o različitostima – interkulturalni dijalog
15. 07.06.-11.06.'21.	Evaluacija rada i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.06.-02.07.'21. **18.** 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad;
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi i vježbama</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Interkulturalno sanduče</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Pisani rad</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Aktivnost na nastavi i vježbama: studenti pripremanjem i aktivnim učešćem u nastavnim jedinicama ostvaruju bodove za ovaj element praćenja;
Vanredni studenti ovaj element praćenja zadovoljavaju redovnim susretima u vrijeme radnih subota i terminima konsultacija;
• Interkulturalno sanduče: studenti individualno trebaju prikupiti osam različitih elemenata koji predstavljaju njihovu kulturu. Za svaki predmet koji trebaju pripremiti u sanduče potrebno je da isti opišu, tj. da kroz priču predstave porijeklo, obilježa i značaj tog predmeta za njih. Rok za predaju i izlaganje jeste 10. sedmica nastave. Zadatak je obavezan za sve studente;
• Pisani rad: studenti (u paru ili u grupi od troje) pripremaju i realiziraju pisani rad. Detaljne upute studenti će dobiti na prvom susretu nastave. Rok za predaju je 13. sedmica nastave. Zadatak je obavezan za sve studente;
• Završni ispit: studenti pristupaju završnom ispitu i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra;
• Dodatna aktivnost: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme interkulturalnog odgoja, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova. Dodatna aktivnost se treba realizirati do kraja nastave u ljetnom semestru (15. sedmica nastave). Zadatak može biti: osvrt na jednu od ponuđenih knjiga, prevod i osvrt relevantnog sadržaja /poglavlje knjige/članak/, te seminarski rad.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;wq
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna literatura* 1. Bartulović, M, Kušević, B. (2016). *Što je interkulturalno obrazovanje? Priručnik za nastavnike i druge znatiželjnike.* Zagreb: Centar za mirovne studije. 2. Mrnjaus, K, Rončević, N, Ivošević, L. (2013). */Inter/kulturalna dimenzija u odgoju i obrazovanju.* Rijeka: Filozofski fakultet. 3. Sablić, M. (2013). *Interkulturalizam u nastavi*, Zagreb: Nakladnik Ljevak.* 4. Piršl, E. (2016). *Vodič za interkulturalno učenje*, Zagreb: Nakladnik Ljevak.* *Knjige i/ili određena poglavlja iz knjiga bit će objavljena na platformi BISER.* *Dodatna literatura* 1. Grupa autora (2005). *T – Kit: Interkulturalno učenje*, Beograd; str: 9 – 42. 2. preuzeto: http://www.mladiuakciji.rs/pdf/4_ceo_tkit_interkulturalno_ucenje.pdf. 3. Grupa autora (2007). *Interkulturalno obrazovanje i razumevanje,* Grupa MOST, Beograd, str: 3 – 17. 4. Grupa autora (n.d). *Vodič za nastavnike: Modul »Interkulturalizam«,* Obrazovni centar za demokraciju i ljudska prava CIVITAS; Sarajevo, str: 3 – 39. 5. Piršl, E. (2007). Interkulturalna osjetljivost kao dio pedagoške kompetencije, U: V. Previšić, N. N. Šoljan, N. Hrvatić (ur). *Pedagogija – prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja.* Zagreb: Hrvatsko pedagogijsko društvo, str: 275-292. 6. Peko, A., i dr. (n.d). *Interkulturalno obrazovanje učitelja – što i kako poučavati?,* preuzeto: https://bib.irb.hr/datoteka/412567.398878.Interkulturalno_obrazovanje_ucitelja_-_sto_i_kako_poucavati.pdf. 7. Brander, P. i dr. (2005). *Obrazovni priručnik »Svi različiti, svi jednaki«: Ideje, sredstva, metode i aktivnosti za neformalno interkulturalno obrazovanje sa mladima i odraslima,* Centar za građansko obrazovanje, Podgorica; preuzeto: http://media.cgo-cce.org/2013/10/obrazovnipriruc nik.pdf. 8. *Ne prelazi ulicom bez traga – ka interkulturalnosti* (2009). Grupa 484, Beograd; preuzeto: http://www.grupa484.org.rs/sites/default/files/ne-prolazi-ulicom.pdf. 9. *Priručnik za interkulturalno učenje kroz dramu* (2012). Ideal, Beograd; preuzeto: http://bazaart.org.rs/wp-content/uploads/2012/04/Prirucnik_za_interkulturalno_ucenje_kroz_dramu.pdf. 10. Rosenberg, M. (2006). *Nenasilna komunikacija: Jezik života,* Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek; preuzeto: http://www.centar-za-mir.hr/uploads/dokumenti/knjige/Nenasilna_komunikacija_finalna2.pdf. 11. *Vodič za unapređenje interkulturalnog obrazovanja* (2007). Grupa MOST, Fond otvoreno društvo, Beograd; preuzeto: http://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Materijali_za_nastavu/Nastava%202011-12/Interkulturalno%20obrazovanje/vodic.pdf. 12. Vranješević, J. i dr. (2006). *Za razliku bogatije – priručnik za interkulturalizam,* Centar za prava deteta, Beograd; preuzeto: http://www.cpd.org.rs/Data/Files/za_razliku_bogatije.pdf. Literatura za dodatni zadatak: 1. Mrnjaus, K. (2018), *Kultura, vrijednosti i odgoj u Japanu*, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet. Preuzeto sa: http://izdavastvo.ffri.hr/wp-content/uploads/2018/10/Kultura-vrijednosti-i-odgoj-u-Japanu.pdf 2. Kalogjera, G. (2017). *Makedonska kultura i civilizacija*, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, preuzeto sa: http://izdavastvo.ffri.hr/wp-content/uploads/2017/05/Goran-Kalogjera-Makedonska-kultura-i-civilizacija.pdf 3. Dijalog za budućnost; UN *Priručnik za sve one koji žele širiti mir i graditi društvo suradnje, poštovanja i tolerancije* (2018),Banja Luka: NVO „Genesis Project", preuzeto sa: https://www.unicef.org/bih/izvje%C5%A1taji/priru%C4%8Dnik-za-sve-one-koji-%C5%BEele-%C5%A1iriti-mir-i-graditi-dru%C5%A1tvo-suradnje-po%C5%A1tovanja-i

	4. Puhalo, S.(2013) Kako *opažamo druge etničke grupe* i *njihove članove*: socijalna percepcija i *etnička* pripadnost kod srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini, Sarajevo: Friedrich-Ebert-Stiftung, preuzeto sa: https://library.fes.de/pdf-files/bueros/sarajevo/10005.pdf
Napomene	Napomena: Studenti koji studiraju dvopredmetni studij (Pedagogija i druga tudijska grupa) ne pohađaju sate nastave i vježbi iz ovog nastavnog predmeta, utvrđeno prema Nastavnom planu i programu.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Psihologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 115	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	U skladu sa rasporedom konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	U skladu sa rasporedom konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; seminar: / vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Pedagogija* izučava znanost o odgoju, savremene trendove u odgojno-obrazovnom procesu, mikropedagoške probleme, kao i ulogu pedagoško-psihološke službe odgojno-obrazovne institucije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta jeste upoznati studente sa osnovama znanosti o odgoju s ciljem razumijevanja odgojno-obrazovnih problema, kao i pripremiti studente da promišljaju i bave se pitanjima kvalitetnog odgoja i obrazovanja za sve.				
Ishodi učenja	• Prepoznati i definirati ključne pojmove. • Zapamtiti, objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija. • Ispitati i raspraviti o određenom mikropedagoškom problemu. • Razumijeti i argumentirati uloge pedagoško-psihološke službe u kreiranju i spovođenju kvalitetnog odgoja i obrazovanja za sve. • Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih istraživačkih problema iz ove oblasti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2. 08.03.-12.03.'21.	Znanost o odgoju i obrazovanju
3. 15.03.-19.03.'21.	Temeljni koncepti odgoja i obrazovanja
4. 22.03.-26.03.'21.	Odgojno-obrazovna komunikacija
5. 29.03.-02.04.'21.	Izazovi odgoja u obitelji
6. 05.04.-09.04.'21.	Inkluzivni i interkulturalni odgoj i obrazovanje
7. 12.04.-16.04.'21.	Informacijska i medijska pismenost
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Strategije i postupci odgoja i podučavanja
10. 03.05.-07.05.'21.	Pogled u razred
11. 10.05.-14.05.'21.	Internalizirani oblici ponašanja
12. 17.05.-21.05.'21.	Uloga pedagoško-psihološke službe u savremenom odgojno-obrazovnom procesu
13. 24.05.-28.05.'21.	Pedagoško-psihološka služba kao specifična djelatnost u odgojno-obrazovnim institucijama
14. 31.05.-04.06.21.	Obrazovna politika i karakteristike obrazovnog sistema
15. 07.06.-11.06.'21.	Završni ispit + Evaluacija rada i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	Priprema za ispit
17. 21.06.-02.07.'21. **18.** 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad;
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi i vježbama</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Pojmovnik</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Radni zadatak</td><td>15</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>25</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td>35</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Aktivnost na nastavi i vježbama: studenti pripremanjem i aktivnim učešćem u nastavnim jedinicama ostvaruju bodove za ovaj element praćenja;
• Pojmovnik: studenti (u paru) istražuju literaturu i biraju 10 pojmova detaljno ih opisuju koristeći se relevantnim izvorima i pravilnim pisanjem izvora (APA stil); Zadatak postavljaju na BISER u 9. sedmici nastave.
• Radni zadatak: u okviru teme „Inkluzivni i interkulturalni odgoj i obrazovanje“ studenti će uraditi medijsku kampanju (u grupi od četiri studenta) i istraživački rad (u grupi od četiri studenta); zadatak postavljaju na BISER u 12. sedmici nastave; upute za izradu ovog zadatka bit će predstavljene na prvom susretu, ali i postavljene na BISER.
• Polusemestralna provjera znanja i Završni ispit: studenti pristupaju prvom i drugom dijelu pismenog ispita i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra.
• Dodatna aktivnost: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme iz ovog kolegija, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova; termin za predaju i/ili realizaciju ovog zadatka jeste do kraja nastave u ljetnom semestru. Zadatak može biti: osvrt na jednu od ponuđenih knjiga (sa spiska dodatne literature), prevod relevantnog sadržaja /poglavlje knjige/članak/ sa osvrtom, komparativni prikaz odabranih evropskih i svjetskih školskih sistema, argumentacijski esej, te seminarski rad.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	***Obavezna*** 1. Bratanić, M. (1993) *Mikropedagogija*. Zagreb: Školska knjiga. 2. Bratanić, M. (2002). *Paradoks odgoja: studije i eseji*. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica. 3. Bogosavljević, B. i Beljanski, M. (2018). *Školska pedagogija*. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Pedagoški fakultet u Somboru u Somboru. 4. Kyriakou, C. (2001). *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica. 5. Krnjajić, S. (2007) *Pogled u razred*. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja. 6. Matijević, M, Bilić, V, Opić, S. (2016). *Pedagogija za učitelje i nastavnike*. Zagreb: Školska knjiga. 7. Mrnjaus, K, Rončević, N, Ivošević, L. (2013). *Interkulturalna dimenzija u odgoju i obrazovanju*. Rijeka: Filozofski fakultet. 8. Sablić, M. (2014). *Interkulturalizam u nastavi*. Zagreb: Naklada Ljevak. 9. Udruženje: Društvo ujedinjenih građanskih akcija" (2018). *Smjernice za primjenu inkluzivnih praksi u nastavi*. UNICEF. 10. Spasenović, V. (2013). *Školski sistemi iz komparativne perspektive*. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. **Napomena**: odabrane stranice iz navedene obavezne literature objedinjene su u jedan dokument i bit će dostupne preko platforme BISER.
	Dodatna literatura: 1. Chua, A. (2012). *Majka uspjeha: kako sam odgojila pobjednike*. Zagreb: Znanje. 2. Freire, P. (2002). *Pedagogija obespravljenih*. Zagreb: ODRAZ. 3. Hentig, H. (2007). *Kakav odgoj želimo*. Zagreb: Educa. 4. Juul, J. (1995). *Vaše kompetentno dijete*. Zagreb: Educa. 5. Miller, A. (1995). *Drama djetinjstva*. Zagreb: Educa. 6. Morin, E. (1999). *Odgoj za budućnost: Sedam temeljnih spoznaja u odgoju za budućnost*. Zagreb: Educa. 7. Shaw, R, Wood, S. (2009). *Epidemija popustljivog odgoja*. Zagreb: VBZ.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za pedagogiju</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">DIDAKTIKA 2</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL PED 312</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni</td><td>ECTS</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I ciklus</td><td>Semestar</td><td>ljetni; VI</td><td>Ak. godina</td><td>2020./2021.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">U skladu s Nastavnim planom i programom.</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">B/H/S jezik</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td>Kabinet: 104/II
E-mail:
sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com
sandra.bjelan@ff.unsa.ba
Telefon: 033 253 142</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2">Prema rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Belma Alić Ramić, MA</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td>Kabinet: 104/II
Email: alic.belma@hotmail.com
Telefon: 033 253 142</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2">Prema rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">predavanja: 2 vježbe: 1</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">U okviru nastavnog kolegija Didaktika 2, a nakon realiziranih sadržaja iz nastavnog kolegija Didaktika 1, studenti će biti upoznati sa sadržajima iz oblasti učenja i podučavanja u nastavi; planiranja i programiranja u nastavi; organizacije i realizacije procesa podučavanja i učenja; metoda nastavnog rada, te nastavnih sredstava i nastavnih pomagala. Studenti će biti upoznati i sa specifičnostima procesa vrednovanja nastavnog rada, te metodologijom didaktičkih istraživanja.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Cilj kolegija je proučavanje i istaživanje fundamentalnih problema didaktičke teorije i odgojno-obrazovne prakse. Osnovni zadaci su: temeljito ovladavanje fundamentalnim sadržajima didaktike, osposobljavanje za uočavanje i procjenjivanje didaktičkih problema, ovladavanje metodama i oblicima nastavnog rada, osposobljavanje za čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, kontinuirano praćenje didaktičke teorije, istraživanje didaktičkih problema i primjena rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi.</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja</td><td colspan="5">Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:
1. definirati osnovne didaktičke pojmove,
2. usporediti karakteristike različitih oblika nastavnog rada,
3. demonstrirati upotrebu nastavnih metoda u konkretnim nastavnim situacijama,
4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstava i pomagala,
5. kreirati algoritam korištenja udžbenika,
6. pripemiti materijal za procjenu učeničkog postignuća,
7. kreirati prijedloge optimalne realizacije nastavnog procesa na temelju praćenja i istraživanja didaktičkih pitanja u neposrednoj nastavnoj praksi.</td></tr>
</table>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.2021.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta Zakonitosti u didaktici, principi i pravila nastave
2. 08.03.-12.03.2021.	Temeljna nastavna umijeća: planiranje i programiranje u nastavi
3. 15.03.-19.03.2021.	Oblici organizacije i realizacije nastave
4. 22.03.-26.03.2021. **5.** 29.03.-02.04.2021.	*Pedagoška praksa je obavezna aktivnost studenata u VI semestru prema Nastavnom panu i programu. Vrijeme i način realizacije će ovisiti o epidemiološkim mjerama o čemu će studenti biti blagovremeno obaviješteni, pa je praksa smještena u ovom periodu samo trenutna pretpostavka.*
6. 05.04.-09.04.2021.	Pojam i klasifikacija metoda nastavnog rada
7. 12.04.-16.04.2021.	Specifičnosti metoda nastavnog rada
8. **19.04.-23.04.2021.**	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.2021.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
10. 03.05.-07.05.2021.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
11. 10.05.-14.05.2021.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti
12. 17.05.-21.05.2020.	Vrednovanje nastavnog rada
13. 24.05.-28.05.2021.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
14. 31.05.-04.06.2021.	Metodologija didaktičkog istraživanja
15. 07.06.-11.06.2021.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
16. 14.06.-18.06.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN 21.06.-02.07.2021. **II TERMIN** 05.07.-16.07.2021.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, individualnog i individualiziranog oblika rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (realizaciju aktivnosti i posjeta u osnovnim i srednjim školama) uz primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, individualni i praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa na vježbama u ovom semestru.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>Red. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Izvještaj</td><td>15 bodova</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Praktični rad</td><td>15 bodova</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>25 bodova</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>45 bodova</td><td>45%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• <u>Izvještaj</u> o posjeti instituciji je individualna obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će u toku semestra napisati izvještaj nakon posjete instituciji koja će biti realizirana u okviru nastavnih aktivnosti i realizirati pripadajući zadatak. Upute o realizaciji ove aktivnosti studenti će dobiti blagovremeno. Izvještaj je potrebno predati u 13. sedmici nastave. Ova aktivnost boduje se maksimalno s 15 bodova.

• <u>Praktični rad - zadatak s pedagoške prakse</u>: studenti su u VI semestru obavezni realizirati pedagošku praksu. U okviru prakse, studenti će dobiti zadatak koji se odnosi na sadržaje iz ovog nastavnog predmeta o čemu će blagovremeno dobiti detaljne upute. Zadatak je individualna obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Boduje se maksimalno s 15 bodova, a predaje u dogovoru s predmetnim nastavnikom.

• <u>Polusemestralni ispit</u> je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna.</td></tr>
</table>

	• **<u>Završni ispit</u>** je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 45 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna literatura:* 1. Muminović, H. (2013). *Osnovi didaktike*. Sarajevo: DES 2. Filipović, N. (1981 ili 1988). *Didaktika 1*. Sarajevo: Svjetlost 3. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga 4. Vilotijević, M. (1999). *Didaktika 3*. Beograd.
	Dodatna literatura (odabrana poglavlja): 1. Matijević, M. (ur) (2017). *Nastava i škola za net-generacije*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Desforges, C. (2001). *Uspješno učenje i poučavanje*. Educa: Zagreb 3. Jensen, E. (2003). *Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)*. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). *Ocjenjivanje u osnovnoj školi*. Zagreb 5. Grgin, T. (1987). *Školska dokimologija*. Školska knjiga: Zagreb 6. Meyer, H . (2002). *Didaktika razredne kvake*. Zagreb: Educa. 7. Muminović, H. (2000). *Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi*. Sarajevo: DES 8. Kiryacou, C. (1995). *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Educa 9. Časopisi i pedagoška periodika
Napomene	-

Predmetni nastavnik:

Rukovodilac podorganizacione jedinice:

Prodekan za nastavu i studentska pitanja:

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**SAVREMENE KONCEPCIJE UČENJA I POUČAVANJA U NASTAVI**				
Šifra/kod	FIL PED 407	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	ljetni; II	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**doc.dr. Sandra Bjelan-Guska**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	**Belma Alić Ramić, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; seminar: - ; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet *Savremene koncepcije učenja i poučavanja u nastavi* nudi studentima uvid u sljedeće sadržaje: podučavanje u nastavi, učenje u nastavi, problemsko učenje u nastavi, učenje putem otkrivanja, algoritmizacija procesa učenja, učenje pomoću udžbenika, učenje pomoću mašina za učenje, učenje na daljinu, strategije i tehnike efikasnijeg učenja, nastavna umijeća u procesu učenja i podučavanja, te učenje u malim grupama i tandemu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata s najefikasnijim strategijama i modelima podučavanja i učenja u nastavi. Osposobljavanje studenata za primjenu savremenih modela nastave u pojedinim nastavnim područjima s posebnim naglaskom na metodiku podučavanja, koja je centralni dio ovih modela.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju: 1. argumentirati odabir najefikasnijih strategija i modela učenja i podučavanja, 2. kritički promišljati o strategijama i modelima učenja i podučavanja, 3. raspravljati o metodici visokoškolske nastave, 4. usporediti karakteristike učionične nastave i online nastave, 5. osmisliti realizaciju nastavnog sata primjenjujući različite koncepcije, 6. napisati scenarij za realizaciju pedagoške radionice, 7. demonstrirati nastavna umijeća u konkretnoj nastavnoj situaciji.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.2021.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru kolegija
2. 08.03.-12.03.2021.	Nastava usmjerena na učenika: podučavanje i učenje u nastavi
3. 15.03.-19.03.2021.	Interaktivno učenje u tandemu i malim grupama
4. 22.03.-26.03.2021.	Problemsko učenje u nastavi
5. 29.03.-02.04.2021.	Projektna nastava
6. 05.04.-09.04.2021.	Učenje putem rješavanja problema u nastavi
7. 12.04.-16.04.2021.	Učenje putem otkrivanja
8. **19.04.-23.04.2021.**	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.2021.	Algoritmizacija procesa učenja
10. 03.05.-07.05.2021.	Učenje pomoću udžbenika, poluprogramirano i programirano učenje
11. 10.05.-14.05.2021.	Učenje pomoću mašina za učenje
12. 17.05.-21.05.2020.	Učenje na tri razine napredovanja učenika
13. 24.05.-28.05.2021.	E-okruženje za učenje, učenje na daljinu, e-učenje
14. 31.05.-04.06.2021.	Strategije i tehnike efikasnijeg učenja Inovacije u nastavi
15. 07.06.-11.06.2021.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
16. 14.06.-18.06.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN 21.06.-02.07.2021. **II TERMIN** 05.07.-16.07.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja poučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, individualnog i individualiziranog oblika rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (realizaciju radionica). S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, individualni i praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Izvještaj o posjeti školi</td><td>5 bodova</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Realizacija radionice</td><td>20 bodova</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Metodički portfolij</td><td>15 bodova</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>20 bodova</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td>40 bodova</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Izvještaj o posjeti školi je individualna obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će u toku semestra napisati izvještaj nakon posjete školama koja će biti realizirana u okviru nastavnih aktivnosti. Upute o realizaciji ove aktivnosti studenti će dobiti blagovremeno. Ova aktivnost boduje se maksimalno s 5 bodova.
• Realizacija radionice je obavezna aktivnost za studente u ovom semestru bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će se blagovremeno s predmetnim nastavnikom dogovoriti o realizaciji aktivnosti. Ova aktivnost može biti bodovana s maksimalno 20 bodova.
• Metodički portfolij je obavezna aktivnost za studente u ovom semestru bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). U portfolij je potrebno priložiti 10 primjera razrađenih priprema/scenarija za realizaciju pedagoške radionice i 2 samostalno napisane pripreme/scenarija za realizaciju pedagoške radionice. Ova aktivnost može se bodovati s maksimalno 15 bodova.
• Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 20 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna.</td></tr>
</table>

	• **Završni ispit** je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 40 bodova. Završni ispit je eliminatoran. *Napomena:* Sve zadatke, koji se realiziraju u pisanoj formi, studenti su obavezni postaviti na BISER platformu najkasnije u 15. sedmici nastave.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna literatura (odabrana poglavlja):* 1. Mihajlović, T. (2017), *Osposobljenost učenika za samostalno učenje i njihova obrazovna postignuća*, časopis Učenje i nastava, godina III, broj 1 (e-izdanje) 2. Ćukušić, M. i Jadrić, M. (2012), *e-učenje:koncept i primjena,* Zagreb: Školska knjiga 3. Ivić, I., Pešikan A. i Antić, S (2001), *Aktivno učenje - priručnik za pripremu metoda aktivnog učenja /nastave,* Beograd: Institut za psihologiju (str. 19-55 i 114-139) (e-izdanje: http://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Materijali_za_nastavu/Prirucnik.pdf) 4. Furlan, I. (1990), *Psihologija podučavanja*, Zagreb: Školska knjiga (str. 18-51) 5. Muminović, H. (2000), *Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi*, Sarajevo: DES (str. 117-149) 6. Desforges, C. (2001), *Uspješno učenje i poučavanje*, Zagreb: Educa (str. 145-158) 7. Dryden, G. i Vos, J. (2001), *Revolucija u učenju*, Zagreb: Educa (str. 297-341; 401-435) 8. Jensen, E. (2003), *Super nastava (nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje)*, Educa, Zagreb (str. 131-145; 183-197; 221-235) 9. Klippert, H. (2001), *Kako uspješno učiti u timu*, Zagreb: Educa (str. 22-44) 10. XXX (1984), *Problemsko učenje u nastavi*, Zbronik radova, Loznica (str. 32-35) 11. Krkljuš, S. (1977), *Učenje putem otkrića*, Novi Sad: Radnički univerzitet (str. 33-45; 128-129) 12. Žanetić i dr. (2005), *Nastavnički priručnik*, Zagreb: Znamen (str. 176-193) 13. Landa, L.N. (1975), *Kibernetika i pedagogija (2)*, Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod
	Dodatna literatura: 1. Radonjić, S. (1999), *Psihologija učenja 1*, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva 2. Killen, R. (2005), *Effective teaching strategies: Lessons from Research and Practice,* Australija: Viktorija (prijevod Magdalene i Milana Živkovića: Rješavanje problema kao nastavna strategija) (str. 176-193) 3. Kiryacou, K. (1995), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb: Educa 4. Matijević, M. i Radovanović, D. (2011), *Nastava usmjerena na učenika,* Zagreb: Školske novine (str. 153-174)

Napomene	Prema odredbama Nastavnog plana i programa, studenti su obavezni u II semestru II ciklusa studija napisati jedan seminarski rad iz nastavnog predmeta po izboru. Ukoliko se student odluči pisati seminarski rad iz *Savremenih koncepcija učenja i poučavanja u nastavi*, potrebno je da se javi predmetnom nastavniku kako bi definirali temu seminarskog rada.

Predmetni nastavnik:

Rukovodilac podorganizacione jedinice:

Prodekan za nastavu i studentska pitanja:

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**ISTRAŽIVANJA U NASTAVI**				
Šifra/kod	FIL PED 577	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni u izbornom modulu	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV; ljetni	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**doc.dr. Sandra Bjelan-Guska**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**Belma Alić Ramić, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni kolegij *Istraživanja u nastavi* pripada izbornom području u posljednjem semestru II ciklusa studija. Sadržaj predmeta se odnosi na teorijski i praktični značaj istraživanja u nastavi; potrebe za istraživanjima u nastavi i probleme istraživanja u nastavi; dimenzije istraživanja u nastavi; vrste istraživanja u nastavi; metode i tehnike istraživanja u nastavi. Također, studente je važno osposobiti za planiranje istraživanja u nastavi; provođenje istraživanja u nastavi i pisanje izvještaja istraživanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj izbornog područja jeste jačanje kompetencija studenata za istraživačke aktivnosti odgojno-obrazovnog rada u nastavi. Potrebno je kod studenata kontinuirano razvijati osjetljivost za prepoznavanje istraživačkih problema u nastavnoj zbilji i osposobljavati ih za njihovo istraživanje, te adekvatno izvještavanje o realiziranim istraživačkim aktivnostima.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u mogućnosti: 1. identificirati istraživački problem u nastavi, 2. dizajnirati nacrt istraživanja, 3. konstruirati instrumente istraživanja, 4. primjeniti različite metode u istraživanju nastavnog procesa, 5. poštivati etička načela u procesu realizacije istraživanja, 6. interpretirati istraživačke rezultate, 7. prezentirati istraživačke rezultate u skladu s načelima struke i znanosti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.2021.	Upoznavanje studenata sa obavezama i očekivanjima u okviru kolegija
2. 08.03.-12.03.2021.	Teorijski i praktični značaj istraživanja u nastavi Potrebe za istraživanjima u nastavi i problemi istraživanja u nastavi
3. 15.03.-19.03.2021.	Dimenzije istraživanja u nastavi
4. 22.03.-26.03.2021.	Vrste istraživanja u nastavi
5. 29.03.-02.04.2021.	Planiranje istraživanja u nastavi
6. 05.04.-09.04.2021.	Metode istraživanja u nastavi
7. 12.04.-16.04.2021.	Tehnike istraživanja u nastavi
8. **19.04.-23.04.2021.**	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.2021.	Provođenje istraživanja u nastavi
10. 03.05.-07.05.2021.	Interpretacija i diskusija istraživačkih rezultata
11. 10.05.-14.05.2021.	Pisanje istraživačkog izvještaja
12. 17.05.-21.05.2020.	Prezentacije istraživačkih zadataka studenata
13. 24.05.-28.05.2021.	Prezentacije istraživačkih zadataka studenata
14. 31.05.-04.06.2021.	Prezentacije istraživačkih zadataka studenata
15. 07.06.-11.06.2021.	Sistematizacija sadržaja i evaluacija rada na kolegiju
16. 14.06.-18.06.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN 21.06.-02.07.2021. **II TERMIN** 05.07.-16.07.2021.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Način realizacije nastavnog procesa (predavanja, seminara i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice. Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Istraživački zadatak 1</td><td>15</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Istraživački zadatak 2</td><td>25</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Istraživački zadatak 3</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završna prezentacija zadataka</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

• Realizacija svih elemenata praćenja obavezna je za studente u svim statusima studiranja (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni), ali niti jedan od elemenata praćenja nije eliminatoran.
• Upute za svaki istraživački zadatak studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu s predmetnim nastavnikom.
• Svi istraživački zadaci realiziraju se individualno.
• Sve istraživačke zadatke u pismenoj formi potrebno je postaviti u 11. sedmici nastave na BISER platformu.
• Završna prezentacija zadataka bit će realizirana u 12, 13. i 14. sedmici nastave prema rasporedu izlaganja koji će biti naknadno utvrđen.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna:

1. Halmi, A. (1996). Kvalitativna metodologija u društvenim znanostima. Samobor: A.G. Matoš
2. Pešić, M i saradnici (1998). Pedagogija u akciji. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju
3. Kundačina M. , Banđur, V. (2004). Akciono istraživanje u školi. Užice
4. Prodanović i sar. (1975). Istraživanje u nastavi, Novi Sad: NIŠP OBZOR</td></tr>
</table>

	Dodatna: 1. Strmčnik, F. (2001). *Didaktika – osrednje teoretične teme*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete 2. Meadws, S. (1993). *The child as a thinker*. London: Routledge 3. Wiater, W. (1993). *Unterrichten und lernen in der Schule*. Donauworth 4. Lekić, Đ (1985). *Eksperimentalna didaktika*. Novi Sad: NIRO Misao.
Napomene	Prema odredbama Nastavnog plana i programa, susreti sa studentima i nastavna komunikacija u okviru izbornih modula u IV semestru II ciklusa studija, realiziraju se putem konsultacija u za to rasporedom predviđeno vrijeme.

Predmetni nastavnik:

Rukovodilac podorganizacione jedinice:

Prodekan za nastavu i studentska pitanja:

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovnog rada s učenicima s teškoćama u razvoju;				
Šifra/kod	FIL PED 595	Status (obavezni ili izborni)	izborni predmet	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV semestar	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Učenici s teškoćama u razvoju FIL PED 594				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof.ddr. Lidija Pehar,** redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet:100 E-mail:lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 117	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**Anida Manko, MA,** v.asistentica			
	Kontakt podaci	Kabinet:104 Email:anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 0	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti će se upoznati sa sljedećim sadržajima: specifičnosti istraživanja u odgojno-obrazovnom radu s učenicima s teškoćama u razvoju, inkluzija na osnovnoškolskom uzrastu, funkcija i karakteristike procjene i praćenja razvoja i postignuća djece s teškoćama u razvoju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je produbljivanje i proširivanje znanja studenata o specifičnostima rada s učenicima s teškoćama u razvoju, te mogućnostima njihovog školovanja u općim osnovnim školama; osposobljavanje studenata za razvijanje pozitivnih stavova drugih (nastavnika, roditelja, učenika…) prema učenicima s teškoćama u razvoju; spremnost i pripremljenost studenata da promoviraju vrijednosti ljudskih prava, sposobnosti i različitosti; praktično osposobljavanje studenata za aktivno učestvovanje u radu stručnog tima za opservaciju i praćenje napredovanja učenika s teškoćama u razvoju; pripremljenost studenata da kompetentno rade s djecom s teškoćama u razvoju i njihovim roditeljima.				
Ishodi učenja	Student će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: • Primjeniti stečena znanja pri razvoju programa podrške učenicima s teškoćama u razvoju • Razumjeti važnost timskog i interdisciplinarnog saradivanja sa nastavnicima i roditeljima • Steći kompetencije u radu s djecom s teškoćama u razvoju i njihovim roditeljima. • Razviti istraživačku radoznalost u odgojno-obrazovnom radu s učenicima s teškoćama u razvoju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Upoznavanje sa sadržajem kolegija, predmetom i očekivanjima
2. 08.03.-12.03.'21.	Izvori podrške u odgojno-obrazovnom radu sa učenicima s teškoćama u razvoju
3. 15.03.-19.03.'21.	Promjene u pristupu inkluzivnog odgoja i obrazovanja
4. 22.03.-26.03.'21.	Inkluzivno obrazovanje u Bolonjskom procesu
5. 29.03.-02.04.'21.	Uloga i značaj multidisciplinarnog rada s učenicima s teškoćama u razvoju
6. 05.04.-09.04.'21.	Pedagozi refleksivni istraživači inkluzivne prakse
7. 12.04.-16.04.'21.	Komunikacija s roditeljima učenika s teškoćama u razvoju
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Kreiranje inkluzivnog okruženja
10. 03.05.-07.05.'21.	Asistivne tehnologije u radu s učenicima s teškoćama u razvoju
11. 10.05.-14.05.'21.	Studija slučaja-postignuća učenika s teškoćama u razvoju
12. 17.05.-21.05.'21.	Individualizacija nastavnog rada s učenicima s teškoćama u razvoju
13. 24.05.-28.05.'21.	Zdravstveni odgoj u funkciji pravilnog rasta i razvoja učenika
14. 31.05.-04.06.21.	Deinstitucionalizacija i alternative institucionalnom zbrinjavanju u inkluzivnom društvu
15. 07.06.-11.06.'21.	Sistematizacija, evaluacija potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. 21.06.-02.07.'21. 18. 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Oblici rada: konsultativna nastava, sa periodičnim susretima koji sadrže: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i metoda rada na tekstu.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Pisani zadatak</td><td>20 bodova</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Istraživački rad</td><td>35 bodova</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završna provjera znanja/zadatak</td><td>45 bodova</td><td>45%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Pisani zadatak: Studenti (individualno ili u paru) realiziraju zadatak u formi pisanog rada prema datim uputama, koje će dobiti na početku semestra. Pisani rad se predaje u 7.sedmici nastave.
2. Istraživački rad: studenti (individualno ili u paru) istražuju, analiziraju literaturu, praksu i aktualne specifične elemente odgojno-obrazovnog rada s učenicima s teškoćama u razvoju. Teme za istraživanje će biti dodjeljene na početku semestra, te studenti kontinuirano rade na istraživanju. Rok za predaju istraživačkog rada je u 13.sedmici nastave. Zadatak je obavezan za sve studente.
3. Završna provjera znanja obuhvatat će sadržaje realizirane tokom cijelog semestra.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna literatura:
1. Hrnjica, S. (ured) (2004); Škola po mjeri deteta; Beograd: Institut za psihologiju
2. Pehar, L.(2012); Kad medicina (za)staje, šta preostaje, Sarajevo: Šahinpašić.
3. Pehar, L. i Peksin, V. (2015); Putokazi za bolji život (upoznavanje sebe i drugih), Fojnica: Štamparija Fojnica.
4. Stainback,S. I Stainback, W. (2000); Inclusion. A guide for Educators; Paul H Brookes Publishing.

Dodatna literatura:

1. Gargiulo, M. R. (2006); Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality; Thomson Wadsworth</td></tr>
</table>

	2. Gašid-Jušid, I. (2004); *Djeca s teškoćama u učenju*; Zagreb: Ostvarenje 3. Kundačina M. , Banđur, V. (2004); *Akciono istraživanje u školi*, Užice 4. Pehar, L. i Peksin, V. (2017); *Soul and body language guideposts to life, Fojnica*: Štamparija Fojnica. 5. Šefer, J. et al. (ured)(2003); *Uvažavanje različitosti i obrazovanje*; Beograd: Institut za pedagoška istraživanja 6. Pedagoški časopisi 7. Materijali sa nastave
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja-Naučno istraživački rad 2				
Šifra/kod	FIL PED 501	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Četvrti	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja-Naučno istraživački rad 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail:lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Meliha Suljagić, MA, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 3; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pisanje izvještaja o provedenom istraživanju, kritičko proučavanje prikupljenih materijala, izrada prve tekstualne verzije rada, pozivna (dokumentarna) bilješka, pisanje i ocjenjivanje naučnih i stručnih radova, sličnosti i razlike između stručnog i naučnog rada, klasifikacija naučnih radova, klasifikacija stručnih radova te prezentiranje rezultata naučno-istraživačkog rada.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je omogućiti studentima da obogate postojeće spoznaje i usvoje nova znanja iz oblasti pisanja i objavljivanja naučnih i stručnih radova kako bi nakon završetka studija (samo)kritički pristupili evaluaciji istraživačkih radova u praksi.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: - Navesti osobine i klasificirati naučno istraživačke radove. - Prepoznati specifičnosti stručnog rada i klasificirati stručne radove. - Primijeniti prvila pisanja naučnog i stručnog rada. - Primijeniti pravila pisanja napomena uz tekst (dokumentarna podloga). - Preispitati vlastita umijeća pisanja stručnih i naučno-istraživačkih radova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1. 01.-05.03.2021.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima. Očekivanja
2. 08.-12.03.2021.	Kritičko proučavanje prikupljenih materijala
3. 15.-19.03.2021.	Postupak vođenja radnih zabilješki
4. 22.-26.03.2021.	Uloga bilješke u rukopisu (dokumentarna podloga rukopisa)
5. 29.03.-02.04.'21.	Naučni i stručni radovi
6. 05.-09.04.2021.	Klasifikacija naučnih radova
7. 12.-16.04.2021.	Klasifikacija stručnih radova
8. 19.-23.04.2021.	*Polusemestralna provjera znanja studenata*
9. 26.-30.04.2021.	Pisanje znanstvenog izvještaja
10. 03.-07.05.2021.	Prezentiranje rezultata naučno-istraživačkog rada
11. 10.-14.05.2021.	Prezentacija odabranih radnih zadataka (odabrana aktivnost studenata)
12. 17.-21.05.2021.	Prezentacija odabranih radnih zadataka (odabrana aktivnost studenata)
13. 24.-28.05.2021.	Prezentacija odabranih radnih zadataka (odabrana aktivnost studenata)
14. 31.05.-04.06.'21.	Nastavna jedinica u skladu sa potrebama i interesovanjima studenata
15. 07.-11.06.2021.	Evaluacija rada. Ispunjena očekivanja i potpisi
16. 14.-18.06.2021.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. 21.-25.06.2021 **18.** 28.06.-02.07.'21.	**Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda. **Napomena:** Nastava se realizira online uz upotrebu online platformi.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%
2.	Radni zadaci	15	15%
3.	Parcijalni ispit	35	35%
4.	Završni ispit	45	45%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnost na predavanjima i vježbama nose 5 bodova.
- Polusemestralni i završni ispiti obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Parcijalni ispit nosi 35 bodova, a završni ispit 45 bodova.
- U okviru radnih zadataka za sve studente je predviđena samostalna (istraživačka) aktivnost koja će biti dogovorena na prvom susretu. Aktivnost studenata u okviru istraživačkog rada boduje se sa maksimalnih 15 bodova.

Napomena:
Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata

Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%
2.	Radni zadaci	15	15%
3.	Parcijalni ispit	35	35%
4.	Završni ispit	45	45%
	Ukupno: 100 bodova		100%

- Vanredni studenti trebaju prezentirati odabrani radni zadatak u 12 sedmici (u predviđenoj radnoj suboti).

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna literatura* 1. Dizdar, S. (2015). Oblici i umijeća akademskog pisanja. Sarajevo: University Press 2. Milas, G. (2005): Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja) 3. Silobrčić, V. (2003). *Kako sastaviti, objaviti i ocijentiti znanstveno djelo.* Zagreb: Medicinska knjiga. 4. Šamić, M. (2006). *Kako nastaje naučno djelo*. Sarajevo: IP Svjetlost 5. Vujević, M. (2002). *Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti*. Zagreb: Školska knjiga 6. Tkalac, V., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2014). *Priručnik za metodologiju istraživanja u društvenim djelatnostima*. Zagreb: M.E.P. d.o.o. Zagreb
	Dodatna i preporučena literatura *1.* Bubić, A. (2014). Osnove statistike u društvenim i obrazovnim znanostima. Dostupno na: http://marul.ffst.hr/~abubic/nastava/statistika/statistika_prirucnik_ucitelji.pdf 2. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). *Metode istraživanja u obrazovanju*. Zagreb: NAKLADA SLAP 3. Halmi, A. (2003). *Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima*. Zagreb: NAKLADA SLAP
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**IP Pedagogija slobodnog vremena**				
Šifra/kod	FIL PED 162	Status (obavezni ili izborni)	Izborni predmet	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	II semestar	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof.ddr. Lidija Pehar, redovni profesor**			
	Kontakt podaci	Kabinet:100 E-mail:lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 117	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**asist. Amina Smajović, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet:101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se tokom kolegija upoznati sa pedagoškim aspektom proučavanja fenomena slobodnog vremena. Predstavit će se teorijska i empirijska istraživanja slobodnog vremena. Studenti će biti upoznati sa faktorima koji utiču na slobodno vrijeme mladih. Razmatrat će se oblasti koje ukazuju na važnost pravilnog organiziranja slobodnog vremena, koje može biti prostor za suzbijanje neprihvatljivih oblika ponašanja, ali i kao prostor za razvijanje vrijednosti i kreativnosti djece i mladih.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa značajem slobodnog vremena i vannastavnih aktivnosti za razvoj ličnosti, te problemima koji se mogu javiti. Studenti treba da razviju interes za odgojno osmišljavanje aktivnosti slobodnog vremena, stvaralačko ispunjavanje i razvijanje kulture provođenja slobodnog vremena.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita studenti će moći: 1. Definirati osnovne pojmove pedagogije slobodnog vremena 2. Razumjeti fenomen slobodnog vremena 3. Analizirati utjecaj različitih faktora na slobodno vrijeme 4. Objasniti pozitivne i negativne karakteristike korištenja slobodnog vremena mladih 5. Organizirati aktivnosti za poželjno iskorištavanje slobodnog vremena mladih.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Pedagoški aspekt proučavanja slobodnog vremena
2. 08.03.-12.03.'21.	Teorijska i empirijska istraživanja slobodnog vremena
3. 15.03.-19.03.'21.	Pedagoški značaj igre u slobodno vrijeme
4. 22.03.-26.03.'21.	Obitelj i slobodno vrijeme mladih
5. 29.03.-02.04.'21.	Vršnjaci i slobodno vrijeme mladih
6. 05.04.-09.04.'21.	Škola i slobodno vrijeme mladih
7. 12.04.-16.04.'21.	Uticaj vannastavnih aktivnosti na slobodno vrijeme
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Masmediji i slobodno vrijeme mladih
10. 03.05.-07.05.'21.	Negativni faktori koji utječu na slobodno vrijeme
11. 10.05.-14.05.'21.	Neprihvatljivi oblici ponašanja mladih
12. 17.05.-21.05.'21.	Slobodno vrijeme i delinkvencija
13. 24.05.-28.05.'21.	Slobodno vrijeme mladih kao prostor za razvijanje vrijednosti
14. 31.05.-04.06.21.	Slobodno vrijeme mladih kao prostor za kreativnost
15. 07.06.-11.06.'21.	Evaluacija i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.06.-02.07.'21. **18.** 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R.br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Pojmovnik</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Pismeni zadatak</td><td>35</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>45</td><td>45%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Pojmovnik je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti samostalno formiraju pojmovnik koji treba sadržavati 20 različitih pojmova iz oblasti pedagogije slobodnog vremena uz korištenje literature i to najmanje dva različita izvora za svaki pojam. Pojmovnik se u pisanoj formi predaje u 7. sedmici nastave.
• Pismeni zadatak (istraživanje) je aktivnost u okviru kojeg studenti trebaju da osmisle kratko istraživanje na jednu od tema koje će biti ponuđene na početku semestra. Pisani rad treba da sadrži uvodni dio, teorijski dio o datoj temi, istraživački dio koji su studenti proveli, zaključak (vlasititu refleksiju i preporuke), te priloge (fotografije, izvještaje i slično). Rad se predaje u 10. sedmici nastave. Pismeni zadatak nosi 35 bodova i ekvivalent je prvoj provjeri znanja studenata.
• Završni ispit će obuhvatiti sve sadržaje koji su rađeni u toku semestra i nosi 45 bodova. Završni ispit je eliminatoran.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Literatura</td><td>Obavezna literatura:

1. Pehar, L. (2003), Slobodno vrijeme mladih ili ... Zenica: Dom štampe.</td></tr>
<tr><td>Dodatna literatura:
1. Ilišin, V. (2007). Slobodno vrijeme i interesi mladih. U: Mladi: problem ili resurs. Biblioteka Znanost i društvo (23). Zagreb:Institut za društvena istraživanja.
Web izvor: http://idiprints.knjiznica.idi.hr/421/
2. Ilišin, V. Bouillet, D. Gvozdanović, A. i Potočnik, D. (2013). Mladi u vremenu krize: prvo istraživanje IDIZ-a i Zaklade Friedrich Ebert o mladima = Youth in a</td></tr>
</table>

	time of crisis: first IDIZ-Friedrich-Ebert-Stiftung Youth Survey. Zagreb: Institut za društvena istraživanja. Web izvor: http://library.fes.de/pdf-files/bueros/kroatien/12580.pdf 3. Pehlić, I. (2014). *Slobodno vrijeme mladih: Socijalnopedagoške refleksije.* Sarajevo: Centar za napredne studije. 4. Nastavni materijal i pedagoški časopis.

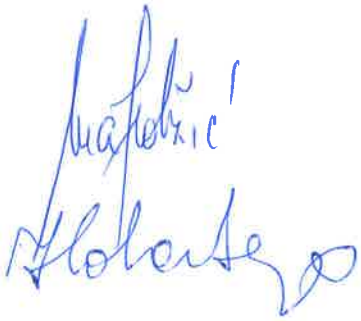

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju, studijski program Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Pedagogija razvoja djeteta**				
Šifra/kod	FIL PED 122	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof.ddr. Lidija Pehar**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160 E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**asist. Amina Smajović, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet:101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 seminar: 0 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržajem ovog predmeta obuhvataju se najvažnije naučne spoznaje o ranom dječijem razvoju i učenju. Težište je na holističkoj analizi temeljnih razvojnih domena te razumijevanju razvojnih promjena i karakteristika razvoja djeteta u svakoj razvojnoj fazi. Poznavanje prirode procesa ranog razvoja i učenja osnova je za kompetentan odnos prema djetetu i kreiranje optimalnih uvjeta za njegov razvoj.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim spoznajama o ranom dječijem razvoju i učenju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Analizirati savremene naučne spoznaje o ranom dječijem razvoju i učenju. - Razumjeti i objasniti karakteristike optimalnog razvoja djeteta u pojedinim razvojnim razdobljima. - Povezati i interpretirati ključne razvojne promjene u svakoj razvojnoj fazi. - Diskutirati o osnovnim razvojnim fenomenima kroz prizmu različitih teorija o razvoju i učenju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.-05.3.2021.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 08.-12.3.2021.	Razvoj ideja o odgoju i obrazovanju djece predškolske dobi
3. 15.-19.3.2021.	Razvoj djeteta predškolske dobi
4. 22.-26.3.2021.	Rani razvoj mozga i poticajno okruženje
5. 29.3.-2.4.2021.	Razvoj motorike
6. 5.-9.4.2021.	Razvoj spoznaje
7. 12.-16.4.2021.	Razvoj govora
8. 19.-23.4.2021.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.-30.4.2021.	Emocionalni razvoj
10. 3.-7.05.2021.	Socijalni razvoj
11. 10.-14.05.2021.	Razvoj likovnih i muzičkih sposobnosti
12. 17.-21.05.2021.	Pregled osnovnih prekretnica u psihofizičkom razvoju djece od rođenja do 7 godine: izrada razvojnih mapa
13. 24.-28.05.2021.	Izrada i prezentacija razvojnih mapa
14. 31.05.-04.6.2021.	Prezentacija razvojnih mapa
15. 07.-11.6.2021.	Evaluacija i potpisi
17. 21.06.-02.07.'21. **18.** 05.07.-16.07.'21.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Metode	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu

<table>
<tr><td>izvođenja nastave:</td><td>sa sadržajem kolegija.</td></tr>
<tr><td>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R.br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Prezentacija</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Integralni ispit</td><td></td><td>80</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno:</td><td>100%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Literatura:</td><td>Obavezna:

Čudina-Obradović, M. i sur. (2004). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Zagreb: Golden marketing.
Pašalić-Kreso, A. (2000). Rano učenje: ili učenje u funkciji uvećavanja kapaciteta mozga. Sarajevo: Centar za obuku i obrazovne inicijative.

Dopunska:

Apel, K. & Masterson, J.J. (2004). Jezik i govor od rođenja do šeste godine: Od glasanja i prvih riječi do početne pismenosti. Lekenik: Ostvarenje.
Čuturić, N. (2008). Psihomotorički razvoj djeteta u prve dvije godine života: s normama razvoja. Jastrebarsko: Naklda Slap.
Gopnik A. i sur. (2003). Znanstvenik u kolijevci: što nam rano učenje kazuje o umu. Zagreb: Educa.
Grgurić, N. i Jakubin, N. (1996). Vizualno-likovni odgoj i obrazovanje. Zagreb:Educa.
Ivić, I. (2003). Razvojna mapa. Pregled osnovnih prekretnica u mentalnom razvoju djece od rođenja do 7 godine. Zagreb: Prosvjeta.
Kamenov, E. i Spasojević, P. (2002). Predškolska pedagogija. Bijeljina: Pedagoški fakultet u Bijeljini.
Posokhova, I. (2005). Izgovor: kako ga poboljšati: rad na razvijanju pravilnog izgovora u djece. Zagreb: Ostvarenje
Sheridan, M.D. (1998). Dječji razvoj od rođenja do pete godine: kako se djeca razvijaju i napreduju. Zagreb: Educa.
</td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija razvoja djeteta				
Šifra/kod	FIL PED 122	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160 E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100 E-mail: dzeneta.camovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 seminar 1 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržajem ovog predmeta obuhvataju se najvažnije naučne spoznaje o ranom dječijem razvoju i učenju. Težište je na holističkoj analizi temeljnih razvojnih domena te razumijevanju razvojnih promjena i karakteristika razvoja djeteta u svakoj razvojnoj fazi. Poznavanje prirode procesa ranog razvoja i učenja osnova je za kompetentan odnos prema djetetu i kreiranje optimalnih uvjeta za njegov razvoj.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim spoznajama o ranom dječijem razvoju i učenju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Analizirati savremene naučne spoznaje o ranom dječijem razvoju i učenju. - Razumjeti i objasniti karakteristike optimalnog razvoja djeteta u pojedinim razvojnim razdobljima. - Povezati i interpretirati ključne razvojne promjene u svakoj razvojnoj fazi. - Diskutirati o osnovnim razvojnim fenomenima kroz prizmu različitih teorija o razvoju i učenju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.-05.3.2021.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 08.-12.3.2021.	Razvoj ideja o odgoju i obrazovanju djece predškolske dobi
3. 15.-19.3.2021.	Razvoj djeteta predškolske dobi
4. 22.-26.3.2021.	Rani razvoj mozga i poticajno okruženje
5. 29.3.-2.4.2021.	Razvoj motorike
6. 5.-9.4.2021.	Razvoj spoznaje
7. 12.-16.4.2021.	Razvoj govora
8. 19.-23.4.2021.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.-30.4.2021.	Emocionalni razvoj
10. 3.-7.05.2021.	Socijalni razvoj
11. 10.-14.05.2021.	Razvoj likovnih i muzičkih sposobnosti
12. 17.-21.05.2021.	Pregled osnovnih prekretnica u psihofizičkom razvoju djece od rođenja do 7 godine: izrada razvojnih mapa
13. 24.-28.05.2021.	Izrada i prezentacija razvojnih mapa
14. 31.05.-04.6.2021.	Prezentacija razvojnih mapa
15. 07.-11.6.2021.	Evaluacija i potpisi
 21.6.-2.7.2021. 	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Metode izvođenja nastave:</td><td>U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.</td></tr>
<tr><td>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene[1]:</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Prezentacija</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Integralni ispit</td><td></td><td>80</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno:</td><td>100%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Literatura[2]:</td><td>Obavezna:

Čudina-Obradović, M. i sur. (2004). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Zagreb: Golden marketing.
Pašalić-Kreso, A. (2000). Rano učenje: ili učenje u funkciji uvećavanja kapaciteta mozga. Sarajevo: Centar za obuku i obrazovne inicijative.

Dopunska:

Apel, K. & Masterson, J.J. (2004). Jezik i govor od rođenja do šeste godine: Od glasanja i prvih riječi do početne pismenosti. Lekenik: Ostvarenje.
Čuturić, N. (2008). Psihomotorički razvoj djeteta u prve dvije godine života: s normama razvoja. Jastrebarsko: Naklda Slap.
Gopnik A. i sur. (2003). Znanstvenik u kolijevci: što nam rano učenje kazuje o umu. Zagreb: Educa.
Grgurić, N. i Jakubin, N. (1996). Vizualno-likovni odgoj i obrazovanje. Zagreb:Educa.
Ivić, I. (2003). Razvojna mapa. Pregled osnovnih prekretnica u mentalnom razvoju djece od rođenja do 7 godine. Zagreb: Prosvjeta.
Kamenov, E. i Spasojević, P. (2002). Predškolska pedagogija. Bijeljina: Pedagoški fakultet u Bijeljini.
Posokhova, I. (2005). Izgovor: kako ga poboljšati: rad na razvijanju pravilnog izgovora u djece. Zagreb: Ostvarenje
Sheridan, M.D. (1998). Dječji razvoj od rođenja do pete godine: kako se djeca razvijaju i napreduju. Zagreb: Educa.
</td></tr>
</table>

[1] Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrduje vijece organizacione jedinice prije pocetka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa clanom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

[2] Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijece organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrduje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporucenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća povijest pedagogije i školstva				
Šifra/kod	FIL PED 216	Status (obavezni ili izborni)	O	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA (porodiljno odsustvo)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail:edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konzultacija	-	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 2; seminar ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Opći pregled razvoja odgoja i obrazovanja (pismenost u prvim civilizacijama; odgoj i obrazovanje u grčkima polisima (Sparta i Atena); odgoj i obrazovanje u Rimu; obrazovna ideja i praksa srednjeg vijeka; ideje humanizma i renesanse; istaknuti pedagozi i njihova djela; obrazovne ideje u novom vijeku). Odgoj i obrazovanje u 19.stoljeću; glavni reformni pokreti u 20. stoljeću u Europi i USA				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s nastankom pismenosti, začecima školstva, odgoja i obrazovanja; predstaviti istaknute znanstvenike, pedagoge od najstarijeg doba (stare civilizacije) do naših dana. Prikazati brojna, raznolika stajališta, ideje, škole, reformske pokrete, kao i društvene, socijalne i kulturne uvjete u kojima se razvijala pedagogija, stvarana pedagoška djela, te predstaviti čuvene pedagoge. Upoznati studente s bogatom svjetskom baštinom s područja školstva i pedagogije.				
Ishodi učenja	Nakon izvršavanja programom predviđenih obveza i položenog ispita, studenti će moći: -imenovati temeljne ideje o odgoju i obrazovanju kroz različita vremenska razdoblja - klasificirati povijesna razdoblja -objasniti utjecaj kulturnih, gospodarskih, društveno-političkih prilika koje u pojedinim društvenim razdobljima utječu na razvoj odgoja i obrazovanja -analizirati različite pristupe školstvu kroz povijest - uspoređivati pedagoška postignuća -vrednovati odgojne stavove antičkih filozofa				

	-razviti kritički odnos prema prošlosti i sadašnjosti.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije. Predmet proučavanja Povijesti školstva i pedagogije.
2. 08.03.-12.03.'21.	Odgoj i obrazovanje u robovlasničkom društvu (Sparta, Atena)
3. 15.03.-19.03.'21.	Pedagoški rad i pedagoški pogledi grčkih filozofa
4. 22.03.-26.03.'21.	Rim, vrste škola u starom Rimu, Quintilian
5. 29.03.-02.04.'21.	Školstvo u srednjem vijeku
6. 05.04.-09.04.'21.	Humanizam i renesansa – novi pristupi školstvu. Predstavnici
7. 12.04.-16.04.'21.	Jan Amos Komenski i njegov pedagoški doprinos
8. 19.04.-23.04.'21.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.04.-30.04.'21.	Buržoaska pedagogija i odgoj u 17. i 18. stoljeću - John Locke - Jean Jaques Rousseau
10. 03.05.-07.05.'21.	Školstvo u 19. i 20. stoljeću - Johann Heinrich Pestalozzi
11. 10.05.-14.05.'21.	Johan Friedrich Herbart – utemeljitelj pedagogije kao znanosti
12. 17.05.-21.05.'21.	Ušinski, Makarenko – Sovjetska pedagogija
13. 24.05.-28.05.'21.	Glavni reformatorski pravci u 20. stoljeću u Europi i USA
14. 31.05.-04.06.21.	Radna škola, Dalton plan
15. 07.06.-11.06.'21.	Eksperimentalna pedagogija – John Dewey
16. 14.06.-18.06.'21.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17. 21.06.-02.07.'21. 18. 05.07.-16.07.'21.	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada,
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, demonstrativno-ilustrativna metoda (film)</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisutnost i aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Izrada i prezentacija prikaza knjige</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 10 bodova.
• Studenti su u okviru ovog kolegija dužni realizirati kolokvij jedne od izabranih knjiga. Izrada i prezentacija prikaza knjige biće realizirana do 11. tjedna nastave. Ovaj zadatak nosi 20 bodova.
• Polusemestralni i završni ispiti podrazumijeva sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Polusemestralni ispit nosi 30 bodova, završni ispit 40 bodova.
• Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema. Esej nosi 10 bodova i potrebno je da se pisana verzija preda u 11. tjednu nastave.

Napomena:

Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Esej</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Izrada i prezentacija prikaza knjige, znanstvenog i/ili stručnog teksta</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrjednuje se i ocjenjuje sustavom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, s pokojom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</td></tr>
</table>

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Zaninović, M. (1988). *Opća povijest pedagogije*. Zagreb: Školska knjiga 2. Žlebnik, L. (1970). *Opća historija školstva i pedagoških ideja.* Beograd: Naučna knjiga 3. Zaninović, M. (1985). *Pedagoška hrestomatija.* Zagreb: Školska knjiga
	Dodatna 1. Le Goff, J. (1982). *Intelektualci u srednjem vijeku.* Grafički zavod Hrvatske 2. Bohm, W. (2012*). Povijest pedagogije: od Platona do suvremenosti*. Sarajevo: FMC Svjetlo riječi 3. Kale, E. (1990). *Povijest civilizacija*.. Zagreb: Školska knjiga 4. Rousseau, J.J. (1950). *Emil ili O odgoju.* Beograd: Znanje. 5. Locke, J. (1967). *Misli o odgoju.* Beograd: Zavod za izdavanje udžbenika 6. Pestalozzi, H.. (1943). *Kako Gertruda uči svoju djecu*. Beograd 7. Dewey, J. (1935). *Škola i društvo.* Nova Gradiška: Štamparija Nikola Debač 8. Makarenko, A.S. (1947). *Pedagoška poema.* Beograd: Kultura 9. Kerschensteiner, G. (1939). *Teorija obrazovanja.* Beograd: Geca Kon 10. Materijali s nastave (članci, hrestomatija, prezentacije itd.)
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Savjetodavni odgojni rad**				
Šifra/kod	**FILPED 342**	Status (obavezni ili izborni)	O	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz Metodike odgojnog rada				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konzultacija	prema rasporedu konzultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA (porodiljno odsustvo)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail: edina.niksic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konzultacija	-	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja __1____; seminar_____; vježbe__1_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	• Specifičnosti i bit savjetodavnog rada • Teorije i modeli savjetodavnog rada • Mogućnosti i ograničenja savjetodavnog rada • Individualni i grupni savjetodavni rad • Metodika rada školskog pedagoga - sociometrijski postupak - interview (razgovor) - skale procjene i samoprocjene - anegdotske bilješke - učenički dosije - planiranje i programiranje rada školskog pedagoga				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente za primjenu savjetodavno-odgojnog rada u školi, u radu s učenicima, nastavnicima i roditeljima kroz upoznavanje s teorijskim osnovama i praktičnim radom.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita, student će moći: - definirati specifičnosti savjetodavno-odgojnog rada - analizirati teorije i modele savjetodavnog rada - obrazložiti mogućnosti i ograničenja savjetodavno-odgojnog rada - usporediti karakteristike individualnog i grupnog rada				

	- kritički raspravljati o metodama rada školskog pedagoga - razlikovati primjenu metoda u pratkičnom radu - kreirati prijedloge optimalne realizacije plana i programa rada školskog pedagoga - samostalno tragati za relevantnim rješenjima određenih pedagoških situacija

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 08.03.-12.03.'21.	Specifičnosti i bit savjetodavnog rada Praćenje rada i razvoja učenika - učenički dosije
3. 15.03.-19.03.'21.	Aktualni problemi savjetodavnog rada (pedagoške situacije) Mogućnosti i ograničenja
4. 22.03.-26.03.'21.	*Pedagoška praksa studenata* *(rad na zadacima pedagoške prakse)*
5. 29.03.-02.04.'21.	*Pedagoška praksa studenata* *(rad na zadacima pedagoške prakse)*
6. 05.04.-09.04.'21.	Pitanja u razgovoru Anegdotske bilješke
7. 12.04.-16.04.'21.	Mali tiranin
8. 19.04.-23.04.'21.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.04.-30.04.'21.	Pedagoško vođenje i pedagoško savjetovanje odgojenika (učenika)
10. 03.05.-07.05.'21.	Individualni i grupni savjetodavni rad
11. 10.05.-14.05.'21.	Osposobljavanje za uporabu raznih tehnika i postupaka u prikupljanju podataka o učeniku Skale procjene i samoprocjene
12. 17.05.-21.05.'21.	Sociometrijski postupak Socio-drama i psiho-drama (igra uloga)
13. 24.05.-28.05.'21.	Planiranje i programiranje rada školskog pedagoga Zadaci i obveze pedagoga, Timski rad školske pedagoške službe
14. 31.05.-04.06.21.	Procjena djece za upis u prvi razred OŠ
15. 07.06.-11.06.'21.	Evaluacija i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)

17. 21.06.-02.07.'21. 18. 05.07.-16.07.'21.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru, individualni Metode: metoda demonstracije i ilustracije, razgovor, rad na tekstu, usmeno izlaganje
Obveze studenata i elementi praćenja rada studenata tijekom semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%
2.	Zadatak (pedagoška praksa)	20	20%
3.	Parcijalni ispit	30	30%
4.	Završni ispit	40	40%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 10 bodova.
- U okviru kolegija za sve studente je predviđena aktivnost zadatak s pedagoške prakse koji su studenti dužni predati do 14. tjedna nastave. Zadatak s pedagoške prakse nosi 20 bodova. Uputa za izradu ovoga zadatka biće dostupna studentima na platformi BISER.
- Polusemestralni i završni ispiti obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Parcijalni ispit nosi 30 bodova, a završni ispit 40 bodova.

- **Napomena:** Pojmovnik je obvezna aktivnost za **izvanredne studente**. Studenti samostalno formiraju pojmovnik koji treba sadržavati 20 različitih pojmova iz oblasti savjetodavno-odgojnog rada uz korištenje literature i to najmanje dva različita izvora za svaki pojam. Pojmovnik se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku u 12. tjednu nastave. Pojmovnik nosi 10 bodova.

<table>
<tr><td></td><td>Obveze i elementi praćenja izvanrednih studenata
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Pojmovnik</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Zadatak (pedagoška praksa)</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Parcijalni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačni uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrjednuje se i ocjenjuje sustavom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Literatura</td><td>Obvezna:

1. Mandić, P. (1976) Savjetodavni vaspitni rad. Sarajevo: Svjetlost.
2. Rakić, (1976) Intervju u nastavi. Svjetlost. Sarajevo: Svjetlost.
3. Hechler, O. (2010). Pedagoško savjetovanje. Zagreb: Erudita.
4. Šušnjara, S. (2017) Pedagoške mrvice. Sarajevo: Svjetlo riječi.
5. Nikšić, E. (2017) Savjetodavni rad školskog pedagoga. Suvremeni izazovi u radu (školskog) pedagoga, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. 252-268</td></tr>
<tr><td>Dodatna:

1. Kreštančić, A. (1989) Metode i tehnike savjetodavnog rada, Zagreb;
2. Janković, J. (2004) Savjetovanje u psihosocijalnom radu. Zagreb: Etcetera,
3. Janković, J. (1997) Savjetovanje – nedirektivni pristup. Zagreb: Alinea.
4. Resman, M. (2000) Savjetodavni rad u vrtiću i školi. Zagreb: Hrvatski pedagoško književni zbor
5. Jurić, V. (1978). Metodika rada školskog pedagoga. Školska knjiga: Zagreb.
6. Prekop, J. (1997). Mali tiranin. Zagreb: Educa.
7. Bjelan-Guska, S. i dr. (2017) Izazovi savjetodavnog rada školskog pedagoga s nastavnicima u funkciji unaprjeđenja kvalitete nastavnog procesa. Suvremeni izazovi u radu (školskog) pedagoga, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci.270-290</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td></td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija (Odsjek za filozofiju, sociologiju, historiju, romanistiku, slavenske jezike i književnost i Katedra za historiju umjetnosti)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Komunikacija u nastavi**				
Šifra/kod	FIL PED 404	Status (obavezni ili izborni)	Opći	ECTS	2
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Temeljna nastavna umijeća				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II E-mail:snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon:+ 387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	v. asist. Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
	Ime i prezime	asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 0 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Asertivnost. Umijeće komunikacije tijekom nastavnog sata. Uloga razrednika u komunikaciji s učenikom, pedagogom, roditeljem/starateljem učenika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada kroz komunikacijsku prizmu. Razumjeti zakonitosti socijalne percepcije. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije; usvojiti novu sliku i važnost komunikacije u odgoju i međusobnim odnosima; ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom rad; povećati razinu razumijevanja komunikacijskih vještina; osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije s drugim subjektima nastave ili obitelji.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: • Povezati zakonitosti socijalne percepcije • Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije				

	• Uočiti važnost empatije u međusobnim odnosima i odgojno-obrazovnom radu • Analizirati mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije u odgojno-obrazovnom radu • Komparirati primjenu različitih oblika komunikacije • Proširiti razumijevanje komunikacije kao vještine • Kritički procijeniti vlastito umijeće komunikacije • Vježbati argumentaciju u nastavnoj komunikaciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obvezama i aktivnostima. Očekivanja
2. 08.03.-12.03.'21.	Interakcija i komunikacija u odgoju. Interakcijska povezanost u komunikaciji Empatijsko komuniciranje
3. 15.03.-19.03.'21.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija
4. 22.03.-26.03.'21.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija (vježba)
5. 29.03.-02.04.'21.	JA i TI poruke Socijalna reverzibilnost u razrednoj komunikaciji
6. 05.04.-09.04.'21.	Aktivno slušanje kao oblik komunikacije
7. 12.04.-16.04.'21.	Nasilna i nenasilna komunikacija Jezik zmije i jezik žirafe
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Važnost poznavanja učenika. Stilovi učenja. Motivacija
10. 03.05.-07.05.'21.	Okruženje, metode i oblici nastavnog rada – prilika za komunikaciju u nastavnom procesu
11. 10.05.-14.05.'21.	Suradničko učenje u nastavi
12. 17.05.-21.05.'21.	Nastavnik kao razrednik. Razrednik kao odgajatelj.
13. 24.05.-28.05.'21.	Partnerstvo razrednika s roditeljem i pedagogom
14. 31.05.-04.06.21.	Interakcijska povezanost u komunikaciji s djecom s posebnim potrebama
15. 07.06.-11.06.'21.	Samoevaluacija i evaluacija rada i postignuća studenata
16. 14.06.-18.06.'21.	**Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)**

17.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu
21.06.-02.07.'21.	
18.	
05.07.-16.07.'21.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda **Napomena:** Nastava se realizira online uz upotrebu online platformi.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%
3.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%
4.	Prezentacija odbrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova.
- Polusemestralni i završni ispiti obuhvaćat će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Parcijalni ispit (esej) nosi 30 bodova, a završni ispit 45 bodova.
- U okviru kolegija za sve studente je predviđena aktivnost prezentacije i pismenog rada odabrane teme koja će se realizirati u okviru predavanja i radnih subota, za izvanredne studente. Prezentacija i pismeni rad nosi 20 bodova (10 bodova prezentacija i 10 bodova pismeni rad)

Napomena:
Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata

Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Radni zadatak	5	5%
2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%
3.	Prezentacija odbrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%
Ukupno bodova		100	100%

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;

	e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Bratanić, M.(1993). *Mikropedagogija*. Zagreb: Školska knjiga, stranice od 75. do153. 2. Gossen, C.D. (1994). *Restitucija-Preobrazba školske discipline*. Zagreb: Alinea.
	Dodatna 1. Boal, A. (2009). *Igre za glumce i ne-glumce*. Zagreb:Hrvatski centar za dramski odgoj. 2. Brajša, P. (1993). *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine. 3. Glasser, W. (1993). *Kvalitetna škola*. Zagreb: Educa. 4. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016). Pedagogija za učitelje i nastavnike. Zagreb: Školska knjiga i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 5. Šušnjara, S. (2011).Važnost verbalne i neverbalne komunikacije, *Suvremena pitanja*,br.11-12, Matica Hrvatska, Mostar 6. Šušnjara, S. (2007). Pripremanje školskog ozračja za individualizaciju i inkluziju u obrazovanju u osnovnoj školi. *Suvremena pitanja*, Matica Hrvatska, Mostar 7. Pedagoški časopisi i materijali s nastave
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Pedagogija: Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, Odsjek za književnosti naroda BiH, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnosti</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Pedagogija 2</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL PED 204</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni zajednički</td><td>ECTS</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I ciklus studija</td><td>Semestar</td><td>IV (četvrti)</td><td>Ak. godina</td><td>2020/2021.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Položen ispit iz predmeta Pedagogija 1</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">Bosanski, hrvatski i srpski jezik.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Prof.dr. Snježana Šušnjara, redovni profesor</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet:102/II
Email:snjezana.susnjara@ff.unsa.ba
Telefon: 033 253 271</td><td>Termin konsultacija</td><td>prema rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Suradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Asist. Amina Smajović, MA</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet:101/II
E-mail:amina.smajovic@ff.unsa.ba
Telefon: 033 253 139</td><td>Termin konsultacija</td><td>prema rasporedu konsultacija</td></tr>
<tr><td>Tjedni broj kontakt sati</td><td colspan="5">predavanja 1 seminar 0 vježbe 1</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">U okviru kolegija upoznaju se polazišta o važnosti poznavanja učenika, motivacije i načina učenja. Proučavaju se sadržaji o kompetencijama nastavnika i inkluzivnom obrazovanju. Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Razvijanje discipline kod djece.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije i načina uspješnog komuniciranja.</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja</td><td colspan="5">Studenti će nakon odlušanog i položenog ispita moći:
• Definirati osnovne pedagoške pojmove.
• Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije.
• Primijeniti komunikacijske vještine u odgojno-obrazovnom radu.
• Razvijati pozitivnu disciplinu kao važan segment odgojno-obrazovnog rada.
• Djelovati u zajednici s ciljem unaprjeđenja kvalitete svih građana.</td></tr>
</table>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
2. 08.03.-12.03.'21.	Nova saznanja i perspektive u pedagoškoj teoriji i praksi
3. 15.03.-19.03.'21.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa
4. 22.03.-26.03.'21.	Interakcija i komunikacija u odgoju
5. 29.03.-02.04.'21.	Aktivno slušanje i nenasilna komunkacija
6. 05.04.-09.04.'21.	Empatija u odgojnom djelovanju
7. 12.04.-16.04.'21.	Život s različitima
8. 19.04.-23.04.'21.	**Provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Inkluzivni odgoj i obrazovanje
10. 03.05.-07.05.'21.	Socio-emocionalna klima u razredu Socijalno reverzibilne poruke
11. 10.05.-14.05.'21.	Razvijanje pozitivne discipline kod djece
12. 17.05.-21.05.'21.	Sedam navika uspješne obitelji
13. 24.05.-28.05.'21.	Odgojne vrijednosti u književnim djelima
14. 31.05.-04.06.21.	Odgojne vrijednosti u književnim djelima
15. 07.06.-11.06.'21.	Evaluacija rada, sistematizacija i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17. 21.06.-02.07.'21. 18. 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu**

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije.

Napomena: Nastava se realizira online uz upotrebu online platformi.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	5	5%
2.	Prezentacija	15	15%
3.	Parcijalni ispit	40	40%
4.	Završni ispit	40	40%
	Ukupno bodova	**100**	**100%**

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova.
- Prezentacija: Studenti u paru ili u grupi biraju prezentaciju tema koje će biti dodijeljene na početku semestra. Ova aktivnosti nije obavezna, nosi 15 bodova.
- Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema. Ova aktivnost je obavezna za izvanredne studente. Esej nosi 20 bodova i potrebno je da se pisana verzija preda u 11.tjednu nastave.

Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata:

R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Esej	20	20%
2.	Parcijalni ispit	40	40%
3.	Završni ispit	40	40%
	Ukupno bodova	**100**	**100%**

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna literatura (određena poglavlja):

1. Boal, A. (2009). Igre za glumce i ne-glumce. Zagreb:Hrvatski centar za dramski odgoj
2. Bratanić, M. (1993), Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja, Zagreb, Školska knjiga;

	3. Covey, S. R. (2006), *Sedam navika uspješne obitelji,* Zagreb: Mozaik knjiga 4. Durrant J. (2007), Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi; online izdanje knjige dostupno na: http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf 5. Krizmanić, M. (2010), Život s različitima; Zagreb: Profil 6. Jensen, E. (2003), Super- nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb. 7. Šušnjara, S. (2017), Pedagoške mrvice, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo 8. Šušnjara, S. (2011), Važnost verbalne i neverbalne komunikacije. *Suvremena pitanja* br.15, str.77-90.dostupno na: https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=275923 9. Unicef Priručnik, (2017),: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje, dostupno na: https://www.unicef.org/serbia/publikacije/pristup-%C5%A1koli-i-obrazovno-okru%C5%BEenje-ii-univerzalni-dizajn-za-u%C4%8Denje.
	Dodatna literatura: 1. Glasser, W. (1999), Nastavnik u kvalitetnoj školi, Zagreb, Educa. 2. Rosenberg, B.M. (2006), Nenasilna komunikacija, jezik života, Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Mirjana Mavrak

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	/	Termin konsultacija	/	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **2;** seminar /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	KuN je kolegij nemijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenik-nastavnik, nastavnik.roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha", pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tiplogizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje disiplinaranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje posluha i dogovornosti).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.				
Ishodi učenja	• Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o				

	sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica[1]
1. 1.3.	Dan nezavisnosti BiH – neradni dan
2. 8.3.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
3. 15.3.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
4. 22.3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
5. 29.3.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
6. 30.3.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
7. 5.4.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
8. 12.4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 19.4.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
10. 26.4.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11. 3.5.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
12. 10.5	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
13.	

[1] U dogovoru sa polaznicima predmetni nastavnik i asistent zadržavaju pravo izmjene redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima.

17.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14. 26.5.	Humanost škole ili etika moći: šta je poniznost u radu s ljudima?
15. 31.5.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
16. 7.6.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga Oblici: frontalni i grupni
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40
4.			
5.			
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu" – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova)
- Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
- Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i inetrpretativnoj razini
- Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;

	e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* • Brajša (1994), *Pedagoška komunikologija*, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), *Pozitivna disciplina*, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), *Humana škola*, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), *Od poslušnosti do odgovornosti*, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Kovačević, M. (ed.) (1991), *Psihologija, edukacija i razvoj djeteta*, Zagreb - Školske novine • Neil (1994), *Neverbalna komunikacija*, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), *Etika moći*, Zenica, Infoteka - Lilit 1 • Schulz von Thun (2002), *Kako međusobno razgovaramo (1-3)*, Zagreb, Erudita
	Dodatna • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru	
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mial: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **1**; seminar /; vježbe: **1**				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za njemački jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajanikovoj karakterizaciji.U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	• Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta		
Sedmica Datum	Nastavna jedinica - predavanja	Rad u grupama - vježbe
1. 1.3.	Dan nezavisnosti BiH – neradni dan	
2. 8.3	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Grupa 1A
3. 15.3.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 2A
4. 22.3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 3A
5. 29.3.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 4A
6. 5.4.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 5G
7. 12.4.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 6G
8. 19.4.	Polusemestralni ispit	
9. 26.4.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 1A
10. 3.5.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	Grupa 2A
11. 10.5.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3A
12. 17.5.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4A
13. 24.5.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5G
14. 31.5.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6G
15. 7.6.	Evaluacija rada u nastavi	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije
Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Samostalno izlaganje na vježbama</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit – esej-test</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 b</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme
• Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
• Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini
• Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* • Alić, A. (2019), *Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice,* Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), *Mikropedagogija*, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), *Pedagogija -temeljna znanja*, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), *Nastavnik u kvalitetnoj školi*, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), *Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije,* Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), *Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima,* Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), *Kako biti uspešan nastavnik*, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), *Koordinate obiteljskog odgoja*, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrtko (1983), *Umetnost i komunikacija*, Sarajevo: Veselin Masleša • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), *Emocionalna inteligencija: procjene i vrste,* Zagreb: Impressum • Slatina M. (2005), *Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja* (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., *Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom,* Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	Dodatna • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).
Posljednja izmjena programa	Januar, 2021

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru	
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mial: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **1**; seminar /; vježbe: **1**				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za engleski jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajanikovoj karakterizaciji.U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	• Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta		
Sedmica Datum	Nastavna jedinica - predavanja	Rad u grupama - vježbe
1. 1.3.	Dan nezavisnosti BiH – neradni dan	
2. 8.3	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Grupa 1A
3. 15.3.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 2A
4. 22.3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 3A
5. 29.3.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 4A
6. 5.4.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 5G
7. 12.4.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 6G
8. 19.4.	Polusemestralni ispit	
9. 26.4.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 1A
10. 3.5.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	Grupa 2A
11. 10.5.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3A
12. 17.5.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4A
13. 24.5.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5G
14. 31.5.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6G
15. 7.6.	Evaluacija rada u nastavi	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije
Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Samostalno izlaganje na vježbama</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit – esej-test</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 b</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme
• Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
• Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini
• Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* • Alić, A. (2019), *Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice,* Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), *Mikropedagogija*, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), *Pedagogija -temeljna znanja*, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), *Nastavnik u kvalitetnoj školi*, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), *Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije,* Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), *Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima,* Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), *Kako biti uspešan nastavnik*, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), *Koordinate obiteljskog odgoja*, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrtko (1983), *Umetnost i komunikacija*, Sarajevo: Veselin Masleša • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), *Emocionalna inteligencija: procjene i vrste,* Zagreb: Impressum • Slatina M. (2005), *Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja* (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., *Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom,* Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	Dodatna • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).
Posljednja izmjena programa	Januar, 2021

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	OBRAZOVANJE ODRASLIH				
Šifra/kod		Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Amina Isanović Hadžiomerović, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Odsutsvo do kraja semestra	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar / vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij Obrazovanje odraslih povezuje andragoške teorijske koncepte sa praktičnom djelatnošću obrazovanja odraslih. U tom smislu nudi se pregled obrazovnih područja koja predstavljaju posebna polja andragoške praksiologije, od kompenzacijskog obrazovanja i tretiranja nepismenosti u suvremenom svijetu, preko obrazovanja za život u obitelji, obrazovanja za profesionalni rast i razvoj, za slobodno vrijeme i sl., do medijske pismenosti i posebnih oblika učenja na daljinu. Posebna je pažnja posvećena pitanjima kompetencija za andragoški rad, pitanjima andragoške didaktike, te metodološkim problemima u istraživanju obrazovanja odraslih.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa osnovnim područjima obrazovanja odraslih, razumijevanje značaja obrazovanja odraslih na osobnoj i društvenoj razini te njegovog nastanka iz ideje „bosonogog pedagoga“ i „pedagogije potlačenih“. Razvoj vještine komparacije pedagoških i andragoških fenomena unutar edukacijskih znanosti, te vježbanje kritičkog pristupa andragoškim praktičnim i teorijskim problemima.				
Ishodi učenja	• Znati operacionalizirati pet različitih područja andragoške praktične djelatnosti • Samostalno tragati za izvorima informacija, te pokazati inicijativu i odgovornost za aktivnu informiranost o aktualnom publiciranju andragoških tema u BiH • Ovladati barem jednom relevantnom listom kompetencija koje su neophodne za rad sa odraslim ljudima				

	• Primijeniti teoriju o općeljudskim potrebama u kreiranju adnragoškog ciklusa • Uočiti uzročno-posljedični odnos između društvenih promjena i profesionalizacije andragoškog poziva

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 2-3.3.	Programska shema i zadaci: očekivanja, ciljevi, ishodi
2. 9-10.3..	Područja obrazovanja odraslih i profesionalizacija andragoškog poziva
3. 16-17.3.	Andragoški ciklus – teorija potreba i obrazovnih potreba u praktičnoj primjeni
4. 23-24.3.	Praksa u srednjim školama – andragoški zadaci u školi
5. 30-31.3.	Praksa u andragoškim institucijama u skladu s epidemiološkom situacijom
6. 6-7.4.	Kurikulum u obrazovanju odraslih
7. 12-13.4.	Andragoške kompetencije i „narcizam malih razlika“
8. 20-21.4.	Polusemestralna provjera znanja
9. 27-28.4.	Uloge nastavnika u obrazovanju odraslih
10. 4-5.5.	Nastava u obrazovanju odraslih – organizacija, ko-kreacija programa rada i samoobrazovanje
11. 11-12.5.	Principi obrazovanja odraslih i primjena u nastavi
12. 21-22.5.	Vrednovanje u obrazovanju odraslih
13. 18-19.5.	Andragogija i obrazovni menadžment
14. 25-26.5.	Komunikacija i interakcija kao dio andragoške radne etike
15. 1-2.6.	Pedagogija, hebegogija, andragogija, gerontagogija i edukologija: Rekapitulacija nastavnih sadržaja iz studijske godine

16. 8-9.6.	Evaluacija semestra, pripreme za završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni, individualni
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo predavanjima/vježbama	8	8
2.	Praktikum	2	2
3.	Polusemestralni ispit	40	40
4.	Završni ispit	50	50
5.			
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Proaktivnim sudjelovanjem u konzultativnom radu
- Učešćem u realizaciji nastavnih aktivnosti kroz razgovor, reagiranja, diskusije, očitovanja
- Samostalnim radom na nastavnom materijalu
- Odgovornim sudjelovanjem u ispitnim obavezama

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

	Obavezna 1. Avdagić, E.(2016), Menadžment modeli u organizacijama za obrazovanje doraslih, Sarajevo: DVV International (Ured u BiH) 2. Čulo, Klapan, Matijević, Žiljak (ur.) (2009), Međunarodne organizacije o obrazovanju odraslih, Zagreb: Agencija za obrazovanje odraslih 3. Despotović, M. (1997), Znanje i kritičko mišljenje u odraslom dobu, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, 4. Kulić, R. & Despotović, M. (2005), Uvod u andragogiju, Zenica: Dom štampe 5. Kušić, S., Vrcelj, S., Zovko, A. (2016), Didaktičke odrednice obrazovanja andragoga – komparativni pristup, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci 6. Matijević, M. i Žiljak, T. (2011), Andragoška profesija i kompetencije stručnjaka u obrazovanju odraslih: Zbornik radova 5. Međunarodne konferencije stručnjaka u obrazovanju odraslih, Zagreb:Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih & Hrvatsko andragoško društvo 7. Mavrak, M. (2018), Program socijalizacija s pravom: Andragoški priručnik, Sarajevo: PH International. Dostupno putem: https://www.ph-int.org/blsp/shared/prj_survey_apply.php?id_survey=757&lang=eng 8. Mülller W. & Wiegmann S. (2000), Netradicionalne metode u obrazovanju odraslih, Zagreb: Hrvatska zajednica pučkih otvorenih sveučilišta 9. Ovesni, K., Obrazovanje andragoških kadrova (evropska iskustva), Institut za pedagogiju i andragogiju, Beograd, 2001. 10. Pastuović, N. (1999), Edukologija – integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja, Zagreb: Znamen 11. Pejatović, A. & Orlović Lovren, V., (2014), Zaposelnost i obrazovanje posle pedesete, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Društvo andragoga Srbije
	Dodatna: • *Obrazovanje odraslih* (2014-2017), Časopis za obrazovanje odraslih i kulturu – Bosna i Hercegovina, Sarajevo: JU Centar za kulturu Kantona Sarajevo, OJ Bosanski kulturni centar Sarajevo i DVV Interantional – Ured za Bosnu i Hercegovinu *http://www.dvv-international.ba/materials/journal-adult-education/*
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni. Pismeni ispiti obavljaju se u formi testa znanja za koji je neophodno osvojiti minimalno 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova potreban za izvođenje ocjene je 55% (55 bodova).

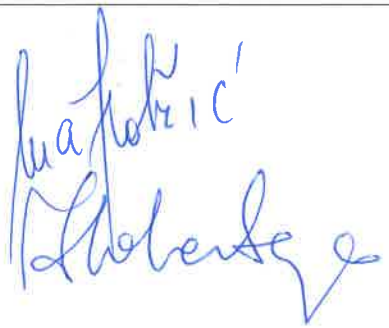

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Mirjana Mavrak

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	OBRAZOVANJE ODRASLIH				
Šifra/kod		Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Amina Isanović Hadžiomerović, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Odsutsvo do kraja semestra	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar / vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij Obrazovanje odraslih povezuje andragoške teorijske koncepte sa praktičnom djelatnošću obrazovanja odraslih. U tom smislu nudi se pregled obrazovnih područja koja predstavljaju posebna polja andragoške praksiologije, od kompenzacijskog obrazovanja i tretiranja nepismenosti u suvremenom svijetu, preko obrazovanja za život u obitelji, obrazovanja za profesionalni rast i razvoj, za slobodno vrijeme i sl., do medijske pismenosti i posebnih oblika učenja na daljinu. Posebna je pažnja posvećena pitanjima kompetencija za andragoški rad, pitanjima andragoške didaktike, te metodološkim problemima u istraživanju obrazovanja odraslih.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa osnovnim područjima obrazovanja odraslih, razumijevanje značaja obrazovanja odraslih na osobnoj i društvenoj razini te njegovog nastanka iz ideje „bosonogog pedagoga“ i „pedagogije potlačenih“. Razvoj vještine komparacije pedagoških i andragoških fenomena unutar edukacijskih znanosti, te vježbanje kritičkog pristupa andragoškim praktičnim i teorijskim problemima.				
Ishodi učenja	• Znati operacionalizirati pet različitih područja andragoške praktične djelatnosti • Samostalno tragati za izvorima informacija, te pokazati inicijativu i odgovornost za aktivnu informiranost o aktualnom publiciranju andragoških tema u BiH • Ovladati barem jednom relevantnom listom kompetencija koje su neophodne za rad sa odraslim ljudima				

	• Primijeniti teoriju o općeljudskim potrebama u kreiranju adnragoškog ciklusa • Uočiti uzročno-posljedični odnos između društvenih promjena i profesionalizacije andragoškog poziva

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 2-3.3.	Programska shema i zadaci: očekivanja, ciljevi, ishodi
2. 9-10.3..	Područja obrazovanja odraslih i profesionalizacija andragoškog poziva
3. 16-17.3.	Andragoški ciklus – teorija potreba i obrazovnih potreba u praktičnoj primjeni
4. 23-24.3.	Praksa u srednjim školama – andragoški zadaci u školi
5. 30-31.3.	Praksa u andragoškim institucijama u skladu s epidemiološkom situacijom
6. 6-7.4.	Kurikulum u obrazovanju odraslih
7. 12-13.4.	Andragoške kompetencije i „narcizam malih razlika“
8. 20-21.4.	Polusemestralna provjera znanja
9. 27-28.4.	Uloge nastavnika u obrazovanju odraslih
10. 4-5.5.	Nastava u obrazovanju odraslih – organizacija, ko-kreacija programa rada i samoobrazovanje
11. 11-12.5.	Principi obrazovanja odraslih i primjena u nastavi
12. 21-22.5.	Vrednovanje u obrazovanju odraslih
13. 18-19.5.	Andragogija i obrazovni menadžment
14. 25-26.5.	Komunikacija i interakcija kao dio andragoške radne etike
15. 1-2.6.	Pedagogija, hebegogija, andragogija, gerontagogija i edukologija: Rekapitulacija nastavnih sadržaja iz studijske godine

16. 8-9.6.	Evaluacija semestra, pripreme za završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni, individualni
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo predavanjima/vježbama	8	8
2.	Praktikum	2	2
3.	Polusemestralni ispit	40	40
4.	Završni ispit	50	50
5.			
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Proaktivnim sudjelovanjem u konzultativnom radu
- Učešćem u realizaciji nastavnih aktivnosti kroz razgovor, reagiranja, diskusije, očitovanja
- Samostalnim radom na nastavnom materijalu
- Odgovornim sudjelovanjem u ispitnim obavezama

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

	Obavezna 1. Avdagić, E.(2016), Menadžment modeli u organizacijama za obrazovanje doraslih, Sarajevo: DVV International (Ured u BiH) 2. Čulo, Klapan, Matijević, Žiljak (ur.) (2009), Međunarodne organizacije o obrazovanju odraslih, Zagreb: Agencija za obrazovanje odraslih 3. Despotović, M. (1997), Znanje i kritičko mišljenje u odraslom dobu, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, 4. Kulić, R. & Despotović, M. (2005), Uvod u andragogiju, Zenica: Dom štampe 5. Kušić, S., Vrcelj, S., Zovko, A. (2016), Didaktičke odrednice obrazovanja andragoga – komparativni pristup, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci 6. Matijević, M. i Žiljak, T. (2011), Andragoška profesija i kompetencije stručnjaka u obrazovanju odraslih: Zbornik radova 5. Međunarodne konferencije stručnjaka u obrazovanju odraslih, Zagreb:Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih & Hrvatsko andragoško društvo 7. Mavrak, M. (2018), Program socijalizacija s pravom: Andragoški priručnik, Sarajevo: PH International. Dostupno putem: https://www.ph-int.org/blsp/shared/prj_survey_apply.php?id_survey=757&lang=eng 8. Mülller W. & Wiegmann S. (2000), Netradicionalne metode u obrazovanju odraslih, Zagreb: Hrvatska zajednica pučkih otvorenih sveučilišta 9. Ovesni, K., Obrazovanje andragoških kadrova (evropska iskustva), Institut za pedagogiju i andragogiju, Beograd, 2001. 10. Pastuović, N. (1999), Edukologija – integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja, Zagreb: Znamen 11. Pejatović, A. & Orlović Lovren, V., (2014), Zaposelnost i obrazovanje posle pedesete, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Društvo andragoga Srbije
	Dodatna: • *Obrazovanje odraslih* (2014-2017), Časopis za obrazovanje odraslih i kulturu – Bosna i Hercegovina, Sarajevo: JU Centar za kulturu Kantona Sarajevo, OJ Bosanski kulturni centar Sarajevo i DVV Interantional – Ured za Bosnu i Hercegovinu *http://www.dvv-international.ba/materials/journal-adult-education/*
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni. Pismeni ispiti obavljaju se u formi testa znanja za koji je neophodno osvojiti minimalno 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova potreban za izvođenje ocjene je 55% (55 bodova).

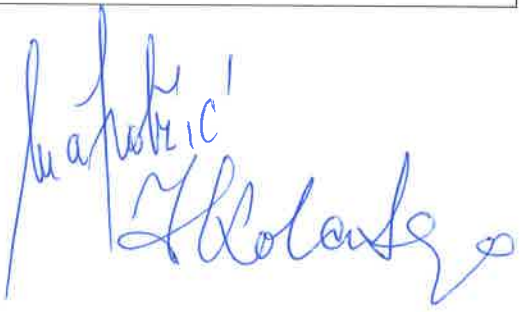

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Mirjana Mavrak

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Amina Isanović Hadžiomerović, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Odsustvo do kraja semestra	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **2;** seminar /; vježbe: **2**				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	KuN je kolegij nemijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenik-nastavnik, nastavnik.roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha", pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tiplogizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje disiplinaranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje posluha i dogovornosti).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.				
Ishodi učenja	• Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature				

	• Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica[1]
1. 1.3.	Dan nezavisnosti BiH – neradni dan
2. 8.3.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
3. 15.3.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
4. 22.3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
5. 29.3.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
6. 30.3.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
7. 5.4.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
8. 12.4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 19.4.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
10. 26.4.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11. 3.5.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
12. 10.5	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu

[1] U dogovoru sa polaznicima predmetni nastavnik i asistent zadržavaju pravo izmjene redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima.

13. 17.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14. 26.5.	Humanost škole ili etika moći: šta je poniznost u radu s ljudima?
15. 31.5.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
16. 7.6.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga Oblici: frontalni i grupni
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40
4.			
5.			
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu" – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova)
- Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
- Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i inetrpretativnoj razini
- Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;

	d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* • Brajša (1994), *Pedagoška komunikologija*, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), *Pozitivna disciplina*, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), *Humana škola*, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), *Od poslušnosti do odgovornosti*, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Kovačević, M. (ed.) (1991), *Psihologija, edukacija i razvoj djeteta*, Zagreb - Školske novine • Neil (1994), *Neverbalna komunikacija*, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), *Etika moći*, Zenica, Infoteka - Lilit 1 • Schulz von Thun (2002), *Kako međusobno razgovaramo (1-3)*, Zagreb, Erudita
	Dodatna • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća psihologija 2				
Šifra/kod	**FILPSI 132**	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Opća psihologija 1				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Zukić Merima			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail:merima.zukic@ff.unsa.ba merimazukic@gmail.com Telefon: (033)253-151	Termin konsultacija	Po dogovoru online	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja:1H; seminar: 0H; vježbe: 1H				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	O motivaciji; emocijama; različitim oblicima i faktorima učenja; ličnosti i psihološkim osnovama društvenog ponašanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje i razumijevanje temeljnih psiholoških determinanti ljudske ličnosti..				
Ishodi učenja	Studenti će nakon apsolviranja kolegija biti sposobni i spremni analitički, kreativno i praktično promišljati/primijeniti znanja o ljudskoj motivaciji, emocijama, učenju i društvenome ponašanju u odgojno-obrazovnom kontekstu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	• Motivacija
2.	• Frustracija i konflikti
3.	• Emocije
4.	• Emocije
5.	• Učenje: Klasično uvjetovanje
6.	• Učenje: Operantno uvjetovanje
7.	• Sistematizacija
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	• Ličnost u psihologiji
10.	• Ličnost u psihologiji
11.	• Psihološke osnove društvenog ponašanja
12.	• Psihološke osnove društvenog ponašanja
13.	• Mentalno zdravlje
14.	• Mentalno zdravlje
15.	Druga provjera znanja.

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Predavanja, seminari, radionice, multimedija, samostalno učenje</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>Kriterij - opis</th><th>Minimum za uspjeh u procentima</th><th>Maksimalan procenat u ukupnom postignuću</th></tr>
<tr><td>Prezentacija</td><td>55</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Polusemestralni ispit</td><td>55</td><td>40</td></tr>
<tr><td>Završni ispit</td><td>55</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Integralni/popravni ispit</td><td>55</td><td>90</td></tr>
</table>

Napomena: Aktivno učešće u nastavnim aktivnostima podrazumijeva adekvatno pripremanje studenata, naročito čitanje udžbenika i šire literature, pretraživanje interneta, traganje za informacijama i sl., u skladu s dinamikom realizacije nastave. Sve provjere znanja (kviz, ispiti) su u pravilu pismene. Studenti se naročito ohrabruju da iskažu kreativnost u radu, originalnost u izvođenju i primjeni različitih ideja u svim etapama i oblicima nastavnih aktivnosti.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Rathus, S. T. (2000.) Temelji psihologije. Jastebarsko: Naklada Slap;
2. Hrnjica, S. (2000.) Opšta psihologija sa psihologijom ličnosti. Beograd: Naučna knjiga komerc.</td></tr>
<tr><td></td><td>Dodatna
1. David, K. i Richard C. (1973.) Elementi psihologije. Beograd: Naučna knjiga;
2. Radonjić, S.(1981). Uvod u psihologiju. Beograd:Naučna knjiga;
3. Sternberg, R.J. (2005.) Kognitivna psihologija. Jastebarsko: Naklada Slap</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td></td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Školska pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 327	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Školska pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	ass. Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Obrazovni sistem i njegove specifičnosti; reforma obrazovanja u kontekstu BiH; školska administracija i praksa studenata; školski kurikulum; upravljanje i rukovođenje školom – školski menadžment; modeli rada alternativnih, slobodnih i eksperimentalnih škola; učenik u novim uvjetima obrazovanja; profesionalni razvoj nastavnika; praćenje i vrednovanje rada škole; škola i partnerstvo (sa roditeljima, javnim ustanovama, lokalnom zajednicom...)				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje osnovnih pristupa organiziranju školskih sistema; teorijska utemeljenja organizacije školskog odgoja i obrazovanja; ostvariti uvide u kritički diskurs o školi kao instituciji; motivirati studente za praćenje rasprava o reformi obrazovnih sistema i organiziranju školskog života u skladu sa zahtjevima razvoja pojedinca.
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će moći: • samostalno interpretirati stručnu literaturu, koristiti stručnu terminologiju i pratiti razvoj suvremenih teorija škole; • Interpretirati i kritički valorizirati temeljne sadržaje školske pedagogije • izraditi plan i program rada školskog pedagoga; • analizirati organizacijska pitanja škole, suradnju škole i drugih faktora odgojno-obrazovnog procesa • prezentirati i argumentirano istražiti fenomene iz školske pedagogije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24.02.2021.	Obrazovni sistem i njegove specifičnosti
2. 03.08.2021.	Školska administracija i praksa studenata
3. 10.03.2021.	Reforma obrazovanja u kontekstu BiH
4. 17.03.2021.	Pedagoška praksa studenata
5. 24.03.2021.	Andragoška praksa studenata
6. 31.03.2021.	Pedagoško-psihološka služba i multiple uloge pedagoga
7.	Školski kurikulum

07.04.2021.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
14.04.2021.	
9.	Modeli rada alternativnih, slobodnih i eksperimentalnih škola
21.04.2021.	
10.	Kvalitetna škola – škola za djelotvorno obrazovanje
28.04.2021.	
11.	Upravljanje i rukovođenje školom – školski menadžment
05.05.2021.	
12.	Praćenje i vrednovanje rada škole
12.05.2021.	
13.	Profesionalni razvoj i stručno usavršavanje nastavnika
19.05.2021.	
14.	Pedagoška futurologija - prema školi budućnosti
26.05.2021.	
15.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
02.06.2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
09.06.2021.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja, vježbi i primjera iz prakse/iskustva iz školovanja. Pri obradi primjera studenti će aktivno i neposredno sudjelovati kao istraživači u (akcijskom) istraživanju. Oblici: predavanja, seminari i radionice, vježbe, samostalni zadaci, istraživanje, praktični rad
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **Elementi praćenja** — **Broj bodova** — **Učešće u ocjeni (%)** a) Portfolij: Dnevnik pedagoške prakse i zadaci teorijskog problematiziranja područja školske pedagogije — 40 — 40% b) Završni ispit — 55 — 55% c) Dodatna aktivnost — 5 — 5% Ukupno: 100 bodova — 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Aktivnost na nastavnim satima: sređeni koncepti slušanih predavanja i vježbi, postavljena pitanja, diskusije i krtički osvrti na predavanja; korištenje pripremljenih obrazovnih materijala i rješavanje pripremljenih zadataka • Dnevnik pedagoške prakse: realizirani zadaci, bilješke sačinjene tokom obavljanja pedagoške prakse u srednjim školama, teorisjko problematiziranje i kritičko promišljanje problema školske pedagogije • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti. U konačnu ocjenu ulaze pohađanje i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati parcijalnog i završnog pismenog ispita. Pismeni radni zadaci su obaveza svih studenata te se moraju predati u pismenom obliku do kraja semestra prema unaprijed dogovorenom terminu.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Vrcelj, S. (2000),*Školska pedagogija*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci(odabrana poglavlja) 2. Marsh, C. (1994): *Kurikulum.*Educa: Zagreb 3. Cindrić, I., Miljković, D. i Strugar, V. (2016): *Didaktika i kurikulum*. Zgreb: Učiteljski fakultet 4. Mijatović, A. (ur.) i dr. (1999): *Osnove suvremene pedagogije*. Zagreb:Hrvatski pedagoško-književni zbor (odabrana poglavlja) 5. Kiryakou, C. (1995):*Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Educa (odabrana poglavlja) 6. Matijević, M. (2001): *Alternativne škole*. Zagreb: TIPEX. 7. Vrcelj, S. i Mušanović, M. (2001): *Prema pedagoškoj futurologiji (škola budućnosti)*. Rijeka: Hrvatski pedagoško – književni zbor.
	Dodatna 1. Gudjons, H. (1994): Pedagogija – temeljna znanja. Zagreb: Educa 2. Glasser, W. (2005): *Kvalitetna škola*. Zagreb: Educa 3. Stoll, L. i Fink, D (2000): *Mijenjajmo naše škole*. Zagreb: Educa 4. Von Hentig, H. (1997): *Humana škola*. Zagreb: Educa 5. Neill, A. S. (1988), *Slobodna deca Samerhila*, Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod 6. Illich, I. (1972): *Dole škole*. Beograd: Duga.
Napomene	Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sociologija obrazovanja				
Šifra/kod	FIL PED 318	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Sociologija odgoja				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	ass. Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 seminar: / vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet i konstituisanje sociologije obrazovanja; Globalne, regionalne i lokalne karakteristike društvenog razvoja obrazovanja; Dobne, etničke, religijske, spolne i druge društvene skupine i obrazovanje (društvene razlike i nejednakosti); Demokracija i građansko obrazovanje (obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir, obrazovanje za socijalnu pravdu, ekološko obrazovanje); Socijalna isključenost kao naučni i društveni problem; Obrazovanje u procesu socijalnog uključivanja; Radikalne teorije i radikalne kritike teorija odgoja i obrazovanja; Proces profesionalizacije nastavnog poziva;				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je osposobiti studente da identificiraju temeljna znanja o sociološkim karakteristikama obrazovanja putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na predavanjima i vježbama. Razvoj sposobnosti kritičkog razmatranja pluralizma u obrazovanju i osjetljivosti za toleranciju prema različitim obrazovnim konceptima i rezultatima koji su društveno uvjetovani. Osposobiti studente za razumijevanje i anticipaciju promjena koje su sastavni dio suvremenog svijeta, te da kroz prizmu demokracijskih procesa procjenjuju postojeću obrazovnu praksu.
Ishodi učenja	Nakon poleženog ispita studenti će moći: • Razumjeti teorijska polazišta suvremenog društva (kulture) i obrazovanja (škole) • Razumjeti odnos između društvenih ciljeva i smisla odgoja i obrazovanja • Prepoznavati, razumjeti i objasniti uticaj socijalnih sistema na život u obrazovnom sistemu • Primijeniti stručna znanja u kontekstu odraza društvenih fenomena na one u odgoju i obrazovanju.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24.02.2021.	Predmet i konstituisanje sociologije obrazovanja
2. 03.03.2021.	Konceptualizacija osnovnih pojmova
3. 10.03.2021.	Pedagoška praksa
4. 17.03.2021.	Andragoška praksa
5. 24.03.2021.	Obrazovane i razvoj društva
6. 31.03.2021.	Globalne, regionalne i lokalne karakteristike društvenog razvoja obrazovanja

7.	Dobne, etničke, religijske, spolne i druge društvene skupine i obrazovanje (društvenerazlikeinejednakosti)
07.04.2021.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
14.04.2021.	
9.	Pedagogija obespravljenih
21.04.2021.	
10.	Socijalna isključenost kao naučni i društveni problem
28.04.2021.	
11.	Obrazovanje u procesu socijalnog uključivanja
05.05.2021.	
12.	Radikalne teorije i radikalne kritike teorija odgoja i obrazovanja
12.05.2021.	
13.	Demokracija i građansko obrazovanje (obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir, obrazovanje za socijalnu pravdu, ekološko obrazovanje)
19.05.2021.	
14.	Proces profesionalizacije nastavnog poziva
26.05.2021.	
15.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
02.06.2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
09.06.2021.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja, vježbi i primjera iz prakse. Pri obradi primjera studenti će aktivno i neposredno sudjelovati kao istraživači. Oblici: predavanja, seminari i radionice, vježbe, samostalni zadaci, istraživanje, praktični rad</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>a) Kolokvij</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>b) Portfolij:
Zadaci u okviru pedagoške prakse</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>c) završni ispit (zot)</td><td>55</td><td>55%</td></tr>
<tr><td>d) Dodatne aktivnosti</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Aktivnost na nastavnim satima: sređeni koncepti slušanih predavanja i vježbi, postavljena pitanja, diskusije i krtički osvrti na predavanja; korištenje pripremljenih edukacijskih materijala i rješavanje pripremljenih zadataka
• Dnevnik pedagoške prakse: realizirani zadaci, bilješke sačinjene tokom obavljanja pedagoške prakse u srednjim školama, teorisjko problematiziranje i kritičko promišljanje problema školske pedagogije
• Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa)

Napomena:
Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti. U konačnu ocjenu ulaze pohađanje i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati parcijalnog i završnog pismenog ispita. Pismeni radni zadaci su obaveza svih studenata te se moraju predati u pismenom obliku do kraja semestra prema unaprijed dogovorenom terminu.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova..</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Liessmann, K.P. (2008). *Teorija neobrazovanosti*, Zablude društva znanja, Zagreb, Nklada Jesenski i Turk 2. Pastuović, N. (2012): *Obrazovanje i razvoj.* Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja 3. Gvozdenovic, S., *Predmet i konstituisanje sociologije obrazovanja* - Ponuđeno u digital. Formi 4. Pilić, Š., ur. (2008): *Obrazovanje u kontekstu tranzicije: prilozi sociologiji obrazovanja*, Hrvatki pedagoško – književni zbor, Split (određena poglavlja) 5. Ilich, I. (1980): *Dole škole,* Beograd, BIGZ 6. Freire, P. (2002): *Pedagogija obespravljenih,* Zagreb, ODRAZ 7. Duerr, K.; Spajić-Vrkaš, V. i Ferreira Martins,I. (2002), Učenje *za demokratsko građanstvo u Europ*. Zagreb: Centar za istraživanje, izobrazbu i dokumentaciju u obrazovanju za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Ponuđeno u digital. formi. 8. Camović, Dž. i Hodžić, L. (2017), *An analysis of preschool education in Bosnia and Herzegovina: Fairness and equal opportunities for all children,* u Journal of Contemporary Educational Studies – Preschool Education in the states of former Yugoslavia: How far have we come?, Vol. 68, br. 3, Ljubljana: Association of Slovenian Educationalists, str. 154 – 171 9. Hodžić, L. (2013): *(Anti)diskriminacija romske djece u osnovnim školama – analiza stanja,* Udruženje Kali Sara – RIC, Sarajevo 10. Hodžić, L. (2016): *Pedagoške implikacije socijalne isključenosti Roma*, u Zbornik radova Odsjeka za pedagogiju, god. 1, br., Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo,dostupno na: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/SerialPubl/ped/ZR_odsjeka_za_pedagogiju.pdf
	Dodatna 1. Perotti, A. (1995): *Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje*, Educa, Zagreb. 2. Lesourne, J. J. (1993), *Obrazovanje i društvo*, Zagreb, Educa 3. Mijatović, A. (2002), *Obrazovna revolucija*, Samobor, Hrvatski zemljopis 4. Polic, M. (2005), *Odgoj i pluralizam* - Ponuđeno u digital. formi. 5. Slatina, M. (2011), *Ishodi učenja/studiranja ubolonjskoj eduakcijskoj ponudi*,5 savjetovanje – Reforma visokog obrazovanja - Primjena Bolonjskih principa na Univezitetu u Sarajevu - Ponuđeno u digital. formi 6. Slatina, M. (2009): *Dileme i sporenja oko sticanja kompetencija za nastavni rad,* III savjetovanje – Reforma visokog obrazovanja - Primjena Bolonjskih principa na Univezitetu u Sarajevu, III (str.109-126). - Ponuđeno u digital. formi. 7. Slatina, M. () *Socijalna isključenost mladih kaodruštveni i znanstveni problem*, Zbornik radova 7, Islamski pedagoškifakultet u Zenici - Ponuđeno u digital. formi. *8.* Slatina, M. (2006), *Odgoj i obrazovanje između političke i kulturne demokratije*, Godišnjak, Fakultet političkih nauka u Sarajevu.

Napomene	Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Školska pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 272	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Školska pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	ass. Meliha Suljagić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Obrazovni sistem i njegove specifičnosti; reforma obrazovanja u kontekstu BiH; školska administracija i praksa studenata; školski kurikulum; upravljanje i rukovođenje školom – školski menadžment; modeli rada alternativnih, slobodnih i eksperimentalnih škola; učenik u novim uvjetima obrazovanja; profesionalni razvoj nastavnika; praćenje i vrednovanje rada škole; škola i partnerstvo (sa roditeljima, javnim ustanovama, lokalnom zajednicom...)				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje osnovnih pristupa organiziranju školskih sistema; teorijska utemeljenja organizacije školskog odgoja i obrazovanja; ostvariti uvide u kritički diskurs o školi kao instituciji; motivirati studente za praćenje rasprava o reformi obrazovnih sistema i organiziranju školskog života u skladu sa zahtjevima razvoja pojedinca.
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će moći: • samostalno interpretirati stručnu literaturu, koristiti stručnu terminologiju i pratiti razvoj suvremenih teorija škole; • Interpretirati i kritički valorizirati temeljne sadržaje školske pedagogije • izraditi plan i program rada školskog pedagoga; • analizirati organizacijska pitanja škole, suradnju škole i drugih faktora odgojno-obrazovnog procesa • prezentirati i argumentirano istražiti fenomene iz školske pedagogije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24.02.2021.	Obrazovni sistem i njegove specifičnosti
2. 03.08.2021.	Školska administracija i praksa studenata
3. 10.03.2021.	Reforma obrazovanja u kontekstu BiH
4. 17.03.2021.	Pedagoška praksa studenata
5. 24.03.2021.	Andragoška praksa studenata
6. 31.03.2021.	Pedagoško-psihološka služba i multiple uloge pedagoga
7.	Školski kurikulum

07.04.2021.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
14.04.2021.	
9.	Modeli rada alternativnih, slobodnih i eksperimentalnih škola
21.04.2021.	
10.	Kvalitetna škola – škola za djelotvorno obrazovanje
28.04.2021.	
11.	Upravljanje i rukovođenje školom – školski menadžment
05.05.2021.	
12.	Praćenje i vrednovanje rada škole
12.05.2021.	
13.	Profesionalni razvoj i stručno usavršavanje nastavnika
19.05.2021.	
14.	Pedagoška futurologija - prema školi budućnosti
26.05.2021.	
15.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
02.06.2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
09.06.2021.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja, vježbi i primjera iz prakse/iskustva iz školovanja. Pri obradi primjera studenti će aktivno i neposredno sudjelovati kao istraživači u (akcijskom) istraživanju. Oblici: predavanja, seminari i radionice, vježbe, samostalni zadaci, istraživanje, praktični rad
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **Elementi praćenja** — **Broj bodova** — **Učešće u ocjeni (%)** a) Portfolij: Dnevnik pedagoške prakse i zadaci teorijskog problematiziranja područja školske pedagogije — 40 — 40% b) Završni ispit — 55 — 55% c) Dodatna aktivnost — 5 — 5% Ukupno: 100 bodova — 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Aktivnost na nastavnim satima: sređeni koncepti slušanih predavanja i vježbi, postavljena pitanja, diskusije i krtički osvrti na predavanja; korištenje pripremljenih obrazovnih materijala i rješavanje pripremljenih zadataka • Dnevnik pedagoške prakse: realizirani zadaci, bilješke sačinjene tokom obavljanja pedagoške prakse u srednjim školama, teorisjko problematiziranje i kritičko promišljanje problema školske pedagogije • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti. U konačnu ocjenu ulaze pohađanje i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati parcijalnog i završnog pismenog ispita. Pismeni radni zadaci su obaveza svih studenata te se moraju predati u pismenom obliku do kraja semestra prema unaprijed dogovorenom terminu.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Vrcelj, S. (2000),*Školska pedagogija*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci(odabrana poglavlja) 2. Marsh, C. (1994): *Kurikulum.*Educa: Zagreb 3. Cindrić, I., Miljković, D. i Strugar, V. (2016): *Didaktika i kurikulum*. Zgreb: Učiteljski fakultet 4. Mijatović, A. (ur.) i dr. (1999): *Osnove suvremene pedagogije*. Zagreb:Hrvatski pedagoško-književni zbor (odabrana poglavlja) 5. Kiryakou, C. (1995):*Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Educa (odabrana poglavlja) 6. Matijević, M. (2001): *Alternativne škole*. Zagreb: TIPEX. 7. Vrcelj, S. i Mušanović, M. (2001): *Prema pedagoškoj futurologiji (škola budućnosti)*. Rijeka: Hrvatski pedagoško – književni zbor.
	Dodatna 1. Gudjons, H. (1994): Pedagogija – temeljna znanja. Zagreb: Educa 2. Glasser, W. (2005): *Kvalitetna škola*. Zagreb: Educa 3. Stoll, L. i Fink, D (2000): *Mijenjajmo naše škole*. Zagreb: Educa 4. Von Hentig, H. (1997): *Humana škola*. Zagreb: Educa 5. Neill, A. S. (1988), *Slobodna deca Samerhila*, Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod 6. Illich, I. (1972): *Dole škole*. Beograd: Duga.
Napomene	Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška psihologija 4				
Šifra/kod	**FILPED 416**	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Amir Pušina, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: pusinaamir@yahoo.com Telefon: : (033) 253 – 167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Web stranici FF	
Saradnik	Ime i prezime	Dr.sc. Merima Zukić, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: merima.zukic@ff.unsa.ba merimazukic@gmail.com Telefon: (033)253-151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Web stranici FF	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 1 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij obuhvata različite teorijske pristupe ljudskoj motivaciji; načine poticanja motiviranosti za učenje; samoregulirano učenje; opća načela upravljanja razredom; stvaranje poticajnog okružja za učenje; školsku disciplinu; saradnju sa roditeljima - kao osnove i uvjete poglavito institucionalnog (školskog) učenja i poučavanja. Ovi teorijski pristupi na iskustvenoj/praktičnoj (nastavnoj) ravni vezuju se/manifestiraju u različitim sadržajima kojima se poučava (jezik –čitanje/pisanje, matematika, prirodne znanosti, umjetnost).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje, analiziranje i razumijevanje temeljnih socio-motivacijskih determinanti učenja i poučavanja te mogućnosti integrirane kreativne primjene u procesu poduka/učenje. Kolegij treba omogućiti dublji, funkcionalni uvid u spoznaje o ljudskom učenju temeljem različitih psihologijskih teorijskih pristupa ljudskoj motivaciji i upravljanjea razredom te kreativne refleksije na školsko učenje i poučavanje koje vode ka"transformacijskim kompetencijama": (1) kreiranju novih vrijednosti, (2) pomirivanju napetosti i dilema i (3) preuzimanju odgovornosti, poglavito u školskom ali i općem životnom kontekstu.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon apsolviranja kolegija: Znanje 1. biti sposobni i spremni analitički, kreativno i praktično situirati ljudsku motivaciju u kontekst procesa poduka/učenje i upravljanja razredom;				

	2.biti sposobni pojedinačno i u grupi definirati i analizirati osnovne pojmove teorija o ljudskoj motivaciji; 3.moći kritički i kreacijski raspravljati o teorijskim pristupima motivaciji i njihovoj vezi sa sadržajima, procesima, i sudionicima učenja i poučavanja; 3.biti u stanju kritički i kreacijski procjenjivati, diferencirati, situirati i vrednovati psihologijska teorijska i empirijska saznanja o različitim pristupima ljudskoj motivaciji u odnosu na druge psihologijske konstrukte i naučne discipline, osobito razvojnu psihologiju, pedagogiju i didaktiku; Vještine 1.biti u stanju istraživati te samostalno i timski primijenjivati postupke poticanja motivacije i kreativnosti u obrazovnom kontekstu; 2.biti osposobljeni samostalno i timski prikupljati, analizirati, organizirati i interpretirati podatke od značaja za diskutiranje/pozicioniranje psihologije ljudske motivacijeu u uži (školski) i širi (društveni) odgojno-obrazovni kontekst; 3.uspješno izvoditi jednostavnija teorijska i empirijska istraživanja vezana za tematiku motivacije te motivirano, komunikacijski inovativno i fleksibilno prezentirati rezultate do kojih se u istraživanjima došlo; Kompetencije unaprijediti anlitičke, praktične i kreativne kompetencije u oblasti psihologije ljudske motivacije, osobito: • operacionalno psihologijsko i psihološko identificiranje izazova i problema poticanja motivacije u učenju i poučavanju; • problemsko reprezentiranje i organiziranje informacija o ljudskoj motivaciji; osobito vezi s kognitivnim opterećenjem; • formuliranje jasnih strategija u rješavanju problema motiviranosti za učenje (učenik) i poučavanje (nastavnik); • raspodjelu ličnih i kolektivnih materijalnih i nematerijalnih resursa koji omogućuju motiviranost u učenju i poučavanju; • (samo)nadgledanje i (samo) evaluaciju procesa i produkata motivacije u učenju i poučavanju; • orijentiranost na etiku i vrijednost psihologijskih spoznaja o motivaciji za učenje i poučavanje naročito ulogu pedagoginja/pedagoga u promicanju humanistički utemeljenih motivacijskih vrijednosti; • istrajavanje u ostvarivanju/primjeni realno koncipiranih ciljeva i zadataka u školskom učenju/poučavanju temeljeno na unutrašnjoj motivaciji, nezavisnosti i otvorenosti za timski rad ,nova iskustva i cjeloživotno učenje; • sposobnosti redefiniranja problema, propitivanja i analiziranja pretpostavki, razvijanja i plasiranja kreativnih ideja, preuzimanja razumnih rizika, toleriranja neodređenosti, naročito modeliranja kreativnosti i inovativnosti - u ulozi pedagoginja/pedagoga.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta - nastavne jedinice i dinamika realizacije	
Sedmica Datum	**MODUL I** **MOTIVACIJA I UČENJE**
1. 01.03.	**Teorijska polazišta: teorije potreba** • Teorija nagona • Teorija socijalnih potreba • Maslowljeva teorija • Teorije uvjetovanja
2. 08.03.	**Teorijska polazišta: kognitivističko-socijalni pristup** • Teorije kognitivne usklađenosti • Teorije očekivanja • Atribucijska teorija • Teorija socijalne kognicije
3. 15.03.	**Poticanje motiviranosti** • Poticanje motivacije za postignućem • Motivacija i ciljne orijentacije • Ljudska kreativnost i motivacija
4. 22.03.	**Poticanje motiviranosti** • Ekstrinzička motivacija • Intrinzička motivcija
5. 29.03.	**Poticanjemotiviranosti** • Pohvale i nagrade • Saradničko učenje
6. 05.04.	**Samoregulirano učenje** • Pojmovna određenja • Komponente samoreguliranog učenja • Podučavanje samoreguliranom učenju • Kognitivna opterećenost i samoregulirano učenje

7. 12.04.	**Sistematizacija**
8. 19.04.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
MODUL II UPRAVLJANJE RAZREDOM I MOTIVACIJA	
9. 26.04.	**Opća načela rukovođenja** • Razred kao grupa • Stilovi rukovođenja u razredu
10. 03.05.	**Stvaranje poticajne okoline za učenje** • Strukturna obilježja razreda • Početak školske godine
11. 10.05.	**Stvaranje poticajne okoline za učenje** • Postupci i pravila • Vrijeme provedeno u radu
12. 17.05.	**Školska disciplina** • Pojmovna određenja • Uzroci školske nedisciplne
13. 24.05.	**Školska disciplina** • Šta je školska disciplina? • Ostvarivanje discipline
14. 31.05.	**Saradnja sa roditeljima** • Oblici saradnje • Kako unaprijediti saradnju • Edukacija učitelja za saradnju s roditeljima
15. 07.06.	**Sistematizacija i evaluacija**
16.	

14.06.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. 21.06	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 28.06.	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
19. 05.07.	Popravni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20. 12.07.	Popravni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	**Oblici:** predavanja, seminari, vježbe, frontalni, grupni, rad u parovima, individualni i individualizirani rad. **Metode:** Verbalno-tekstualne, demonstracijske i ilustracijske, eksperimenti, mini-projekti, vođena improvizacija, modeliranje, pronalaženje problema, sinektika, SCAMPER, morfološka analiza, provokacija.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću
Prisustvo/aktivitet	80	10
Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10
Polusemestralni ispit	55	40
Završni ispit	55	40
	Ukupno:	100

Napomena: aktivno učešće u nastavnim aktivnostima podrazumijeva adekvatno pripremanje studenata, naročito čitanje udžbenika i šire literature, pretraživanje interneta, traganje za informacijama i sl., u skladu s dinamikom realizacije nastave. Sve provjere znanja (kviz, ispiti) su u pravilu pismene. ***Studenti se naročito ohrabruju da iskažu kreativnost u radu, originalnost u izvođenju i primjeni različitih ideja u svim etapama i oblicima nastavnih aktivnosti.***

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	Obavezna: 1.Pušina, A. (2020). *Ljudska kreativnost: psihologijski modeli*. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/LJUDSKA-KREATIVNOST-PSIHOLOGIJSKI-MODELI.pdf 2.Pušina, A. (2020). *Navođenje na kretivnost: psihologijski fundamenti.* Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/NAVODJENJE-NA-KREATIVNOST_PSIHOLOGIJSKI-FUNDAMENTI.pdf; 3. Pušina, A. (2014). *Stil u psihologiji: teorije i istraživanja*. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Stil_u_psihologiji_teorije_i_istrazivanja.pdf 4.Vizek-Vidović, V. idrugi.(2014). *Psihologija obrazovanja*. Zagreb: IEP-VERN; 5.Woolfolk, A.(2018). *Educational Psychology* (14th ed.): Pearson. Dodatna: 1.Child, D. (1993). *Psychology and the Teacher*. New York: CASSEL; 2.Goetz,T.E., Alexander P.A.,Ash, M.J. (1992). *Educational Psychology - A Classroom Perspective*. New York : Macmillan; 3.Driscoll, M.P. (2005). *Psychology of Learning for Instruction.* Boston: Pearson Education; 4. Mandić, P.iGajanovićN. (1991). *Psihologija uslužbi učenja inastave*. Lukavac: GrafokomercTunjić; 5. Ormrod, J.E. (2008). *Educational Psychology - Developing Learners*. Upper Saddler River: Pearson Merill Prentice Hall; 6. Palekčić, M. (1985). *Unutrašnja motivacija i školsko učenje*. Sarajevo: Svjetlost. 7. Silver,F ., Strong, R.W., Perini, M.J. (2000). *Integrating learning styles and multiple intelligences.* Trenton: ASCD; 8. Slavin, R.E. (1997). *Eduational Psychology*. Boston: Allyn&Bacon; 9. Stojaković, P.(2002). *Psihologija za nastavnike.* Banja Luka:Prelom; 10. Tarpy, R.M. (1997). *Contemporary Learning Theory and Research*. Boston: McGraw-Hill; 11.Sweller, J., van Marrienboer, J. iPaas, F. (1998). Cognitive architecture and instructional design.*Educational Psychology Review, 10,* 251-296.
Napomene	

Predmetni nastavnik: prof.dr. Amir Pušina

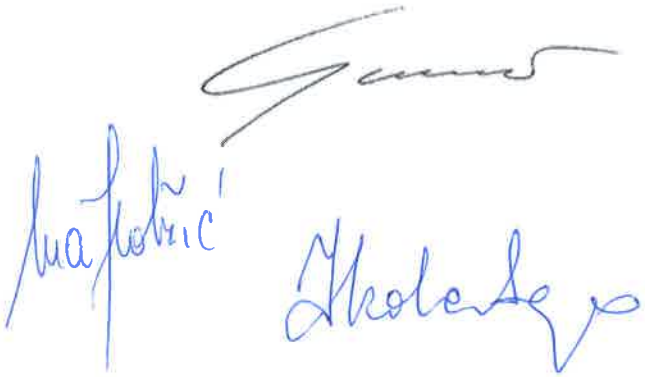

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška psihologija 1				
Šifra/kod	**FILPED 221**	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Amir Pušina, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: pusinaamir@yahoo.com Telefon: : (033) 253 – 167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Web stranici FF	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Web stranici FF	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: nema vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij obuhvata predmet i metode pedagoške psihologije kao primijenjene psihologijske naučne discipline, njen doprinos drugim naučnim disciplinama i aplikabilnost u realnom školskom i životnom okružju; temeljne pojmove učenja, racionalnu organizaciju učenja-temeljne metode učenja, načela racionalne organizacije samostalnog učenja, napredne vještine brzog čitanja, mnemotehnike, mape uma, superučenje, paralelno učenje, ubrzanu ekspoziciju sadržaja; temeljne uslove učenja - ljudske sposobnosti, pamćenje, motivaciju, intelektualne stilove.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje, analiziranje i razumijevanje temeljnih odrednica pedagoške psihologije te mogućnosti integrirane kreativne primjene - poglavito u školi u procesu poduka/učenje, ali i odgojno-obrazovnim izazovima uopšte. Kolegij treba omogućiti dublji, funkcionalni uvid u spoznaje o ljudskom učenju temeljem različitih psihologijskih teorijskih pristupa ljudskim potencijalima za učenje, osobito njihovoj ulozi u racionalnoj organizaciji i izvedbi samostalnog učenja na putu ka"transformacijskim kompetencijama": (1) kreiranju novih vrijednosti, (2) pomirivanju napetosti i dilema i (3) preuzimanju odgovornosti, poglavito u školskom ali i općem životnom kontekstu.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon apsolviranja kolegija: <u>Znanje</u> 1. biti sposobni i spremni analitički, kreativno i praktično raspravljati o ulozi i značaju pedagoške psihologije u kontekstu inter i transdisciplinarnosti				

	(pedagogija, psihologija, didaktika, metodike) 2.biti sposobni pojedinačno i u grupi definirati i analizirati osnovne pojmove pedagoške psihologije; 3.moći kritički i kreacijski raspravljati o teorijskim pristupima ljudskim intelektualnim sposobnostima, pamćenju, motivaciji, intelektualnim stilovima i njihovoj vezi sa sadržajima, procesima, i sudionicima učenja i poučavanja; 3.biti u stanju kritički i kreacijski procjenjivati, diferencirati, situirati i vrednovati psihologijska teorijska i empirijska saznanja o različitim potencijalima za samostalno, poglavito školsko učenje. Vještine 1.biti u stanju istraživati te samostalno i timski primijenjivati postupke racionalne organizacije samostalnog učenja; 2.biti osposobljeni samostalno i timski prikupljati, analizirati, organizirati i interpretirati podatke od značaja za diskutiranje/pozicioniranje psihologije ljudskih potencijala, osobito intelektualnih stilova u uži (školski) i širi (društveni) odgojno-obrazovni kontekst; 3.uspješno izvoditi jednostavnija teorijska i empirijska istraživanja vezana za tematiku samostalnog školskog učenja te motivirano, komunikacijski inovativno i fleksibilno prezentirati rezultate do kojih se tim istraživanjima došlo; Kompetencije unaprijediti anlitičke, praktične i kreativne kompetencije u oblasti psihologije ljudskog učenja, osobito: • reprezentiranje i problemsko organiziranje informacija o ljudskom učenju; • argumentirano psihologijsko i psihološko identificiranje izazova i problema samostalnom učenju; • formuliranje operacionalnih strategija za rješavanju problema samostalnog učenja (učenik) i poučavanja (nastavnik); • raspodjelu ličnih i kolektivnih materijalnih i nematerijalnih resursa koji omogućuju motiviranost i efikasnost u učenju i poučavanju; • (samo)nadgledanje i (samo) evaluaciju procesa i produkata samostalnog učenja; • orijentiranost na etiku i vrijednost psihologijskih spoznaja o ljudskom učenju, naročito ulogu pedagoginja/pedagoga u promicanju humanistički utemeljenih vrijednosti učenja; • istrajavanje u ostvarivanju/primjeni realno koncipiranih ciljeva i zadataka u školskom učenju/poučavanju temeljeno na unutrašnjoj motivaciji, nezavisnosti i otvorenosti za timski rad ,nova iskustva i cjeloživotno učenje; • sposobnosti redefiniranja problema, propitivanja i analiziranja pretpostavki, razvijanja i plasiranja kreativnih ideja, preuzimanja razumnih rizika, toleriranja neodređenosti, naročito modeliranja kreativnosti i inovativnosti u školskom učenju.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta - nastavne jedinice i dinamika realizacije	
Sedmica Datum	**MODUL I** **UVOD U PEDAGOŠKU PSIHOLOGIJU: TEMELJNA SAZNANJA O UČENJU**
1. 01.03.	**Pedagoška psihologija kao primijenjena psihologijska naučna disciplina** • Predmet proučavanja Pedagoške psihologije • Poimanje i značaj učenja • Razumijevanje Pedagoške psihologije kao naučne discipline: pitanja metoda i doprinosa drugim naukama
2. 08.03.	**Racionalna organizacija učenja(efikasno učenje)** • Temeljne metode učenja • Načela racionalne organizacije samostalnog učenja
3. 15.03.	**Racionalna organizacija učenja** • Vještina čitanja • Tehnike brzog čitanja • Razvoj naprednih vještina brzog čitanja
4. 22.03.	**Racionalna organizacija učenja** • Vještina pamćenja • Mnemotehnike • Razvijanje naprednih tehnika brzog pamćenja
5. 29.03.	**Racionalna organizacija učenja** • Mapiranje uma • Vrste mapa uma • Mape uma i kreativno mišljenje
6. 05.04.	**Racionalna organizacija učenja** • Superučenje (metoda Lozanova) • Paralelno učenje • Ubrzana ekspozicija sadržaja
7. 12.04.	**Sistematizacija**

8. 19.04.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
MODUL II **TEMELJNI USLOVI UČENJA**	
9. 26.04.	**Ljudske sposobnosti i pamćenje** • Porijeklo ljudskih sposobnosti • Vrste i razvoj ljudskih sposobnosti • Ljudsko pamćenje i inteligencija • Definiranje i nivoi pamćenja • Fiziološka osnova pamćenja • Ispitivanje pamćenja
10. 03.05.	**Ljudsko pamćenje** • Podjele pamćenja • Životna dob i pamćenje • Pamćenje i mišljenje • Pamćenje i zaboravljanje
11. 10.05.	**Ljudska inteligencija - različita shvatanja** • Spirmenov (Spearman) dvofaktorski model • Torndajkov (Thorndike) multifaktorski model • Terstonov (Thurstone) model grupnih faktora
12. 17.05.	**Inteligencija - različita shvatanja** • Vernonov (Vernon) hijerarhijski model • Gilfordov (Guilford) morfološki model • Katelov (Cattell) model
13. 24.05.	**Inteligencija - različita shvatanja** • Gardnerov (Gardner) model višestrukih inteligencija • Sternbergov (Sternberg): Triarhički model • Golmenov (Goleman) pristup: Emocionalna inteligencija
14. 31.05.	**Motivacija , učenje i intelektualni stilovi** • Svatanja o ljudskoj motivaciji

	• Unutrašnja i vanjska motivacija u školskom učenju • Različita shvatanja i pristupi proučavanju stilova u psihologiji • Sternbergova Teorija vladanja sobom (Theory of Mental Self-government) • Formalna i neformalna procjena intelektualnih stilova • Vanjske prilike za učenje
15. 07.06.	**Sistematizacija i evaluacija**
16. 14.06.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. 21.06	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 28.06.	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
19. 05.07.	Popravni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20. 12.07.	Popravni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	**Oblici:** predavanja, seminari, vježbe, frontalni, grupni, rad u parovima, individualni i individualizirani rad. **Metode:** Verbalno-tekstualne, demonstracijske i ilustracijske, eksperimenti, mini-projekti, vođena improvizacija, modeliranje, pronalaženje problema, sinektika, SCAMPER, morfološka analiza, provokacija.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću
Prisustvo/aktivitet	80	10
Prezentacija/aktivnost prema vlastitome iozboru	55	10
Polusemestralni ispit	55	40
Završni ispit	55	40
	Ukupno:	100

Napomena: aktivno učešće u nastavnim aktivnostima podrazumijeva adekvatno pripremanje studenata, naročito čitanje udžbenika i šire literature, pretraživanje interneta, traganje za informacijama i sl., u skladu s dinamikom realizacije nastave. Sve provjere znanja (kviz, ispiti) su u pravilu pismene. ***Studenti se naročito ohrabruju da iskažu kreativnost u radu, originalnost u izvođenju i primjeni različitih ideja u svim etapama i oblicima nastavnih aktivnosti.***

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	Obavezna: 1.Grgin, T. (1997.) *Edukacijska psihologija*. Jastebarsko: Naklada Slap. 2.Pušina, A. (2014). *Stil u psihologiji: Teorije i istraživanja*. Sarajevo: e-Publishing, Filozofski fakultet, e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Stil_u_psihologiji_teorije_i_istrazivanja.pdf 3.Pušina, A. (2020). *Navođenje na kretivnost: psihologijski fundamenti*. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo:http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/NAVODJENJE-NA-KREATIVNOST_PSIHOLOGIJSKI-FUNDAMENTI.pdf 4.Stojaković, P. (2002). *Psihologija za nastavnike*. Banja Luka: Media centar. 5.Zarevski, P. (1995.) *Pslhologija pamćenja i učenja*. Jastebarsko: Naklada Slap
	Dodatna: 1. Andrilović, V.(2001). *Samostalno učenje*. Jastebarsko: Slap. 2.Andrilović, V.(1991.) *Metode i tehnike istraživanja odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga; 3.Andrilović, V.(1976). *Kako odrastao čovjek uči*. Zagreb: Školska knjiga. 4.Birkenbihl, V. F. (1998). *Uključite svoj mozak*. Jastebarsko: Naklada Slap. 5.Buzan, T.(2001). *Savršeno pamćenje*.Beograd: Finesa 6.Buzan, T.(2001*). Koristite obe hemisfere mozga*. Beograd: Finesa. 7.Buzan, T.(2001). *Biti genijalac*. Zagreb: Veble commerce. 8.Buzan, T.(1999). *Koristite svoju glavu*.Zagreb: Izvori. 9.Buzan, T.(1999). *Mape uma*. Beograd:Finesa 10.Dryden, G.,Vos, J.(2001). *Revolucija u učenju*. Zagreb:Educa. 11.Gardner, H. i ostali. (1999). Inteligencija : različita gledišta. Jastebarsko: Naklada Slap. 12.Pušina, A. (2020). *Ljudska kreativnost: psihologijski modeli*. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/LJUDSKA-KREATIVNOST-PSIHOLOGIJSKI-MODELI.pdf 13.Woolfolk, A.(2018). *Educational Psychology* (14th ed.): Pearson.
Napomene	

Predmetni nastavnik: prof.dr. Amir Pušina

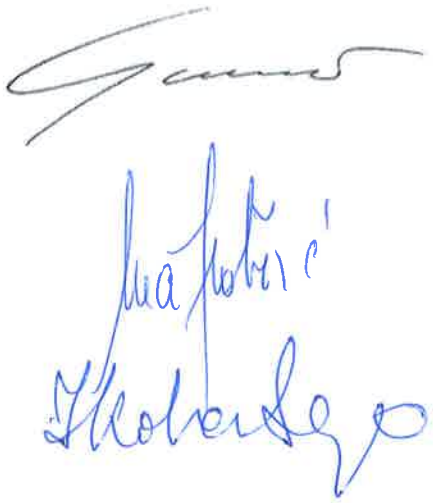

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Profesionalna orijentacija				
Šifra/kod	FIL PED 432	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Amir Pušina, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: pusinaamir@yahoo.com Telefon: 033 253 167	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1	seminar: nema	vježbe: 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij obuhvata slijedeće sadržaje: • teorije profesionalne orijentacije • novije trendove u profesionalnoj orijnetaciji i karijernom savjetovanju • metodološke pristupe u savjetodavnom i istraživačkom radu • modele implementacije profesionalne orijentacije u obrazovnom sistemu				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s teorijom i praksom, te modelima profesionalne orijentacije (PO) i njenog značaja kao pedagoške djelatnosti. Studenti će nakon apsolviranja kolegija steći teorijske i praktične kompetencije za rad na PO u školskom okruženju: determinantama i pedagoško-psihološkim korelatima profesionalne orijentacije; selekciji, primjeni i administraciji psiho-pedagoškog instrumentarija od značaja za PO; istraživačkoj, edukativnoj, savjetodavnoj i promotivnoj djelatnosti ka ciljnim grupama učenika, kolega, školske administracije, roditelja, šireg društvenog okruženja, medija.				
Ishodi učenja	• studenti će biti osposobljeni za korištenje terminologije iz područja profesionalne orijentacije i savjetovanja • upoznat će se sa ključnim teorijama u ovom području • bit će osposobljeni za primjenu odgovarajućeg instrumentarija u istraživačke				

	i savjetodavne svrhe • bit će osposobljeni za pripremu i evaluaciju programa profesionalne orijentacije

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 02. 03. 2021.	Upoznavanje sa kolegijem: sadržaj, literatura, dinamika rada, obaveze studenata
2. 09. 03. 2021.	Potreba za profesionalnom orijentacijom i osnovni pojmovi (orijentacija, profesionalna orijentacija, profesionalno informisanje, profesionalna zrelost, savremeno shvatanje karijere)
3. 16. 03. 2021.	Faktori profesionalne orijentacije: ljudske sposobnosti, osobine ličnosti i društveni konteksti
4. 23. 03. 2021.	Postupci profesionalne orijentacije sa učenicima osnovne i srednje škole
5. 30. 03. 2021.	Praktični radovi studenata
6. 06. 04. 2021.	Teorijske osnove profesionalne orijentacije (diferencijalne teorije profesionalne orijentacije, teorija prilagodbe radu, Hollandova teorija izbora zanimanja, Faktorski i sferni model interesa)
7. 13. 04. 2021.	*Sedmica online nastave* Analiza modela profesionalnog savjetovanja i usmjeravanja
8. 20. 04. 2021.	Sedmica polusemestralnih ispita
9. 27. 04. 2021.	Didaktički modeli implementacije programa profesionalne orijentacije. Struktura programa profesionalne orijentacije
10. 04. 05. 2021.	Međunardona standardna kvalifikacija obrazovanja (ISCED), Okvirni kvalifikacijski okvir BiH, reforme obrazovanja (promjene u općem i strukovnom obrazovanju; promjene u visokom obrazovanju)
11. 11. 05. 2021.	Profesionalna orijentacija i zahtjevi tržišta rada (kompetencije, kvalifikacije, doškolovavanje, prekvalifikovanje, usavršavanje, osposobljavanje)
12. 18. 05. 2021.	Partnerstvo roditelja, škole i učenika u profesionalnoj orijentaciji
13. 25. 05. 2021.	Predstavljanje studentskih zadataka i diskusija
14. 01. 06. 2021.	Predstavljanje studentskih zadataka i diskusija
15. 08. 06. 2021.	Završna evaluacija urađenog, ostvarenih ciljeva i očekivanja

16. 22. 06. 2021.	Priprema za ispit
U skladu sa Rasporedom ispita 29. 06. 2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni i interaktivni rad, e-learning
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Učešće u nastavnim aktivnostima	10	10
2.	Praktični samostalni rad – profesionalna orijentacija sa učenikom[1]	20	20
3.	Praktični grupni rad[2]	30	30
4.	Završni ispit	40	400
	Ukupno: _100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- pripremama za nastavu i dolascima na konsultacije
- učešćem u realizaciji nastavnih aktivnosti kroz vlastitu prezentaciju ili diskusiju unutar grupe
- samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl.
- provođenjem profesionalne orijentacije sa učenikom
- pripremom praktičnog grupnog zadatka

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

[1] Zadatak se radi tokom cijelog semestra, a rok za predaju izvještaja je 05. 05. 2021.
[2] Zadatak se radi tokom cijelog semestra, a rok za njegovo okončanje je 19. 05. 2021, kada će biti organizovano predstavljanje urađenog i diskusija.

Literatura	*Obavezna* 1. Strugar, V. i Čorak, T. (2016). *Odgojem do profesionalne zrelosti*. Zagreb: Alfa. 2. Mušanović, M. (2001). *Pedagogija profesionalnog obrazovanja*. Rijeka: Graffrade. 3. Šverko, B. (2012). *Ljudski potencijali: Usmjeravanje, odabir i osposobljavanje.* Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. 4. GIZ (s.d.), *Profesionalna orijentacija: Pet koraka do odluke o školi i zanimanju (Priručnik za trenere).* Sarajevo: GIZ, dostupno na: http://www.fzzz.ba/publikacije1/Prirucnik%20za%20trenereweb.pdf *Dodatna* 1. Ćehić, E. (1990). *Koje je zanimanje za mene*. Beograd: Kultura. 2. Baranović, B. (ur.) (2015). *Koji srednjoškolci namjeravaju studirati? – Pristup visokom obrazovanju i odabir studija.* Zagreb: Institut za društvena istraživanja. Dostupno putem: http://idiprints.knjiznica.idi.hr/393/1/Koji%20srednjo%C5%A1kolci%20namjeravaju%20studirati.pdf 3. Vizek Vidović, V., Maslić Seršić, D., Žanetić, LJ., Savić, A. (2016). Profesionalni razvoj u osnovnoj školi: priručnik za učitelje i stručne suradnike. Požega: HZZ PU Požega. 4. Vuorinen R. i Watts A. G. (ur.) (2013). Razvoj politike cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja: Europski priručnik sa smjernicama za oblikovanje politika cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja. Jyväskylä: Finski institut za istraživanja u obrazovanju. Dostupno putem: http://www.hzz.hr/UserDocsImages/ELGPN_Europski_prirucnik_sa_smjernicama_za_oblikovanje_politika.pdf 5. Milat, J. (2005). *Pedagogija – teorija osposobljavanja.* Zagreb: Školska knjiga. – odabrana poglavlja
Napomene	

Predmetni nastavnik: prof.dr. Amir Pušina

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 2				
Šifra/kod	FILPED 332	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI (šesti)	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 1 FIL PED 331				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	**Anida Manko, MA, v.asistentica**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail:anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 1	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 2 studenti razvijaju znanja, vještine i stavove u vezi s inkluzivnim odgojem i obrazovanjem, specifičnostima pojednih grupa i strategijama za odgojno-obrazovni rad s njima, te mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente s konceptom inkluzivnog odgoja i obrazovanja, pripremiti studente za aktivno učešće u provedbi inkluzivnog odgoja i obrazovanja, te osposobiti za odgojno-obrazovni rad sa različitim grupama djece.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: 1. argumentirati za inkluzivni odgoj i obrazovanje; 2. kreirati prijedloge za razvoj i unapređenje inkluzivnog odgoja i obrazovanja; 3. uočiti različite karakteristike u grupi djece; 4. primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu koje odgovaraju svakom djetetu; 5. osmisliti IPP, nastavni listić, nastavnu pripremu u skladu sa karakteristikma učenika; 6. argumentirati za neophodnost rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Upoznavanje sa sadržajima kolegija, obavezama, očekivanjima
2. 08.03.-12.03.'21.	Pretpostavke inkluzivnog odgoja i obrazovanja
3. 15.03.-19.03.'21.	Odgojno-obrazovni rad s djecom koja su iznadprosječna
4. 22.03.-26.03.'21.	Doprinos spoznaja o važnosti prehrane na odgojno-obrazovni rad s djecom
5. 29.03.-02.04.'21.	Teorije prevencije: djeca u riziku Odgojno-obrazovni rad sa djecom koja su zlostavljana, koja zlostavljaju i koja svjedoče zlostavljanju
6. 05.04.-09.04.'21.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s intelektualnim teškoćama Odgojno-obrazovni rad sa djecom u autističnom spektru
7. 12.04.-16.04.'21.	Odgojno- obrazovni rad sa djecom s tjelesnim teškoćama i hroničnim bolestima (cerebralna paraliza, epilepsija, dijabetes)
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s oštećenjem senzornih funkcija (vid i sluh)
10. 03.05.-07.05.'21.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju Odgojno-obrazovni rad sa djecom sa specifičnim teškoćama u govoru
11. 10.05.-14.05.'21.	Neradni dan
12. 17.05.-21.05.'21.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s ADHD-om
13. 24.05.-28.05.'21.	Pedagoška praksa
14. 31.05.-04.06.21.	Pedagoška praksa
15. 07.06.-11.06.'21.	Zapošljavanje osoba s invaliditetom Evaluacija i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. 21.06.-02.07.'21. 18. 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prezentacija teme</td><td>30 bodova</td><td>30 %</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Praktični zadatak</td><td>20 bodova</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50 bodova</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Prezentacija teme je ekvivalent polusemestralnoj provjeri znanja. Studenti će u grupi predstaviti jednu od tema obuhvaćenih silabusom ovog kolegija tokom semestra. O temama i načinu prezentacije studenti će biti obavješteni na prvom susretu. Ova aktivnost je obavezna za sve, redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. Vanredni studenti će prezentirati rad pripemljen o određenoj temi u terminima radnih subota.
• Praktični zadatak studenti realiziraju u grupi. Zadatak rade u formi izvještaja. Izvještaj studenti predaju u 13.sedmici nastave. O načinu izrade izvještaja studenti će biti obavješteni na prvom susretu. Ova aktivnost je obavezna za sve, redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente.
• Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran.

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna literatura (određena poglavlja)
1. Cvetković-Lay, J. (2002). Darovito je, što ću sa sobom?, Zagreb: Alinea.
2. Hudsno, D. (2018). Specifične teškoće u učenju: Što roditelji i nastavnici trebaju znati. Zagreb: Educa.
3. Thomposn, J. (2016). Vodič za rad s djecom i učenicima s posebnim obrazovnim potrebama. Zagreb: Educa.</td></tr>
</table>

	Dodatna literatura: 1. Bašić, J. (2009). *Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih*, Zagreb: Školska knjiga. 2. Bouillet, D. (2010). *Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja*, Zagreb: Školska knjiga. 3. Čimbur, P. (2003). *Balada o mucanju*, Zagreb:Prosvjeta. 4. Ferek, M. (2006). *Hiperaktivni sanjari*, Zagreb:Buđenje. 5. Gargiulo,M.R. (2006). *Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality*, Thomson Wadsworth. 6. Grinspen. S.A., Grinspen Torndajk N. (2013). *Drvo učenja*, Beograd: Karupović 7. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). *Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama*, Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj". 8. Jensen, E. (2004). *Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire*, Zagreb: EDUCA. 9. Klammrodt, F. (2007). *Prehrana i poremećaji u ponašanju,* Zagreb: Planetopija. 10. Kostelnik, J.M. i saradnici (2004). Djeca s posebnim potrebama, Zagreb: EDUCA. 11. Šapiro L. (2014).*Radna sveska za djecu sa ADHD-om*, Novi Sad: Offset print. 12. Walker. S.Y. (2007). *Darovita djeca: Vodič za roditelje i odgajatelje*, Zagreb: Veble commerce. 13. Winkel R. (1996). *Djeca koju je teško odgajati*, Zagreb: EDUCA. 14. Zrilić, S. (2003). *Djeca sa posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole: priručnik za roditelje, odgojitelje i učitelje*, Zadar: Impresum. 15. Živić, N. i sur. (2009). *Priručnik za zapošljavanje osoba s invaliditetom*, Beograd, Centar za monitoring i evaluaciju. 16. *Zbornik radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine* (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet. 17. Pedagoški časopisi. 18. Materijal sa nastave.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija:Studijski program Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 105	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	II (drugi)	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 1 FIL PED 104				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	**Anida Manko, MA, v. asistentica**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail:anida.sadikovic@ff.unsa.ba sadikovic.anida@gmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 0 vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 2 studenti razvijaju znanja, vještine i stavove u vezi sa inkluzivnim odgojem i obrazovanjem, okvirom indeksa inkluzivnosti i njegovom primjenom u bosanskohercegovačkom obrazovnom sistemu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa definicijom, konceptom i strategijom primjene inkluzivne kulture, politke i prakse.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći: 1. definirati osnovne pojmove Indeksa inkluzivnosti; 2. opisati okvir za procjenu stanja inkluzivnosti u odgojno-obrazovnoj ustanovi; 3. klasificirati indikatore u odnosu na dimenzije Indeksa inkluzivnosti; 4. primijeniti faze Indeksa inkluzivnosti; 5. procijeniti razvijenost dimenzija inkluzivnosti; 6. kreirati inkluzivni plan.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Upoznavanje sa sadržajima kolegija, obavezama, očekivanjima
2. 08.03.-12.03.'21.	Inkluzivni pristup u promoviranju odgojno-obrazovne ustanove
3. 15.03.-19.03.'21.	Ključni pojmovi: razvijanje jezika inkluzije Okvir za procjenu: dimenzije i oblasti
4. 22.03.-26.03.'21.	Popis indikatora za inkluzivnu kulturu, politku i praksu
5. 29.03.-02.04.'21.	Početak rada s Indeksom
6. 05.04.-09.04.'21.	Procjena postojećeg stanja u odgojno-obrazovnoj ustanovi I dio
7. 12.04.-16.04.'21.	Procjena postojećeg stanja u odgojno-obrazovnoj ustanovi II dio
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Osnovna polazišta u kreiranju inkluzivnog plana
10. 03.05.-07.05.'21.	Realizacija prioriteta i evaluacija inkluzivnog plana
11. 10.05.-14.05.'21.	Stručno usavršavanje nastavnika za korištenje Indeksa inkluzivnosti
12. 17.05.-21.05.'21.	Uloga roditelja u procesu implementacije Indeksa inkluzivnosti
13. 24.05.-28.05.'21.	Indeks inkluzivnosti u praksi
14. 31.05.-04.06.21.	Indeks inkluzivnosti u praksi
15. 07.06.-11.06.'21.	Sistematizacija, evaluacija, potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. 21.06.-02.07.'21. 18. 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Pojmovnik</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Praktični rad</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Aktivnost na nastavi podrazumijeva aktivno učešće u pripremi i relizaciji nastave. Aktivnosti će biti praćene kontinuirano tokom nastavnih aktivnosti na predavanjima i vježbama. Vanredni studenti su obavezni pronaći naučni/stručni članak u vezi sa Indeksom inkluzivnosti i napraviti pisani prikaz. Rad je potrebno predati u radnoj suboti u aprilu.
• Pojmovnik treba da sadrži 20 pojmova iz 2 različita izvora. Svi studenti pojmovnik predaju u 8. sedmici nastave.
• Polusemestralna provjera znanja studenta će biti realizirana kroz praktični rad. Praktični rad je obavezan za sve studente. Studenti predaju pisanu verziju rada u 13.sedmici nastave. Usmena prezentacija radova će biti u 13. i 14. sedmici nastave. Upute za rad studenti će dobiti na prvom susretu.
• Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog silabusom. Ispit je eliminatoran.

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna literatura:* 1. Booth T, Ainscow M.(2010). *Indeks inkluzivnosti -Razvoj učenja i ućešća u školi,* Zenica: Pedagoški zavod. 2. Ivančić, Đ. i Stančić, Z. (2013). *Stvaranje inkluzivne kulture škole.* Hrvatska Revija za Rehabilitacijska Istraživanja, 49(2). Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/file/166614.
	Dodatna literatura: 1. Cerić, H. i Alić. A. (2005).*Temeljna polazišta inkluzivnog obrazovanja;* Zenica: Hijatus. 3. Gološ, E. Jerković, L. (2016). *Uloga roditelja u procesu implementacije Indeksa inkluzivnosti"*, Suvremena pitanja 21:70-83. Dostupno na: https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=441746. 2. Vantić-Tanjić M, Nikolić M. (2010). *Inkluzivna praksa.* Tuzla:„OFF-SET". 3. Zbornik radova: *Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine* (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet 4. Materijali sa nastave.
Napomene	Studenti u okviru nastavnog predmeta Specijalna pedagogija 2 imaju praktičnu nastavu koja nosi 2 ECTS boda.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Odgoj nadarenih**				
Šifra/kod	FIL PED 163	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3 ECTS
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni (II)	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Lejla Kafedžić, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1	seminar: -	vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru izbornog nastavnog predmeta Odgoj nadarenih studentima će biti ponuđeni sadržaji u vezi sa određenjem nadarenosti; identifikacijom djece koja su nadarena; odgojno-obrazovnom radu s djecom koja su nadarena, te u vezi sa kreiranjem sigurnog i poticajnog okruženja za sve učenike.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj izbornog područja jeste uvođenje studenata u teorijske i praktične izazove odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena. Naglasak je na identifikaciji, praćenju i istraživanju nadarenost u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Studentima će biti prezentirani metodički oblici odgojnog – obrazovnog rada sa nadarenim.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći: 1. definirati ključne pojmove u oblasti nadarenosti, 2. objasniti koncept nadarenosti, 3. vrednovati važnost svakog pojedinog faktora u razvoju nadarenosti, 4. nabrojati karakteristike djece koja su nadarena, 5. kreirati plan realizacije identifikacije djece koja su nadarena, 6. smisliti radionice na odgovarajuću temu iz oblasti nadarenosti sa učenicima, roditeljima, nastavnicima, 7. primjeniti Bloomovu taksonomiju i Dottrensove nastavne listiće u odgojno-obrazovnom radu sa nadarenima, 8. argumentirati važnost inkluzivnog obrazovanja za primjeren odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.2021.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2. 08.03.-12.03.2021.	Objašnjenje osnovnih pojmova u oblasti nadarenosti
3. 15.03.-19.03.2021.	Razumijevanje nadarenosti
4. 22.03.-26.03.2021.	Faktori koji utiču na nadarenost
5. 29.03.-02.04.2021.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: obitelj
6. 05.04.-09.04.2021.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: nastavnik
7. 12.04.-16.04.2021.	Karakteristike djece koja su nadarena
8. 19.04.-23.04.2021.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.2021.	Identifikacija kao faza u radu s djecom koja su nadarena
10. 03.05.-07.05.2021.	Identifikacija kao faza u radu s djecom koja su nadarena
11. 10.05.-14.05.2021.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: odgojno-obrazovne potrebe
12. 17.05.-21.05.2021.	Primjena individualizacije u nastavi
13. 24.05.-28.05.2021.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: metodički oblici
14. 31.05.-04.06.2021.	Inkluzivno obrazovanje – šansa za nadarenu djecu
15. 07.06.-11.06.2021.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16. 14.06.-18.06.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.06.-25.06.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 28.06.-02.07.2021.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika podučavanja i učenja.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Pojmovnik</td><td>20 bodova</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Praktični zadatak</td><td>35 bodova</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Radionica</td><td>45 bodova</td><td>45%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Pojmovnik je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti samostalno formiraju pojmovnik koji treba sadržavati 20 različitih pojmova iz oblasti nadarenosti uz korištenje literature, i to najmanje dva različita izvora za svaki pojam. Pojmovnik studenti predaju u 7. sedmici putem platforme BISER.

• Praktični zadatak se odnosi na osvrt na film koji tematizira nadarenost. Student bira film koji se bavi nadarenim pojedincima i na osnovu njega piše osvrt. Osvrt bi trebalo da sadrži slijedeće: kratki prikaz sadržaja filma, osvrt na pristup nadarenosti/nadarenom pojedincu u filmu, odgojno-obrazovne poruke koje se mogu izvesti iz sadržaja filma. Ovaj zadatak je obavezan za sve studente, a praktični zadatak studenti predaju u 11. sedmici nastave putem platforme BISER.

• Radionica je obavezna aktivnost za sve studente. Boduje se maksimalno 45 bodova. Studenti kreiraju radionicu na temu koja će biti dogovorena pri prvom susretu sa svakim pojedinim studentom koji bira ovaj izborni kolegij, a odnosit će se na teme date u silabusu. Scenario radionice studenti predaju u 14. sedmici nastave putem platforme BISER.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Cvetković-Lay, J. (2002); Darovito je, što ću sa sobom?; Zagreb: Alinea
2. Čudina, Obradović M. (1991): Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje i razvijanje, Zagreb: Školska knjiga,
3. Koren, I. (1989): Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika, Zagreb: Školske novine</td></tr>
</table>

	Dodatna 1. Cvetković-Lay, J. i Sekulić-Majurec, A. (1998); Darovito je, što ću sa njim?; Zagreb: Alinea 2. Dottrens, R. (1962); Individualizovana nastava; Sarajevo: Veselin Masleša 3. Drašković, B. (1998); Daroviti i obrazovna odiseja; Beograd: ABC Grafika 4. Đorđević, B. (1998); Daroviti učenici i (ne)uspeh; Beograd: Učiteljski fakultet 5. Ehly, W.S.; Conoley, C.J. & Rosenthal, D. (1985); Working with Parents of Exceptional Children; St.Louis: Times Mirror/Mosby College Publishing 6. Ford, Y.D. & Trotman, F.M. (2001); Teachers of Gifted Students: Suggested Multicultural Characteristics and Competencies; Roeper Review, Vol.23 7. Freeman, J. (2001); Gifted children growing up; London: The Cromwell Press, Trowbridge, Wilts. 8. Gardner, H. (1993); Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences; New York: BasicBooks 9. Howe, J.A.M. (1999); Kvocijent inteligencije pod znakom pitanja: Istina o inteligenciji; Zagreb: Naklada Jesenski i Turk 10. Radeka, I. (ur.) (2018). *Odgoj i obrazovanje darovitih učenika: Suvremene pedagogijske implikacije.* Zadar: Sveučilište u Zadru. 11. Wallace, B., Sisk, D. A., Senior, J. (eds.) (2018). *The SAGE Handbook of Gifted and Talented Education.* Los Angeles-London: SAGE.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija: Studijski program Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 4				
Šifra/kod	FIL PED 205	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 3 FIL PED 204				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	**Anida Manko, MA, v. asistentica**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail:anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 0	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 4 studenti će se upoznati sa: diferenciranim podučavanjem, aktivnim učešćem učenika, univerzalnim dizajnom za učenje, elementima i primjenom pedagoške opservacije, te kreiranjem individualnog plana i programa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj jeste upoznati studente sa zakonitostima pedagoške opservacije, te osposobiti ih za provedbu iste. Podučiti studente kako realizirati individualizaciju u odgojno-obrazovnom radu. Razviti vještine kod studenata za kreiranje individualnog programa rada za konkretno dijete, uz pedagošku opservaciju i ishode kao polazišne tačke.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: 1. primijeniti osnovne elemente pedagoške opservacije u odjeljenju; 2. primijeniti diferencirano podučavanje u cilju podrške aktivnog uključivanja i učešća učenika; 3. osmisliti primjer univerzalnog dizajna za učenje; 4. osmisliti prijedloge za upotrebu asistivne tehnologije; 5. kreirati individulani plan i program.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Upoznavanje sa sadržajima kolegija, obavezama, očekivanjima
2. 08.03.-12.03.'21.	Temeljne pretpostavke obrazovanja za sve
3. 15.03.-19.03.'21.	Osiguravanje pristupačnosti za svako dijete
4. 22.03.-26.03.'21.	Kreiranje univerzalnog dizajna za učenje
5. 29.03.-02.04.'21.	Kreiranje pristupačnih informacija/ Easy to Read
6. 05.04.-09.04.'21.	Obrazovni materijali u skladu sa principima UDL-a
7. 12.04.-16.04.'21.	Upotreba asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom radu
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Važnost individualizacije u odgojno-obrazovnom procesu
10. 03.05.-07.05.'21.	Planiranje usmjereno na osobu
11. 10.05.-14.05.'21.	Organizacija i realizacija pedagoške opservacije
12. 17.05.-21.05.'21.	Individualni plan i program: osnovni pojmovi i elementi
13. 24.05.-28.05.'21.	Kreiranje individualnog plana i programa I dio
14. 31.05.-04.06.21.	Kreiranje individualnog plana i programa II dio
15. 07.06.-11.06.'21.	Evaluacija i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. 21.06.-02.07.'21. 18. 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Praktični zadatak 1</td><td>30 bodova</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Praktični zadatak 2</td><td>30 bodova</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>40 bodova</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Praktični zadatak 1 se odnosi na kreiranje individualnog plana i programa. Ovaj zadatak je obavezan. Studenti rade zadatak u paru i predaju u 15. sedmici nastave. Studenti su obavezni primijeniti pedagošku opservaciju u procesu kreiranja individualnog plana i programa. Studenti će upute dobiti na prvom susretu nastave.
• Praktični zadatak 2 se odnosi na kreiranje nacrta univerzalnog dizajna za učenje. Studenti trebaju procijeniti stanje inkluzivnosti ustanove i na osnovu toga kreirati nacrt univerzalnog dizajna. Studenti biraju kontekst u kojem bi primijenili principe univerzalnog dizajna za učenje. Ovaj zadatak je obavezan. Zadatak se radi u paru i predaje u 9. sedmici nastave. Studenti će upute za zadatak dobiti na prvom susretu nastave.
• Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran.

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna literatura:* 1. Abdulović, A. i dr. (2013). *Svi pripadamo-podrška inkluzivnoj školskoj praksi;* Sarajevo: Udruženje Život s Down sindromom. 2. Džonston, K. (2014).Stručni priručnik: *Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje*; UNICEF. Dostupno na: https://www.unicef.org/eca/sites/unicef.org.eca/files/Booklet%2011%20-%20Serbian%20Version.pdf. 3. Livazović, G. Alispahić, D. Terović, E. (2015). *Inkluzivni odgoj i obrazovanje u školi*: Priručnik za nastavnike, Sarajevo:Udruženje „DUGA". Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/756708.INKLUZIVNI_ODGOJ_I_OBRAZOVANJE_DUGA_2015.pdf. 4. Priručnik za nastavnike: *Kvalitetne inkluzivne prakse* (2018). Društvo ujedinjenih građanskih inicijativa „Duga" (III poglavlje: *Diferencirano podučavanje).*Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/sites/unicef.org.bih/files/2018-09/KVALITETNE%20INKLUZIVNE%20PRAKSE_FIN.PDF *Dodatna i preporučena literatura:* 1. Barić, A., Dolanc, I., Haničar, E., Pavlović, N., Španić, D., & Udiljak-Bugarinovski, Z. (2012). *Prostorna pristupačnost*; Zagreb: Sveučilište u Zagrebu. 2. Bognar, L. (1974). K*ombinirano odjeljenje nužoo zlo ili pedagoška mogućnost,* Osijek: Život i škola. 3. Ivasović, V., Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). *Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama*; Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava RaSkaj". 4. Lazor, M. i Malidžan-Vinkić, D. (2016). *Uputstvo za izradu nastavnog materijala u skladu sa principima univerzalnog dizajna*; Srbija: Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Dostupno na: http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/rs/uputstvo-za-izradu-nastavnog-materijala-u-skladu-sa-principomuniverzalnog-dizajna-od-sada-i-na-sajtu-projekta-ict4ial 5. Pedagoški časopisi. 6. Materijali sa nastave.
Napomene	Studenti u okviru nastavnog predmeta Specijalna pedagogija 4 imaju praktičnu nastavu koja nosi 2 ECTS boda.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**INTRAOBITELJSKA DINAMIKA**				
Šifra/kod	FILPED 242	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	IV; ljetni	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema odrednicama Nastavnog plana i programa				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Kafedžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
	Ime i prezime	Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta *Intraobiteljska dinamika* studentima će biti ponuđeni sadržaji o roditeljstvu i savremenim izazovima; intraobiteljskoj odgojnoj atmosferi, komunikaciji i odgojnim stilovima; individualnom razvojnom ciklusu djeteta; obitelji kao afektivnom, socijalnom i kulturnom miljeu; ulogama majke u odgoju (rani attachment) i oca u odgoju; siblingu, uticaju braće i sestara i drugih srodnika u odgoju u obitelji; različitim mjerenjima obiteljske funkcionalnosti/disfunkcionalnosti; savjetodavnom radu namijenjenom unapređivanju obiteljskih odnosa i odgoja djece; uključivanju obitelji u aktivnosti odgojno-obrazovnih ustanova; te partnerstvu obitelji, odgojno-obrazovnih ustanova i institucija lokalne zajednice.				
Cilj kolegija/	Nakon što su ovladali osnovama obiteljske pedagogije, najnovijim naučnim				

nastavnog predmeta	saznanjima i stavovima u ovoj oblasti, studenti će biti upoznati s mogućnostima djelovanja kroz različite aktivnosti da prate i procjenjuju obiteljske situacije; da u skladu s tim organiziraju vlastiti odgojno-obrazovni rad; da pomažu roditeljima u kvalitetnijem organiziranju i prakticiranju obiteljskog odgoja; da uspješno organiziraju savjetodavni rad s roditeljima, djecom, kao i s obiteljima u cjelini; da primjenjuju metodologiju istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja, te da daju svoj doprinos u obogaćivanju ove znanstvene pedagoške discipline.
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći: 1. objasniti važnost roditeljskog razumijevanja individualnog razvojnog ciklusa djeteta u kontekstu obiteljskog odgoja, 2. primijeniti sistemsku ekološku teoriju u sagledavanju specifičnosti svake obitelji, 3. poštivati tradiciju, običaje, karakteristike i specifičnosti svake obitelji, 4. podržati argumentima stajalište da funkcionalnost obitelji ne ovisi o broju članova, 5. objasniti važnost komunikacije za funkcionalnost obitelji, 6. osmisliti aktivnosti savjetodavnog djelovanja za roditelje o razvijanju (samo)discipline kod djeteta, 7. kritički promišljati o važnosti pripreme za roditeljstvo, 8. argumentirati važnost jedinstvenog uticaja majke i oca na razvoj djeteta, 9. kreirati program razvoja partnerstva obitelji i odgojno-obrazovne institucije, 10. kompilirati osobna iskustva iz obitelji orijentacije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.2021.	Upoznavanje studenata sa obavezama i očekivanjima u okviru predmeta
2. 08.03.-12.03.2021.	Intraobiteljska dinamika: osnovna polazišta
3. 15.03.-19.03.2021.	Razumijevanje individualnog razvojnog ciklusa djeteta u kontekstu obiteljskog odgoja
4. 22.03.-26.03.2021.	Roditelji i roditeljstvo: izazovi u savremenom društvu
5. 29.03.-02.04.2021.	Roditelji i roditeljstvo: pedagoška kultura i razvijanje discipline
6. 05.04.-09.04.2021.	Jedinstvenost uticaja majke na razvoj djeteta
7. 12.04.-16.04.2021.	Jedinstvenost uticaja oca na razvoj djeteta
8. **19.04.-23.04.2021.**	**Provjera znanja studenata**

9. 26.04.-30.04.2021.	Uticaj siblinga u obitelji
10. 03.05.-07.05.2021.	Drugi odrasli u obitelji
11. 10.05.-14.05.2021.	Koordinate intraobiteljske dinamike
12. 17.05.-21.05.2020.	Utvrđivanje funkcionalnosti i disfunkcionalnosti u obitelji
13. 24.05.-28.05.2021.	Uticaj obiteljskih varijabli na izvanobiteljski uspjeh djeteta
14. 31.05.-04.06.2021.	Osnovna polazišta u izgrađivanju partnerstva škole i obitelji
15. 07.06.-11.06.2021.	Sistematizacija sadržaja
16. 14.06.-18.06.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN 21.06.-02.07.2021. **II TERMIN** 05.07.-16.07.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Način realizacije nastavnog procesa (predavanja, seminara i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice. Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prezentacija	20 bodova	20%
2.	Polusemestralni ispit	30 bodova	30%
3.	Završni ispit	50 bodova	50%
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prezentacija je obavezna aktivnost za studente koji studiraju u statusu redovnog i redovnog-samofinansirajućeg studenta, a prikaz dijela knjige je aktivnost za studente koji studiraju u statusu vanrednog studenta.

	Boduje se s 20 bodova maksimalno. Prezentacije će biti realizirane u okviru vježbi iz nastavnog predmeta. Teme, način realizacije i termini prezentiranja bit će dogovoreni s predmetnim saradnikom na prvom nastavnom susretu. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Polusemestralni ispit se realizira u formi portfolija i boduje se s 30 bodova maksimalno. Teme za kreiranje portfolija studenti će dobiti na prvom susretu s predmetnim saradnikom. Polusemestralni ispit, u formi portfolija, studenti predaju predmetnom saradniku u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja tj. u 8. sedmici nastave. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Pašalić-Kreso, A. (2012), *Koordinate obiteljskog odgoja*, Sarajevo: Filozofski fakultet *Dodatna* 1. Gordon, T. (1997), *Umeće roditeljstva - kako podizati odgovornu decu*, Beograd: Kreativni centar 2. Covey, S. R. (1998), *7 navika uspješnih obitelji*, Zagreb: Mozaik knjiga 3. Brott, A. A. (1998), *Kako biti tata*, Zagreb: Mozaik knjiga 4. Ginott, Haim G. (2005), *Između roditelja i djeteta*, Zagreb: Ostvarenje 5. Rangelov-Jusović, R. (2007), *Od saradnje ka partnerstvu - Kako izgraditi partnerske odnose između vrtića, škole i porodice*, Priručnik za odgajatelje i nastavnike, Sarajevo: COI Step By Step 6. Draganović, S. i Šeta, Đ. (2012), *I otac odgaja*, Sarajevo: Dobra knjiga 7. Tufekčić, A. (2012), *Osnove etnopedagogije,* Sarajevo: Dobra knjiga 8. Zuković, S. (2012), *Porodica kao sistem-funkcionalnost i resursi osnaživanja*, Novi Sad: Pedagoško društvo Vojvodine 9. Alić, A. (2012), *Struktura i dinamika obiteljske kulture*, Sarajevo: CNS
Napomene	*Odabrana poglavlja iz dodatne literature dostupna su u Hrestomatiji pripremljenoj za potrebe studenata u ljetnom semestru.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija –Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 6				
Šifra/kod	FIL SPED 305	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI (šesti)	Ak. godina	2020./21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 5 FIL SPED 304				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	**v.asist.Anida Manko, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail:anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
	Ime i prezime	**asist.Amina Smajović, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail:amina.smajevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu Konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 3 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 6 studenti će se upoznati s specifičnostima odgojno-obrazovnih metoda i tehnika u radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja; različitim pristupima u organizaciji sadržaja u radu sa djecom s ADHD-om, različitim postupcima i tehnikama praćenja i ocjenjivanja rada djece s specifičnim teškoćama učenja. Studenti će se upoznati sa odgojnim strategijama sa djecom koja su nadarena.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente za primjenu različitih strategija (metoda, oblika, materijala, sredstava itd.) u odgojno-obrazovnom radu sa djecom.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: 1. objasniti specifičnosti neprihvatljivih oblika ponašanja, ADHD-a, teškoća u učenju, nadarenosti; 2. opisati karakteristike djece s ADHD-om, djece s teškoćama u učenju, djece koja su nadarena; 3. navesti principe rada u inkluzivnom odjeljenju; 4. kreirati prijedloge za razvoj i unapređenje inkluzivnog odgoja i obrazovanja; 5. primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja, ADHD-om, teškoćama u učenju i djecom koja su nadarena; 6. osmisliti IPP, nastavni listić, nastavnu pripremu u skladu sa karakteristikama učenika; 7. argumentirati za inkluzivni odgoj i obrazovanje; 8. djelovati u cilju osiguranja ostvarivanja prava svakog djeteta.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2. 08.03.-12.03.'21.	Univerzalni dizajn za učenje i asistivna tehnologija
3. 15.03.-19.03.'21.	Razvijanje empatije i grupne kohezije Razvijanje vršnjačke podrške
4. 22.03.-26.03.'21.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom s ADHD-om
5. 29.03.-02.04.'21.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom s ADHD-om
6. 05.04.-09.04.'21.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
7. 12.04.-16.04.'21.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom koja su nadarena
10. 03.05.-07.05.'21.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom koja su nadarena
11. 10.05.-14.05.'21.	Postupci i tehnike praćenja i ocjenjivanja rada djece s specifičnim teškoćama učenja
12. 17.05.-21.05.'21.	Postupci i tehnike praćenja i ocjenjivanja rada djece s specifičnim teškoćama učenja
13. 24.05.-28.05.'21.	Pedagoška praksa
14. 31.05.-04.06.21.	Pedagoška praksa
15. 07.06.-11.06.'21.	Evaluacija i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.06.-02.07.'21.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 05.07.-16.07.'21.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Praktična vježba sa seminarske nastave</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Pisani rad</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Praktična vježba sa seminarske nastave podrazumijeva rad na određenu temu koju će studenti dobiti na početku semestra. Praktična vježba se realizira individualno. Praktična vježba se predaje u 14. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 30 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente.
• Pisani rad studenti rade u paru ili grupi. Ova aktivnost je obavezna za sve studente i nosi 30 bodova. Studenti će dobiti uputu za realizaciju ovog zadatka na prvom susretu. Pisani rad studenti predaju u 12. sedmici nastave.
• Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran i nosi 40 bodova.

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna literatura:

1. Bašić, J. (2009). Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih. Zagreb: Školska knjiga.
2. Cvetkovic Lay, J. i Sekulic Majurec, A. (1998). Darovito je, sto ću s njim?. Zagreb: Alinea.
3. Cvetković-Lay, J. (2002). Darovito je, što ću sa sobom. Zagreb: Alinea
4. Hudson, D. (2018). Specifične teškoće u učenju: Što učitelji i nastavnici trebaju znati.
5. Zagreb: Educa.
6. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama. Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj".
7. Jensen, E. (2004). Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire. Zagreb: EDUCA
8. Kostelnik, J.M. i saradnici (2004). Djeca s posebnim potrebama. Zagreb: EDUCA
9. Lazor, M., Markovic, S. i Nikolic, S. (2008). Priručnik za rad sa decom sa smetnjama u razvoju. Novi Sad: Novosadski humanitarni centar.
10. Melillo, R. (2016). Isključena djeca: Revolucionarni program koji pomaže mozak djece s autizmom, disleksijom, ADHD-om i drugim neurološkim smetnjama dovesti u ravnotežu. Split: Harfa

</td></tr>
</table>

	11. Thompson, J. (2016). *Vodič za rad s djecom i učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama*. Zagreb: Educa. 12. Winkel, R. (1996). Djeca koiu ie teško odgajati. Zagreb: Educa.
	Dodatna literatura: 1. Abdulović, A. i dr. (2013). *Svi pripadamo- podrška inkluzivnoj školskoj praksi*. Sarajevo: Udruženje Život s Down sindromom. 2. Adams, K. (2010). *Probudite genija u vašem djetetu*. Beograd: ESOTHERIA. 3. Bouillet, D. (2010). *Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga. 4. Gargiulo,M.R. (2006). *Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality,* Thomson Wadsworth. 5. Klammrodt, F. (2007). *Prehrana i poremećaji u ponašanju*. Zagreb: Planetopija. 6. Mustać, V., Vicić, M. (1996). *Rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoj školi: Priručnik za prosvjetne djelatnike*. Zagreb: Školska knjiga. 7. Stručni časopisi. 8. Materijal sa nastave.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Istraživanje i obogaćivanje metodike odgojnog rada				
Šifra/kod	FIL PED 579	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2020./2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz Metodike odgojnog rada FIL PED 578				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**prof. dr. Lejla Kafedžić,** redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	**Anida Manko, MA**, v.asistentica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail:anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 0 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti će razvijati znanja, vještine i stavove u vezi sa istraživanjem i obogaćivanjem metodike odgojnog rada kroz teme: odgojni rad u odgojno-obrazovnoj ustanovi, odgojni aspekti bajke, odgojni aspekti dječijih pjesama, istraživanje i analiza odgojnih problema, partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove, reformiranje kuhinje u odgojno-obrazovnoj ustanovi, modernizacija i obogaćivanje odgojno-obrazovnog okruženja i evaluacija rada u odgojno-obrazovnoj ustanovi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je uviđanje izazova i kritički osvrt na odgoj i obrazovanje u savremenim uvjetima. Upoznavanje s metodama, tehnikama, postupcima u odgojnom radu i osposobljavanje za istraživački rad.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: 1. analizirati izazove u odgoju i obrazovanju u savremenom društvu; 2. napisati kritički osvrt na sredstva odgojnog rada (bajka, dječija pjesma); 3. reflektirati na vlastito iskustvo konkretnog odgojnog djelovanja; 4. kompilirati sadržaje o konkretnoj temi iz silabusa u formi članka.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.'21.	Upoznavanje sa sadržajima kolegija, obavezama i očekivanjima
2. 08.03.-12.03.'21.	Specifičnosti istraživanja metodike odgojnog rada
3. 15.03.-19.03.'21.	Istraživanje i analiza odgojnih problema – mogućnosti istraživanja
4. 22.03.-26.03.'21.	Izbor tema za istraživačke zadatke
5. 29.03.-02.04.'21.	Odgojni rad u u odgojno-obrazovnoj ustanovi
6. 05.04.-09.04.'21.	Odgojni aspekt bajki
7. 12.04.-16.04.'21.	Odgojni aspekt dječijih pjesama
8. 19.04.-23.04.'21.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 26.04.-30.04.'21.	Različiti modeli sudjelovanja roditelja u odgojno-obrazovnoj ustanovi
10. 03.05.-07.05.'21.	Nasilje nad i među učenicima
11. 10.05.-14.05.'21.	Različiti pristupi u prevenciji nasilja u odgojno-obrazovnoj ustanovi
12. 17.05.-21.05.'21.	Modeli reformiranja kuhinja u odgojno-obrazovnim ustanovama
13. 24.05.-28.05.'21.	Moderniziranje i obogaćivanje odgojno-obrazovnog okruženja
14. 31.05.-04.06.21.	Evaluacija odgojnog rada u odgojno-obrazovnoj ustanovi
15. 07.06.-11.06.'21.	Evaluacija i potpisi
16. 14.06.-18.06.'21.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. 21.06.-02.07.'21. **18.** 05.07.-16.07.'21.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastava je konsultativna, uz periodična susretanja sa svim studentima.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Praktični zadatak</td><td>60 bodova</td><td>60%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Pedagoški osvrt na djelo</td><td>40 bodova</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Praktični rad studenta je ekvivalent polusemestralnoj provjeri znanja. Studenti ovaj zadatak realiziraju individualno ili u paru. Rad studenti predaju u formi članka u 14. sedmici nastave, aktivnost je obavezna za sve studente koji su birali ovaj Modul. Upute za pisanje rada studenti će dobiti na prvom susretu.
• Pedagoški osvrt na djelo je aktivnost koju studenti realiziraju tako što analiziraju sadržaje sa pedagoškog aspekta. Uputu će studenti dobiti na prvom susretu. Studenti ovu aktivnost rade individualno, u paru ili u grupi. Ova aktivnost je obavezna za sve studente. Pisani rad studenti predaju u 9. sedmici nastave.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna literatura

1. Bratanić M. (1993) Mikropedagogija, Zagreb, Školska knjiga;
2. Daly Mary (2008) Roditeljstvo u suvremenoj Europi, Zagreb, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti; Poglavlje: Nenasilni odgoj djece;
3. Durrant J. (2007) Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi; http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf
4. Juul J. i Helle J. (2010) Od poslušnosti do odgovornosti: kompetencija u pedagoškim odnosima, Zagreb, Naklada Pelago;
5. Maleš D. (2011) Obiteljska svakodnevnica i odgoj djeteta – nova paradigma</td></tr>
</table>

	odgojnih postupaka roditelja, UN-ove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 6. Razum R. (2008) Odgojno djelovanje savremene škole: izazovi i mogućnosti za religiozni odgoj, Zagreb, Bogoslovoska smotra, vol.77, pogledati na: http://hrcak.srce.hr/22539
	Dodatna literatura 1. Brajša P. (1996) Umijeće razgovora, Pula, C.A.S.H; 2. Gudjons, H. (1994) Pedagogija -temeljna znanja, Zagreb, Educa; 3. Juul J. (2008) Život u obitelji: najvažnije vrijednosti u zajedničkom životu i odgoju djece, Zagreb, Naklada Pelago; 4. Ljubetić M. (2011) Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu –(moguća) stvarnost ili iliuzija?, UN-ove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 5. Pašalić-Kreso, A. (2012) Koordinate obiteljskog odgoja, Sarajevo: Filozofski fakultet; 6. Shaw R. I Wood S.(2009) Epidemija popustljivog odgoja, Zagreb, V.B.Z. 7. Vukasović, A.(1993) Pedagogija, Zagreb, Školska knjiga; Poglavlje: Osnove metodike odgojne djelatnosti; 8. Zečević I. (2010) Program prevencije nasilja u školi; Online izdanje priručnika dostupno na: http://portal.skola.ba/start/LinkClick.aspx?fileticket=XicBJUYfSjM%3D&tabid=204
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovnog rada s nadarenim učenicima				
Šifra/kod	FIL PED 592	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Lejla Kafedžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar_____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti će razvijati znanja, vještine i stavove u vezi sa istraživanjem odgojno-obrazovnog rada s nadarenim učenicima. Istraživački konteksi uključuju samu osobu koja je nadarena, ali i sve druge relevatne faktore koji su značajni za odgojno-obrazovni rad sa djetetom koje je nadareno.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je omogućiti studentima uvid u specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovnog rada s nadarenim učenicima. Upoznavanje s metodama, tehnikama, postupcima u odgojno-obrazovnom radu i osposobljavanje za istraživački rad.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: 1. Analizirati specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovnog rada s nadarenim učenicima. 2. Primijeniti adekvatne pristupe i metode u istraživanju nadarenosti. 3. Napisati kritički osvrt na film koji tematizira nadarenost. 4. Kompilirati sadržaje o konkretnoj temi u formi članka.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.-05.03.2021.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2. 08.03.-12.03.2021.	Osnovni pojmova u oblasti nadarenosti i istraživanja
3. 15.03.-19.03.2021.	Specifičnosti istraživanja u oblasti nadarenosti
4. 22.03.-26.03.2021.	Priprema za rad na praktičnom zadatku 1
5. 29.03.- 02.04.2021.	Priprema za rad na zadatku 2: prikaz istraživanja
6. 05.04.-09.04.2021.	Priprema za rad na zadatku 3: pregledni stručni članak
7. 12.04.-16.04.2021.	Istraživanje usmjereno na osobu koja je nadarena Online sedmica
8. 19.04.-23.04.2021.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.04.-30.04.2021.	Specifičnosti istraživanja uloge obitelji u razvoju nadarenosti
10. 03.05.-07.05.2021.	Specifičnosti istraživanja uloge obitelji u razvoju nadarenosti
11. 10.05.-14.05.2021.	Specifičnosti istraživanja uloge škole u razvoju nadarenosti
12. 17.05.-21.05.2021.	Specifičnosti istraživanja uloge škole u razvoju nadarenosti
13. 24.05.-28.05.2021.	Specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovne prakse
14. 31.05.-04.06.2021.	Specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovne prakse
15. 07.06.-11.06.2021.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16. 14.06.-18.06.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.06.-25.06.2021. **18.** 28.06.-02.07.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika podučavanja i učenja.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Praktični zadatak 1</td><td>25</td><td>25%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Prikaz istraživanja</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Pregledni stručni članak</td><td>45</td><td>45%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Praktični zadatak 1 se odnosi na kritički osvrt na film koji tematizira nadarenost. Student bira film koji se bavi nadarenim pojedincima i na osnovu njega piše kritički osvrt. Osvrt bi trebalo da sadrži slijedeće: kratki prikaz sadržaja filma, osvrt na pristup nadarenosti/nadarenom pojedincu u filmu, odgojno-obrazovne poruke koje se mogu izvesti iz sadržaja filma (vođeno pitanjem: Gdje nalazite primjenu ovog filma u odgojno-obrazovnom radu sa različitim grupama – učenicima, roditeljima, nastavnicima?) i osvrt na dijelove filma koji su kontroverzni iz odgojno-obrazovne perspektive. Ovaj zadatak je obavezan za sve studente, a kritički osvrt studenti predaju u 6. sedmici nastave.
• Prikaz istraživanja je zadatak 2 i odnosi na prikaz pristupa i metoda u istraživanju nadarenosti. Student bira tri istraživanja u kojima su primijenjeni različiti pristupi, nacrti ili metode u istraživanju nadarenosti. Odabrana istraživanja ne mogu biti starija od 2014. godine. U svrhu ovog zadatka mogu se analizirati članci objavljeni u časopisima, knjige i doktorske disertacije na bilo kojem jeziku. Ovaj zadatak je obavezan za sve studente, a prikaz studenti predaju u 9. sedmici nastave.
• Pregledni stručni članak je zadatak koji podrazumijeva da student piše članak o temi: Prema sistemskom pristupu pružanja odgojno-obrazovne podrške razvoju nadarenosti. Članak treba imati karakter preglednog stručnog, što znači da treba sumirati postojeća znanja o ovoj temi (iz teorije, istraživanja i zakonskih akata), te ih posmatrati u svrhu unapređenja prakse. Potrebno je primijeniti pravila pisanja članaka dostupna u metodološkoj literaturi, uz slijeđenje APA standarda. Obim teksta: između 15.000 i 17.000 karaktera sa razmakom. Ovaj zadatak je obavezan za sve studente, a članak studenti predaju u 12. sedmici nastave.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Altaras, A. (2006), *Darovitost i podbacivanje.* Beograd: Institut za psihologiju. 2. Cvetković-Lay, J. (2002); Darovito je, što ću sa sobom?; Zagreb: Alinea 3. Čudina, Obradović M. (1991): Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje i razvijanje, Zagreb: Školska knjiga, 4. Koren, I. (1989): Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika, Zagreb: Školske novine
	Dodatna 1. Cvetković-Lay, J. i Sekulić-Majurec, A. (1998); Darovito je, što ću sa njim?; Zagreb: Alinea 2. Dottrens, R. (1962); Individualizovana nastava; Sarajevo: Veselin Masleša 3. Drašković, B. (1998); Daroviti i obrazovna odiseja; Beograd: ABC Grafika 4. Đorđević, B. (1998); Daroviti učenici i (ne)uspeh; Beograd: Učiteljski fakultet 5. Đorđević, J. i Đorđević, B. (2016). Priroda darovitosti i podsticanje razvoja. Dostupno putem: http://www.sao.org.rs/documents/2016/Priroda%20darovitosti%20Djordjevic%20-%20Djordjevic.PDF 6. Ehly, W.S.; Conoley, C.J. & Rosenthal, D. (1985); Working with Parents of Exceptional Children; St.Louis: Times Mirror/Mosby College Publishing 7. Ford, Y.D. & Trotman, F.M. (2001); Teachers of Gifted Students: Suggested Multicultural Characteristics and Competencies; Roeper Review, Vol.23 8. Freeman, J. (2001); Gifted children growing up; London: The Cromwell Press, Trowbridge, Wilts. 9. Gardner, H. (1993); Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences; New York: BasicBooks 10. Gojkov, G. (2008). Didaktika darovitih. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20darovitih%20r.pdf 11. Gojkov, G. (2008). Metodološki problemi istraživanja darovitosti. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/Metodoloski_problemi.pdf 12. Howe, J.A.M. (1999); Kvocijent inteligencije pod znakom pitanja: Istina o inteligenciji; Zagreb: Naklada Jesenski i Turk 13. Winner, E. (2005). Darovita djeca: Mitovi i stvarnost. Lekenik: Ostvarenje.
Napomene	